

Els nous cardenals reben la birreta i l'anell

Dissabte, 26 de novembre, al matí, a l'Aula Pau VI, coneguda també com a sala Nervi, el Sant Pare imposà la birreta als nous cardenals, representatius de 24 països diferents. Sota el signe de la catolicitat, la incorporació dels nous membres al Col·legi de Cardenals continuà l'endemà, diumenge, a la missa papal, celebrada a la basílica de Sant Pere, on Joan Pau II, després de l'homília, els va lliurar l'anell, «senyal de dignitat, de responsabilitat pastoral i de vinculació més estreta a la seu de Pere». Posteriorment, cada nou cardenal ha pres possessió de l'església romana de què ha esdevingut titular.

L'arquebisbe de Barcelona, Ricard-Maria Carles fou acompanyat a Roma per una nodrida representació de Barcelona mateix, i també de València i de Tortosa

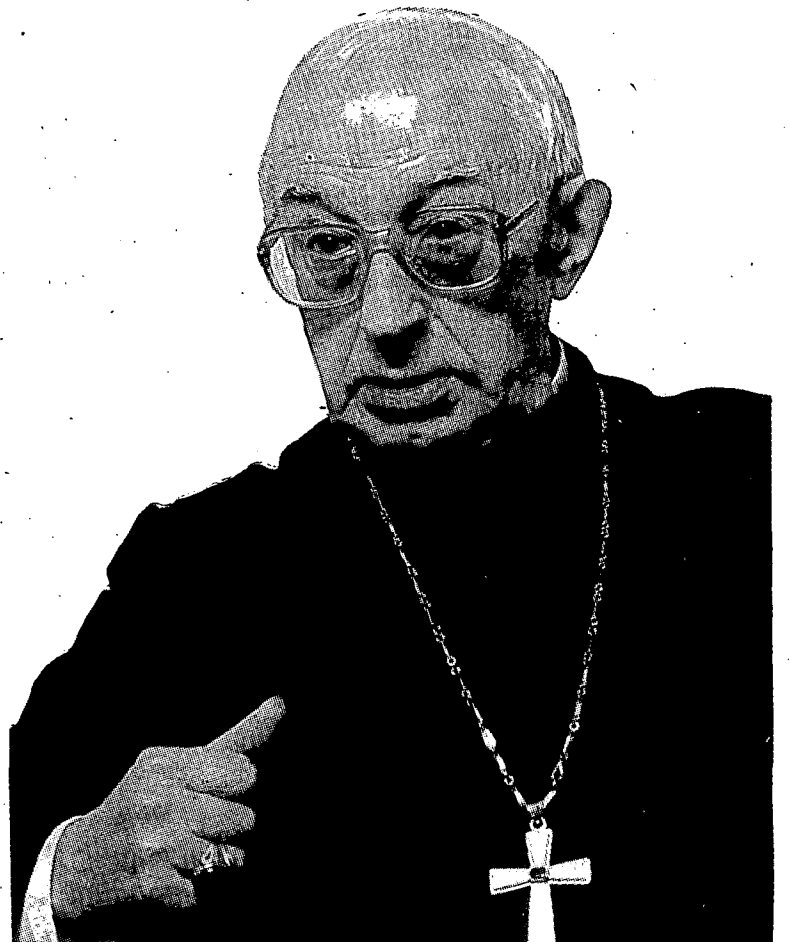
Més informació a pàg. 7

En la mort del cardenal Enrique i Tarancon

- ✓ Cardenal Carles: «Un gran sacerdot i un gran cardenal».
- ✓ Cardenal Jubany: «Obert, conciliador i dialogant».
- ✓ Conferència Episcopal: «Generositat i entrega a l'Església».

Aquests i molts altres trets han destacat personalitats ben diverses després de saber de la mort del cardenal Vicent Enrique i Tarancon, el dia 28 de novembre, als 87 anys d'edat. Qui més qui menys té present el seu paper serà i decisiu en el període de la transició d'Espanya cap a la democràcia.

Més informació a pàg. 7

Centenari del centre d'acolliment Institut del Desert de Sarrià

Pàgs. centrals

Text de la carta apostòlica «Tertio millennio adveniente»

Publicació de la primera meitat a les pàgs. 14 a 19

Editorial

Pregar pel Concili, interpel·lar-se pel Concili

Hem dedicat una setmana a pregar especialment pel Concili i dissabte que ve els bisbes de Catalunya, amb tots els fidels que vulguin acompanyar-los, pujaran al nostre santuari de Montserrat a demanar la intercessió de la Moreneta per la mateixa intenció.

La pregària no és quelcom que puguem fer i restar com abans. La pregària no té lloc a l'exterior, sinó dins de nosaltres. I ens transforma. Una pregària que ens deixés igual que abans de fer-la no seria autèntica. De la pregària podem dir el mateix que diem de l'evangelització, tan lligada amb ella: comença amb l'autoevangelització. És a dir, la pregària ens interpel·la. ¿Podríem demanar que vingui el Regne de Déu i que es faci la seva voluntat... i no sentir la necessitat de convertir-nos? ¿No cauríem en el cinisme si demanàvem el nostre pa de cada dia i no fèiem res per a compartir-lo amb els necessitats? ¿No ens ha ensenyat el mateix Senyor a posar en relació el perdó de

les nostres culpes que d'Ell esperem, amb el perdó dels nostres deutors que nosaltres prometem? De la mateixa manera, no podem pregar pel Concili sense interpel·lar-nos sobre el Concili.

En aquest sentit ens convé recordar que la veritable reforma de l'Església passa necessàriament per la conversió.

Encara tenim massa inclinació a posar l'esperança en nosaltres mateixos: mètodes, preferències ideològiques, esforços voluntaristes. Fer oració és renovar la vivència evangèlica d'aquella tan clara paraula de Jesús: sense mi, no podeu fer res.

El Concili ha de portar a les vuit esglésies catalanes una nova alenada de l'Esperit. Però aquest no podrà entrar en nosaltres si estem plens de nosaltres mateixos. I, no ens fem il·lusions, és així com molta gent ens veu. Sovint apareixem tan abassegats pel nostre propi discurs que no sentim prou

les paraules dels altres. El Concili, però, ha de significar un canvi d'actitud.

El Papa demana per a la nova evangelització un nou impuls, un nou mètode, un nou fervor. Potser la nova evangelització de la nostra Catalunya, tan secularitzada, ens demana, sobretot, traspuar aquest nou fervor. Només una fe càlida i joiosa pot ser comunicativa. I aquesta calidesa neix de la pregària.

Seria tenir del Concili una visió migrada mirar-lo com una ocasió per a assegurar els nostres criteris i fer-los emergir, tant si eren d'un color com si eren d'un altre. No hem d'aspirar a la repetició de nosaltres mateixos, sinó a la novetat de l'Esperit. Només així sorgirà un nou impuls evangelitzador.

Preguem, germans. Pregueu bisbes, pregueu laics i laiques, pregueu religiosos i religioses, pregueu preveres i diaques. Que tot el poble de Déu demani conversió.

Tribuna

«Cal recollir l'esperit d'Assís i fer-lo pelegrí pel món»

Jaume Castro Forns

L'octubre de 1986, a la petita vila medieval d'Assís, sota la invocació de Sant Francesc, Joan Pau II va reunir per primera vegada a la història els líders de les Esglésies Cristianes i de les religions mundials per pregar un al costat de l'altre. Molts, llavors, s'interrogaven sobre el significat d'aquella inèdita assemblea ecumènica. El món encara pensava brutalment amb la lògica dels blocs, estava polaritzat per dues superpotències. El futur del món, la pau i la guerra, només es podien pensar per les maniobres dels dos grans. Però alhora, la gran escola del dolor que havien suposat les tràgiques guerres mundials havien induït els creients a reflexionar sobre el valor de la pau, sobre els seus fonaments religiosos, sobre la necessitat de repudiar la violència. ¿Què podien fer les religions?

A Assís s'ha verificat la convergència entre dos itineraris diferents, però no llunyans, el del diàleg interreligiós i el del compromís del creient per la pau. La pregà-

ria un al costat de l'altre vol alliberar totes les energies de pau que hi ha en el fons de totes les tradicions religioses i fer-les convergir, abans que tot, en una mateixa invocació de pau en sintonia amb el crit i les aspiracions de milions d'éssers humans esguerrats pels conflictes i la por a la guerra. La Jornada d'Assís ha tingut el geni d'acollir tants esforços en una única i simple realitat: estar un al costat de l'altre, malgrat les diferències.

«¿Com no tornar amb el record d'aquell memorable 27 d'octubre del 1986 quan, per primera vegada a la història, homes i dones de religions i creences diferents es van trobar junts amb mi, en el mateix lloc sagrat d'Assís per invocar el do de la pau sobre el món sencer? Havia desitjat molt aquella trobada; l'havia volguda perquè davant del drama d'un món dividit i sota una inherent amenaça de guerra, sorgís del cor de cada creient un crit comú vers aquell Déu que guia el camí de l'home pels camins de la pau». Eren paraules del missatge enviat pel papa Joan Pau II en la clausura de la VIII

Trobada Internacional de pregària per la Pau als més de 250 representants de les diverses confessions religioses (cristians, hebreus, musulmans, budistes...) presents a la mateixa plaça d'Assís on ara fa 8 anys es va fer la pregària.

Assís no podia representar un fet aïllat, s'havien alliberat energies de pau que venien de la fe i de la pregària. La Comunitat de Sant Gil, sol·licitada per diversos amics de diverses religions, va sentir l'exigència de seguir aquell camí. Va collir-ne l'herència organitzant cada any, en ciutats i nacions diferents, la mateixa invocació per la pau. Roma, Varsòvia, Bari, Malta, Brussel·les, Milà amb el cardenal Martini l'any passat, són etapes d'un pelegrinatge que enguany ha retornat a Assís (11-13 setembre del 1994).

En tot aquest temps, la fisonomia del món ha canviat considerablement. El clima de guerra freda dels primers anys es va anar aclarint. Però la història d'aquests darrers anys ens ensenya que noves forces de divisió porten els homes cap a la guerra, ens mostra les ferides de noves guerres i conflictes (ex-Iugoslàvia, Rwanda, Somàlia...), i alhora ens en presenta d'altres que cicatritzen com al Moçambic, Sud-Àfrica, l'Orient Mitjà... «No podem deixar gangrenar-se la guerra, la més llunyana, la més difícil d'entendre; és un repte per a cadascú de nosaltres. És com una hemorràgia d'humanitat que afebleix cada home i cada dona, sigui quina sigui la seva tradició religiosa», —deia Andrea

Ricardi, fundador de la Comunitat de Sant Gil, a la pregària d'enguany a Assís. I en el manifest final per la pau, firmat per tots els líders religiosos s'acabava dient: «Les religions no serveixen mai per alimentar l'odi, la guerra, la incomprensió. En nom de Déu als creients i a tots diem: No és Santa la guerra. Només la pau és Santa».

Una vegada més, aquest any, Assís es va convertir en la ciutat de la Pau, amb el tema *Amics de Déu, Testimonis de Pau*. Entre els representants de les diferents tradicions religioses hi havia el cardenal Eduard Idris Cassidy, president del Consell Pontifici per a la Unitat dels cristians; el Patriarca de l'Església Ortodoxa Etíop, Abuna Paulos; el cardenal Jòsef Glemp, primat de Polònia; el cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà; el gran Rabí René Samuel Sirat, president de l'acadèmia Hillel de París; Mohamed Habib Belkhouja, secretari general de l'acadèmia de Dret Islàmic de Jeddah... o polítics com Mario Soares, president de Portugal o Tadeusz Mazowiecki... Durant tres dies es van escoltar les seves veus parlant en 22 taules rodones.

Com deia el Papa Joan Pau II, «cal recollir l'esperit d'Assís i fer-lo pelegrí per tots els camins del món». Pelegrí fins a Jerusalem, on l'any que ve tindrà lloc la IX *Trobada Mundial per la Pau*. Pot ser com un somni fet realitat «l'any que ve a Jerusalem». Ho va anunciar oficialment el secretari del Patriarcat llatí de Jerusalem Michael Sabbah.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pau

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Josep Samper i Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88,
Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30,
08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 24.804 Ptes.
Àsia i Oceania: 35.724 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbó, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

Vaticà

Nova York: Intervenció de la Santa Seu a l'ONU

Com preveure l'afluència de refugiats

ROMA.— ¿Com preveure l'afluència massiva de refugiats? Aquesta pregunta ha estat el centre de tota la intervenció de Mons. Renato Martino, observador permanent de la Santa Seu, en el curs de la 49 sessió de l'Assemblea General de les Nacions Unides que té lloc, actualment, a Nova York.

Mons. Martino ha manifestat que «l'estratègia eficaç per preveure els moviments massius de la població consisteix en el reconeixement i el respecte dels drets de l'home, de cada ciutadà i en la promoció dels principis democràtics».

La segona condició resideix en el seu desenvolupament. Un veritable desenvolupament, explica Mons. Martino, no solament exigeix que els països rics ajudin els més pobres, sinó també que tots els pobles i les nacions prenguin consciència de la seva dependència recíproca, com una família i reconeguin els seus drets i deures respecte a cadascun dels seus membres, en particular dels més febles i els més vulnerables.

Mons. Martino ha manifestat que hi ha nombrosos països que encara no coneixen la pau ni l'estabilitat. Això obliga als seus habitants anar-se'n sense ser reconeguts com a refugiats en el sentit jurídic del terme. És per aquest motiu que la Santa Seu dona suport a la crida que va engegar el setembre passat amb motiu d'un Simposium de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides (HCR) a Addis Abeba, perquè aquestes persones marginades puguin beneficiar-se de la protecció internacional i d'assistència humanitària.

La Santa Seu, ha subratllat Mons. Martino, aprecia igualment la proposta de la Sra. Sadako Ogata, Alt Comissari de les Nacions Unides

per als refugiats, que proposa un servei global el qual inclogui no sols un fons, sinó també uns equipaments per als països que han de fer front a una afluència massiva de refugiats.

La Santa Seu insisteix igualment en la prevenció. Mons. Martino ha esmentat l'exemple de Rwanda, el conflicte del qual s'ha silenciat i ha permès la mort de centenars de milers de persones.

Mortaldat a Libèria

Mons. Martino ha cridat l'atenció, a més a més, sobre dues situacions tràgiques. A Libèria està succeint «una indescriptible mortaldat sense que l'opinió internacional en faci cas». Al Sud-est de l'Àsia, es va prendre la decisió, el febrer passat, de tancar els camps de refugiats a finals de l'any 1995. Es pot témer una onada de 60.000 *boat people* vietnamites i 26.000 de Laos, per als qui la Santa

Seu demana sigui aplicat el principi de no-rebuig.

Finalment, Mons. Martino comunica la satisfacció de la Santa Seu pel que fa a la política actual

del HCR de reunir les famílies dels refugiats. Ha insistit molt que les dones refugiades «haurien de tenir prioritat en els programes d'acció internacional». (APIC)

Magdalena Morano, beatificada pel papa Joan Pau II

El dia 5 de novembre el Papa beatificarà aquesta religiosa, filla de Maria Auxiliadora (salesiana).

Magdalena va ser a la seva època una dona oberta, amb gran capacitat per llegir els signes dels temps. Capaç d'inculturar-se en una terra diferent a la seva, amb una altra cultura, unes altres tradicions, estimant la diversitat. Educadora de la dona pobre, en un temps d'opressió i marginació social, per convertir-la, mitjançant la cultura i la formació religiosa, en agent de transformació de la societat. Promotora dels laics, de les comunitats educatives, de la col·laboració de tots al servei dels joves. Al servei de la catequesi parroquial com a formadora de catequistes (missió poc comuna per a una dona de la seva època).

Magdalena Morano va ser una dona extraordinària en el seu temps. Va saber fer una síntesi admirable entre fe, competència pedagògica i caritat pastoral. (C.C.)

El més petit dels vuit germans, va néixer a Madrid de pares bascos

El prelat de l'Opus Dei, monsenyor Echevarría, nomenat bisbe

ROMA.— Amb data del 21 de novembre, el Sant Pare Joan Pau II ha nomenat bisbe titular de Cilícia Mons. Javier Echevarría, prelat de la Prelatura de la Santa Creu i Opus Dei.

Mons. Javier Echevarría va néixer a Madrid el 14 de juny de 1932. És el més petit de vuit germans. Fou alumne dels germans maristes.

El 1948 va demanar l'admissió a l'Opus Dei. Poc temps després, coneix el fundador, amb ocasió d'un viatge que va fer a Espanya.

És doctor en Dret Canònic i en Dret Civil. Fou ordenat sacerdot el 7 d'agost de 1955. Ha estat professor de Teologia Moral al Collegio Romano della Santa Croce i al Collegio Romano di Santa Maria.

El 1953 el beat Josemaría Escrivá de Balaguer el nomenà

el seu secretari, i el preparà durant gairebé 20 anys en les tasques de direcció de l'Opus Dei, en aquella fase irreplicable que per a tota la institució representa la vida del Fundador. Membre del Consell General de l'Opus Dei des de 1966. Fins l'any 1975, any de la mort del beat Josemaría, fou juntament amb Mons. Álvaro del Portillo, la persona més propera al fundador de l'Opus Dei, de la vida i el missatge del qual n'és testimoni directe i qualificat.

Com a vicari general de la Prelatura, Mons. Echevarría va mantenir una assídua relació amb l'Episcopat mundial. Molt sovint, a més, ha col·laborat directament amb la Santa Seu. Des del 1981 és consultor de la congregació per a les Causes dels Sants.

Després de la mort de Mons. Álvaro del Portillo, el Sant Pare Joan Pau II el nomenà prelat de l'Opus Dei el 20 d'abril de 1994, confirmant l'elecció feta pel Congrés General electiu de l'Opus Dei. (O.P.O.)

Any Sant 2000: el Papa designa els membres del Comitè Central

ROMA.— El papa Joan Pau II va constituir, el dimarts 15 de novembre, el Comitè Central per al Jubileu de l'Any Sant 2000. Està format pels responsables dels dos dicasteris encarregats del diàleg, és a dir, la unitat dels cristians i el diàleg interreligiós.

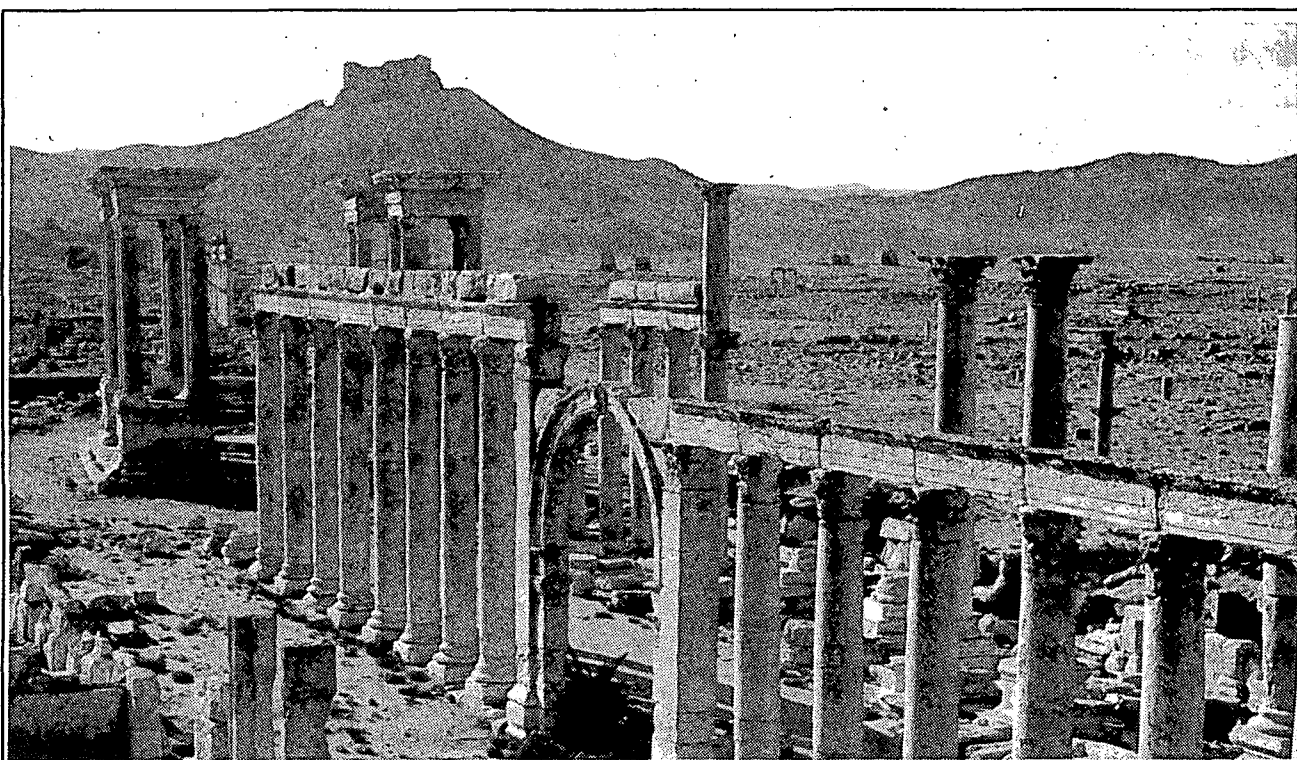
El cardenal francès Roger Etchegaray, president dels Consells Pontificis Justícia i Pau i Cor Unum ha estat nomenat president del Comitè Central i del Consell de Presidència. El Consell està format també pels cardenals Camillo Ruini, vicari del Papa per a la diòcesi de Roma i president de la Conferència Episcopal italiana; Francis Arinze (Nigèria), president del Consell Pontifici per al diàleg interreligiós; Edwards Cassidy, president del Consell per a la promoció de la Unitat dels Cristians; Virgilio Noé, arxiprest de la Basílica Vaticana i Vicari General del Papa per a la Ciutat del Vaticà, així com Mons. Sergio Sebastiani, nunci apostòlic, designat secretari d'aquest Comitè. (APIC)

Itineraris bíblics per a les diades nadalenques

Del 27 de desembre al 6 de gener

SÍRIA

**País clau de l'Orient Mitjà i en l'expansió
del cristianisme**

PALMYRA

Del 28 de desembre al 4 de gener

TERRA SANTA

Com a «pelegrins de la Paraula»

PODEU DEMANAR INFORMACIÓ DES D'ARA

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

Està format per les institucions i associacions d'apostolat seglar

Constituit el Fòrum Diocesà de Laics a València

VALÈNCIA.— «No vull una Església que parli als laics, sinó una Església constituïda i integrada per pastors i laics». Amb aquestes paraules s'adreçà el Sr. arquebisbe, Dr. García Gascón, als membres del Fòrum Diocesà de Laics que quedà constituït a València, per primera vegada, el passat 29 d'octubre.

En el seu discurs, l'arquebisbe també assenyalà que «ja que en el camp de l'evangelització no hi pot haver atur ni hi pot haver absentisme, hi ha d'haver un laicat viu i comprensiu». I en referir-se al concepte de «nova evangelització», terme utilitzat pel sant Pare, va destacar que «els seus nous mètodes són els de la participació, i la nova força procedeix de la font, que és Jesucrist, i que ha d'estar enriquida per la pregària».

En la sessió constitutiva, el Fò-

Aspecte parcial dels membres del Fòrum

rum elegí com a president el matrimoni constituït per José Calaforra Soriano i Pilar Ramada Farga. El Fòrum Diocesà de Laics està format en aquest moment per setanta-sis associacions de seglars legalment formades i amb un àmbit d'actuació com a mínim diocesà. Aquestes associacions queden agrupades en dotze sectors (Acció Catòlica, Acció Social, Ensenyament i Cultura, Espiritualitat, Família, Infància-Adolescència-Joventut, Món Obrer,

Sanitat, Jubilats i Gent Grant, Religiositat popular, Instituts Seculars, i sector Mixt).

La finalitat del Fòrum Diocesà de Laics, segons s'expressa en els seus Estatuts, és: «Ser lloc de trobada, comunicació i diàleg per animar la comunió de les associacions i moviments a una més eficaç col·laboració en les seves activitats, i impulsar la corresponsabilitat dels laics en la vida i missió de l'Església en la societat». (I.V.)

Monsenyor Rouco en el centre universitari Francisco Vitori

La fe, un horitzó de llum per al rigor científic

D'esquerra a dreta: Dr. Garrido Falla, Mons. Rouco, Rc. Villapalos, Dr. García Ramos, Héctor Guerra

destacà la importància de l'Humanisme Cristià com a enfocament vital de la formació dels alumnes. La Llició Magistral va anar a càrrec de Fernando Garrido Falla, catedràtic de Dret Administratiu, el qual va analitzar les distintes etapes jurídiques i legislatives per les quals ha passat la universitat des de la II República fins ara.

Mons. Antonio Mª Rouco Varela va destacar la importància de les universitats catòliques, per la missió social i evangelitzadora que desenvolupen, va afegir que «la fe no és una negació al rigor científic i objectiu de la recerca de la veritat, sinó un horitzó de llum». Gustavo Villapalos clausurà l'acte felicitant el centre universitari Francisco de Vitoria per la seva curta però fructífera etapa, i impulsà els seus responsables perquè continuïn en aquesta tasca. (CVFV)

MADRID.— L'arquebisbe Antonio Mª Rouco Varela i el rector de la Universitat Complutense, Gustavo Villapalos, presidiren l'acte solemne d'obertura de curs del centre universitari Francisco de Vitoria, primera institució universitària catòlica creada a Madrid en l'últim mig segle. L'acte va ser presidit pel director del centre, José Manuel García Ramos, i el president de la Fundació FIDES, que és qui avala el projecte educatiu, Héctor Guerra Ibarra.

José Manuel García Ramos, director del Francisco de Vitoria, va resumir la memòria del curs anterior, i

Presentació de comptes de Càritas Espanyola

MADRID.— Càritas Espanyola va invertir gairebé 12.000 milions de pessetes durant 1993 en els diferents programes que du a terme, segons s'especifica en la Memòria Anual de la institució presentada recentment.

Les partides més importants es dedicaren als programes d'acollida i assistència (gairebé 2.500 milions), gent gran (2.148 m.), cooperació internacional (1.096 m.), ocupació (1.073 m.), drogodependències (953 m.) i família i infància (907 m.). Uns altres programes finançats des de Càritas Espanyola durant l'any passat foren els dels transeünts, la dona, la promoció rural i urbana, els immigrants, els joves, les comunicacions, la comunitat gitana, el voluntariat social i les minusvàlues. (L.V.)

«Las Edades del Hombre» es converteixen en Fundació

SALAMANCA.— Abans d'acabar l'any quedarà constituïda la Fundació Edades del Hombre, que dedicarà els seus esforços a la restauració i augment del patrimoni artístic-cultural de la regió castellano-leonesa, segons va anunciar José Velicia, comissari de l'exposició recentment clausurada a Salamanca.

Aquesta fundació fomentarà l'evangelització a través del camp de la cultura, promoció tot els estudis, investigacions i iniciatives que contribueixin al coneixement del patrimoni. Un dels seus objectius serà l'especialització d'empreses i professionals en el foment i defensa del llegat cultural.

En els sis anys de trajecte de Las Edades del Hombre per Valladolid, Lleó, Burgos i Salamanca, més de quatre milions de visitants han conegut una part del patrimoni castellano-leonès. A més de rebre més de vint guardons, aquest projecte ha permès restaurar 150 obres d'art entre taules i escultures de diferents èpoques. (L.V.)

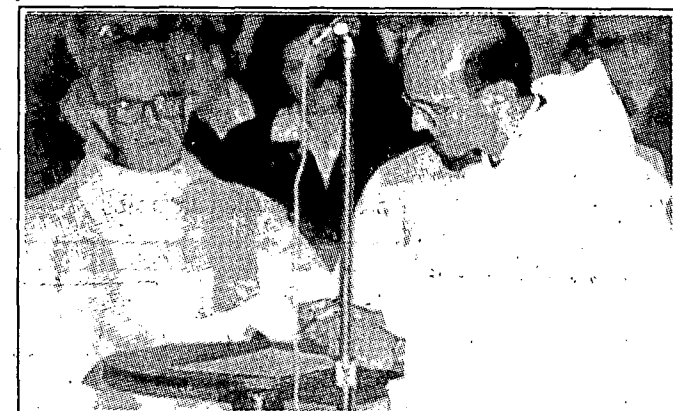
Mor la religiosa que va servir cinc papes

IRUN.— Juncal Ausan Murguizu, religiosa de la congregació de les Filles de la Caritat de Sant Vicenç, va morir recentment a Irun (Guipúscoa) als 80 anys. Sor Juncal Ausan va triar Irun per retirar-se després d'estar durant gairebé mig segle al Vaticà al servei dels cinc darrers papes —Pius XII, Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I i l'actual, Joan Pau II. (EFE)

Jesús Hernández, director de «La Verdad», monjo cistercenc

LA OLIVA (PAMPLONA).— El sacerdot navarrès Jesús Hernández Basurko, que durant tres anys fou director del setmanari *La Verdad*, ha abraçat la vida religiosa en l'orde del Cister de l'Estricta Observança. La cerimònia de promesa de vots religiosos se celebrà en el monestir de l'Oliva.

Va presidir l'eucaristia l'arquebisbe emèrit de Pamplona-Tudela, Mons. José M. Cirarda, que l'havia ordenat sacerdot. Mons. Cirarda animà el nou monjo a donar gràcies a Déu «perquè l'ha portat a descobrir que Ell t'estima i t'ha conduït per aquest camí, que sens dubte és el teu». (S/C)

Jesús Mari estampa la seva firma en la declaració de promeses

Espanya

És l'únic d'aquestes característiques a Castella-Lleó

Un centre a Salamanca per a joves en període de gestació

SALAMANCA.— Més de 4.000 joves solteres en període de gestació o mares amb infants de zero fins a quatre o cinc anys han passat pel Centre Assistencial per a Mares Solteres (CAMS) que

regenta l'Institut Secular Cruzada Evangélica a Salamanca. L'any 1949 s'inaugurava aquest centre i avui encara continua sent l'únic amb aquestes característiques a l'autonomia de Castella i Lleó.

Segons explicà la directora del centre, Mª Eugenia Gómez, el CAMS, ubicat en una zona residencial a uns tres quilòmetres de Salamanca, acull joves en període de gestació o amb infants petits, que han estat refusades per les seves famílies o estrangeres que estan soles a Espanya. Les residents, encara que es tracta d'un centre de l'Església, tenen garantida la llibertat religiosa.

Les dones que acudeixen al CAMS hi poden romandre fins que els seus fills tenen quatre o cinc anys. Durant aquest temps es facilita la seva formació a través dels tallers d'aprenentatge i l'Escola de Formació Professional amb què compta aquest centre. «El nostre objectiu és preparar les residents per al món laboral, sobretot les més joves», assenyala Mª Eugenia Gómez. En altres casos, el CAMS facilita treball a les seves

residents. «Molta gent ens coneix i acudeix al centre quan necessita una persona per a tenir cura dels seus fills o del treball a la llar». Durant les hores de treball i estudi, els infants de més de tres mesos romanen a la guarderia de l'Institut Secular Cruzada Evangélica.

Pis annex

Quan l'infant compleix els quatre o cinc anys, mare i fill poden allotjar-se en un pis annex al Centre, en el qual viuen pel seu compte fins que els sigui possible prendre opcions definitives. El CAMS disposa de 40 places. «En els últims anys ha disminuït el nombre de residents —explica Mª Eugenia Gómez— ja que cada vegada la societat refusa menys les mares solteres i les famílies no posen els impediments d'abans». (SIC)

Tomás Dáwid-Milner, de joves pro-Vida

«Hi ha molta desinformació»

A. Cristiana Oria
(L.V.)

Tomás Dáwid-Milner és un jove de 23 anys que compagina els seus estudis de 5è d'Econòmiques amb el voluntariat en l'Associació de Joves Pro-Vida de Navarra.

—¿Quins són els orígens de la Coordinadora per la Vida i quins objectius persegueix?

—El Moviment Pro-Vida sorgeix en els anys 70 als Estats Units i sis anys després, a Espanya. Actualment, engloba 30 associacions de tot tipus. Ens uneix la defensa de la vida humana. Procurem ajudar les dones que tenen problemes a causa del seu embaràs. Normalment l'única solució que els dona la societat és l'avortament. La Coordinadora té com a funció intentar informar l'opinió pública que hi ha altres opcions. Es tracta de la defensa de la vida humana en tots els aspectes.

—¿Què et va motivar a treballar com a voluntari en la Coordinadora per la Vida?

—Vaig pensar que si hagués nascut en les circumstàncies actuals, potser no estaria viu. Llitem per aquests infants que no arriben a néixer; m'hi sento, d'alguna manera, identificat. Gairebé tots els joves de Pro-Vida són

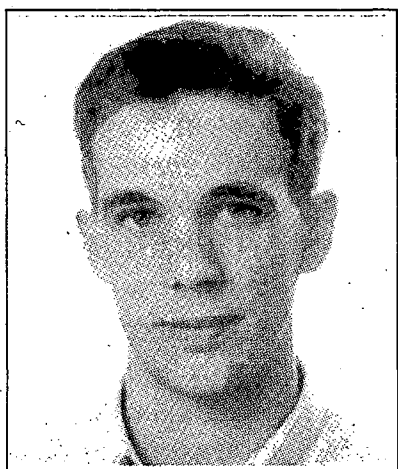
socis després d'escollar una conferència o haver vist un vídeo. D'altra banda, penso que entre els joves hi ha molta desinformació. En molts casos els mitjans de comunicació presenten l'avortament com una cosa bona, i sembla que només la Conferència Episcopal hi està en contra. Joves Pro-Vida d'Espanya agrupa uns 15.000 socis.

—A primers de novembre se celebrà la III Setmana per la Vida. ¿Quins foren els actes principals?

—Se celebraren 3 xerrades sobre la Conferència del Caire. Durant tota la setmana, a la plaça de Merindades tingueron lloc diverses concentracions que culminaren amb una manifestació, el dissabte 19 a la Plaza de la Cruz.

—El document final del Caire es va definir com un engany al Tercer Món. ¿De quina manera els afecta?

—S'està intentant crear mercats captius en els països en vies de desenvolupament hipotecant, d'aquesta manera, el seu futur. Es tracta d'evitar competència per part dels països pobres. ¿Per què? Perquè si inverteixen en infraestructures, escoles,... el cost per càpita per al país que ajuda és de 80 dòlars; en canvi, si només se'ls ofereix anticonceptius, facilitats per avortar,... el cost és de 10 dòlars.

Teologia a distància

SANTANDER.— Un nou Centre Associat de l'Institut Internacional de Teologia a Distància fou presentat a Santander. Aquesta iniciativa s'uneix als 11 centres associats que hi ha a Espanya. L'Institut Internacional de Teologia a Distància, que fou creat a Espanya l'any 1973, actualment està estès per tots els continents.

El Centre ha subscrit un conveni amb l'Institut Internacional de Teologia a Distància amb la finalitat de facilitar la formació que ofereix l'Institut, especialment per als laics.

Els diferents plans d'estudis i de formació per als laics estan orientats a envigorir la seva presència en les realitats temporals des de la seva condició cristiana, i capacitar-los per als serveis que realitzen dins el centre de l'Església, com l'educació en la fe, l'animació litúrgica i la participació en l'activitat caritativa i social de l'Església.

El Centre Associat de Santander ha estat ubicat a l'edifici de la Casa de l'Església. El termini de matrícula estarà obert des del 10 de desembre fins al començament de les vacances de Nadal, i el curs començarà el mes de gener. (SIC)

Preparar els joves per al món laboral

OSCA.— Càritas diocesana ha posat en marxa, per segona vegada consecutiva, un taller ocupacional per a adolescents de 13 a 17 anys, amb la finalitat de facilitar-los l'aprenentatge de les tècniques de fontaneria. L'esmentada organització manté contactes amb persones i institucions perquè recolzin i completin l'ensenyança, així com possibles sortides dels participants a treballs d'empreses concretes. A més, intenta alternar i completar el treball d'ocupació i temps de lleure, ampliant la seva oferta als joves en els tallers d'estiu i considerant-lo com un projecte educatiu una mica més ampli. (SIC)

Els cartoixans de Saragossa canvien l'hort per ordinadors

SARAGOSSA.— Els monjos cartoixans han canviat d'ocupació: de l'agricultura i ramaderia, com a mitjans de subsistència, han passat a la fabricació i venda d'ordinadors.

El P. Prior, del monestir Aula Dei, Carlos de San Félix, en ser enyinger, ensenyà als 32 monjos que viuen al monestir el muntatge d'equips informàtics. Per a la seva posterior venda arreu d'Espanya han muntat un oficina a Saragossa, denominada Aula Dei, amb cinc persones com a personal contractat, que duen les relacions amb l'exterior, ja que una de les Regles és el silenci.

Els beneficis que obtenen d'aquesta activitat es dediquen al manteniment del monestir i a la seva pròpia manutenció. (SIC)

Joan Pau II en el moment d'imposar la birreta de cardenal al Dr. Ricard M. Carles

«Que Déu beneeixi Barcelona»

C.C.

L'aula Pau VI, que estava plena de gom a gom per les delegacions oficials i els pelegrins procedents d'arreu del món, anava aplaudint cada cop que Joan Pau II anomenava cada un dels candidats a la birreta.

El consistori que Joan Pau II féu el passat dissabte va ser el més nombrós del seu pontificat i va estar marcat per una clara intenció: de retre homenatge a les esglésies màrtirs, sobretot les que són—o han estat—perseguides per la seva fe, les que sofreixen sota la guerra, i animar les noves Esglésies en països on els catòlics són minoritaris.

El Papa també va lliurar la birreta a un grup de prelats de grans diòcesis europees, com monsenyor Carles, arquebisbe de Barcelona.

Els nomenaments per sorpresa van ser els dels dos teòlegs, el dominic francès Yves Congar i el jesuïta alemany Alois Grillmeier.

Congar, que no va poder anar al consistori —té 92 anys i pateix d'esclerosi—, ha estat un dels pioners de l'ecumenisme catòlic i de gairebé totes les reformes conciliars.

Grillmeier, que amb els seus 84 anys també ha superat l'edat per entrar en un còncave, és una autoritat en el camp de la Cristologia. La seva obra principal és *Jesucrist en la fe de l'Església*.

Quan el Papa després d'imposar la birreta a Mons. Ricard M. Carles, l'abraçà afectuosament, li va dir: «Que Déu beneeixi Barcelona».

Mons. Carles, que va viure amb gran recolliment interior aquesta jornada de celebra-

ROMA.— En un clima de joia, el passat dissabte, el papa Joan Pau II va imposar la birreta a 29 nous cardenals —no al teòleg Congar, que està greument malalt i no va poder viatjar—, entre els quals hi havia l'únic espanyol, Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona.

Posteriorment, el dilluns, el Papa rebia l'Arquebisbe amb un grup de capellans i fidels de Catalunya i València i els adreçava un discurs en català, en el qual, entre altres coses, va fer una breu i sentida biografia del nou cardenal.

ció, va comentar als periodistes que el que més valorava era la seva condició de prevere. Va interpretar el seu nomenament com a cardenal, simplement, com «un pas» en la seva «carrera sacerdotal, i això és el que realment importa».

Per últim, Ricard Maria Carles assegurà que el fet d'haver estat nomenat cardenal «no canvia res en la vida d'un arquebisbe, només que hauré d'anar més sovint a Roma si passo a formar part d'alguna congregació de la Cúria», però l'agenda de treball «es

mantindrà», per a la qual cosa el nou purpurat compta, naturalment, amb la dedicació dels seus bisbes auxiliars.

La cerimònia també preveia que el Papa assignés a cada cardenal la «diaconia» d'una església de Roma. A Ricard Maria Carles li ha estat assignada l'Església de Santa Maria Consoladora, propera a la universitat i al cementiri de Verano.

La delegació espanyola a la designació de l'arquebisbe Carles com a cardenal fou nombrosa. Per part de la jerarquia eclesiàstica hi van assistir el cardenal de Toledo, Dr. Marcelo González Martín, el president de la Conferència Episcopal, Elías Yanes, tots els bisbes auxiliars de Barcelona, els de Tortosa i Menorca i altres prelats, com el Dr. Ramon Daumal, bisbe auxiliar emèrit.

La delegació oficial va ser presidida per Juan José Laborda, president del Senat, juntament amb el conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Antoni Isaac.

El dilluns, l'arquebisbe de Barcelona va presidir una Missa d'Acció de Gràcies a «Sant Jaume i Montserrat», Església nacional espanyola a Roma. El prelat va estar acompanyat per un nombrós grup de preveres de Barcelona i València i nombrosos pelegrins espanyols, entre els quals cal esmentar el Director de Catalunya Cristiana, Manuel Valls.

A la seva tornada de Roma, el nou cardenal espanyol presidirà un acte d'Acció de Gràcies a Barcelona i un altre a València. A la Ciutat Comtal el reconeixement coincidirà amb la clausura de l'Any Internacional de la Família.

Narcís Jubany: «Es perd un home clau en la història d'Espanya i de l'Església del nostre temps»

Mor el cardenal Vicent Enrique i Tarancon

C.C.

VALÈNCIA.— A la matinada del dilluns d'aquesta setmana va morir a la clínica de la Salut el cardenal Vicent Enrique i Tarancon, després de rebre el sagrament de la unció dels malalts. El cardenal que havia complert 87 anys, va ser visitat dos dies abans per monsenyor García Gasco, arquebisbe de València, i pel bisbe Iniesta.

Durant el tancament d'aquest número tenen lloc els preparatius per a l'enterrament de l'il·lustre

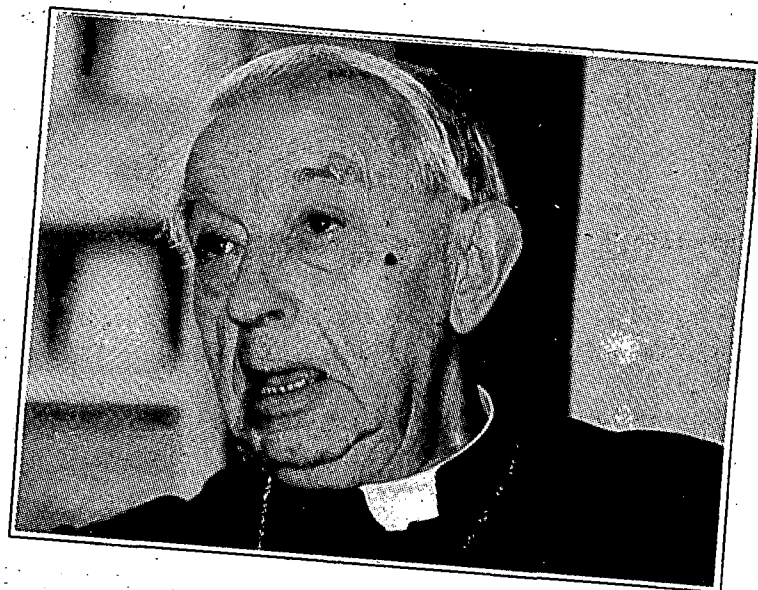
prelat, que se celebrarà a Madrid. Mentrestant, són molt nombroses les mostres de condol que la família de l'arquebisbe rep de tots els estaments, tant oficials com particulars.

La Conferència Episcopal va recordar «el servei a la societat espanyola en moments gens fàcils» del cardenal Vicent Enrique i Tarancon, i la seva «generositat i entrega» a l'Església.

En un comunicat, els bisbes manifesten «el seu condol, la seva proximitat i la seva solidaritat» a

la família de Tarancon, el qual va morir com a conseqüència d'una neoplàsia pulmonar, després de patir una insuficiència respiratòria aguda que va obligar a ingressar-lo dimecres passat.

La figura del cardenal Tarancon, des del seu càrrec al capdavant de la Conferència Episcopal Espanyola entre el 1972 i el 1981, quedarà gravada en la història d'Espanya per la seva contribució al restabliment de la democràcia i per la seva lluita per separar l'Església de l'Estat.

«Recordem amb admiració la seva figura, que ja pertany a la història d'Espanya, la seva profunda religiositat i amor al Senyor i a l'Església, el seu servei a la societat espanyola en moments gens fàcils i la seva entrega pastoral abnegada i clarivident a l'Església a Espanya», subratlla la nota.

Designat cardenal i membre de la Comissió per a la revisió del Dret Canònic pel papa Pau VI el 1969, Tarancon va ocupar l'arquebisbat de Madrid el 1971 i l'any següent la presidència de la Conferència Episcopal.

Donarem més informació en la nostra propera edició.

Tarragona

S'han escollit quatre temes principals

Es clou l'etapa de reflexió del Concili

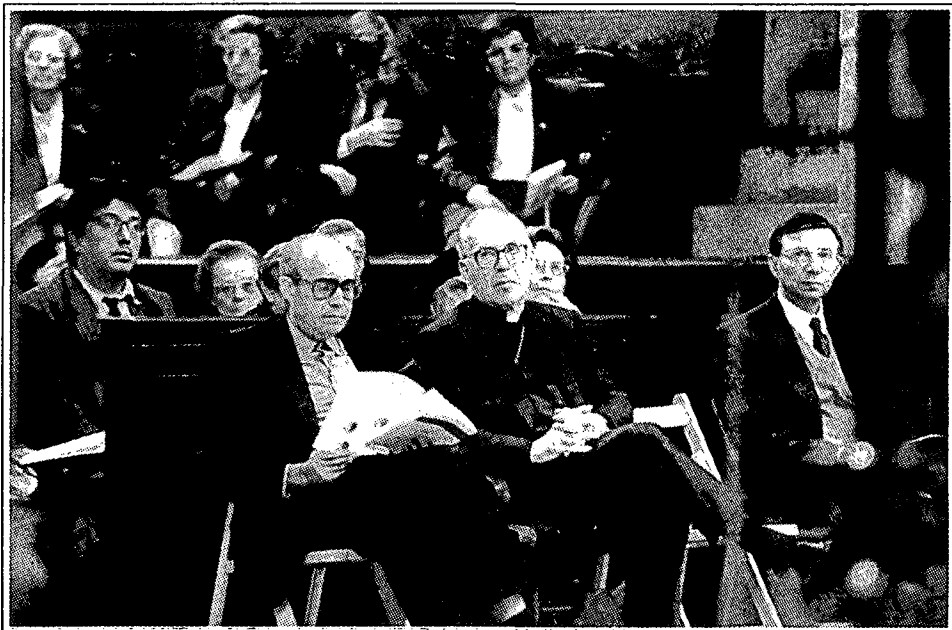
Joan Boronat

TARRAGONA.—L'exposició de resultats de l'etapa diocesana de reflexió, respecte a la primera etapa del Concili Provincial de la Tarraconense va tenir lloc a la Catedral de Tarragona, amb assistència de l'arquebisbe Ramon Torrella.

El vicari episcopal i secretari adjunt del Concili, mossèn Miquel Barberà va fer públiques les dades, i va explicar als fidels reunits, els resultats d'aquesta etapa preconciliar. D'aquesta valoració se'n va desprendre que l'arxidiòcesi de Tarragona ha estat la que més participació ha enregistrat, per percentatge, respecte de les altres diòcesis catalanes, fent honor a la seva condició d'Església metropolitana, per bé que en nombre global és la segona en participació, per

sota de Barcelona. Pel que fa a la diòcesi tarragonina són un total de 4.149 persones les que han pres part de forma activa, a la primera etapa del Concili.

Respecte a les qüestions que més han interessat la diòcesi de Tarragona, s'ha donat especial importància, a diferència de les altres diòcesis, al tema de la família. En el segon apartat, el bisbat de Tarragona ha matisat un especial interès afegit a la celebració eucarística dominical pel que fa a les homilies. Altrament i respecte al tercer bloc, Tarragona afegeix un punt que versa sobre la importància de l'organització Càritas, en atenció vers el món de la pobresa i de la marginació. Per últim, al quart bloc, la diòcesi de Tarragona remarca la necessitat de reforçar la consciència de ser membres de l'Església diocesana.

L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, va assistir a aquest acte

Dades d'interès

TARRAGONA.—D'entre les informacions que es van donar durant la sessió de cloenda de l'etapa de preparació del Concili destaquen:

—Els 3.174 grups de treball de Catalunya han comptat amb la participació d'uns 30.000 fidels que han contribuït a delimitar els quatre temes principals que es tractaran durant el Concili propiament dit.

—Serà el primer encontre de les vuit diòcesis catalanes en més de dos segles.

—Els temes principals són:
«Com anunciar l'Evangeli en la nostra societat».

«La paraula de Déu i els Sacraments».

«La sol·licitud pels més pobres i marginats».

«La coordinació interdiocesana de les nostres esglésies».

—160 persones de totes les diòcesis catalanes s'encarregaran de debatre i redactar les conclusions finals del Concili.

—Les sessions de treball es desenvoluparan a Sant Cugat del Vallès fins al 4 de juny.

Barcelona

El valor de la fe per construir un món més just

Gemma Aragall

BARCELONA.—El professor de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, Francesc Torralba, va pronunciar la lliçó inaugural que va iniciar l'any acadèmic 1994-95 de l'Escola de l'Esplai de la Fundació Pere Tarrés.

Sota el títol *Paraula d'Amor i gest solidari*, Torralba va fer una reflexió sobre el missatge social de la religió cristiana i sobre l'aportació de la fe en la construcció d'un món més just, més solidari i més digne. «La Paraula de Déu —va dir Torralba— és una Paraula fonamentalment d'amor, de caritat, de respecte i d'acolliment. És una paraula que exigeix un gest, que exigeix una acció en sintonia al contingut de la mateixa paraula». El filòsof també es va referir a la tasca social que està duent a terme l'Escola de l'Esplai.

Per la seva banda, Carles Armengol, director de l'Escola, va fer un repàs a l'actualitat de la institució educativa. Va destacar la consolidació dels cursos que l'Escola ofereix d'Educació Ambiental, d'Intervenció en Marginació, de Gestió i Economia Social, de l'àmbit de Gent Gran i en l'Animació de Pastoral Juvenil.

Una altra novetat presentada per l'Escola de l'Esplai ha estat l'organització del primer Màster d'Intervenció Sòcio-educativa amb Menors i dos diplomes universitaris de Postgrau: el de Gestió de Residències i Serveis per a Gent Gran i el de Direcció i Gestió d'Organitzacions No Lucratives i d'Economia Social.

D'altra banda, el nou curs acadèmic vindrà marcat per la primera promoció d'Educadors Socials que es diplomaran enguany. Aquest fet representa un símbol esperançador per al futur i una consolidació d'aquests estudis universitaris.

Diplomes per als Animadors de Pastoral Juvenil

L'inici de curs també comptà amb la presència de monsenyor Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona que va fer el lliurament de diplomes a la segona promoció d'Animadors en la Pastoral Juvenil.

En el seu parlament, el bisbe Carrera va destacar la importància d'una formació sòlida per aquelles persones que són animadors en la fe i va expressar la seva confiança que l'assistència del curs d'Animadors en la Pastoral Juvenil i la successió de noves promocions sigui un veritable impuls per a l'acció pastoral de la diòcesi.

UNA VEU EXULTANT

Una veu exultant és un cantoral amb 275 cançons, 39 de les quals són de gregorià en català.

Molts ja han descobert aquest cantoral que ha d'arribar a totes les parròquies i comunitats.

Aquestes cançons són com melodies populars amb lletres plenes de contingut i agraden als petits, joves i grans.

Les cançons del cançoner "Pregàries" de la col·lecció "Cançons per al poble" publicat l'any 1971, ara les trobareu en aquest cantoral: **Una veu exultant** dels núms. 193 al 275.

Edició també amb lletra sola. 17 cassettes. Preus populars.

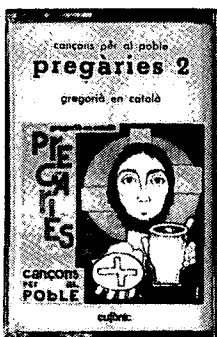
GREGORIÀ EN CATALÀ

- Heus ací dos cassettes preciosos de gregorià en català. La solfa i la lletra les trobareu al cantoral **Una veu exultant**, preparat per Mn. Josep Soler.

- Interpreten aquests cassettes: La coral "Nou ressò" i "Amics del cant gregorià de Gràcia". Direcció: Joan Úbeda. Solista: Mn. Lluís Saumell. Organista: Xavier Saliatti.

ADVENT,
IMMACULADA
I NADAL

Aquests cassettes de gregorià en català no poden faltar ni a casa teua ni a la teua comunitat.

Tarragona

Inauguració del curs 1994-95 de l'Institut de Teologia

«Estudiar la fe: un diàleg amb la cultura i el pensament»

Núria Oriol

TARRAGONA.—Recentment es va celebrar la inauguració del curs 1994-95 de l'Institut de Teologia de l'Arquebisbat, Institut vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya. Aquest tingué lloc a la sala d'actes del Seminari Pontifici, bressol d'una llarga tradició d'estudis teològics. Sota la presidència de l'arquebisbe Dr. Ramon Torrella, president de l'Institut, s'aplegaren diverses autoritats acadèmiques i bona part dels professors, així com nombrosos alumnes dels aproximadament setanta que actualment cursen Teologia a Tarragona i excepcionalment alguns a Reus. Algunes de les autoritats presents en l'acte foren: el director de l'Escola de Treball Social, Mn. Miquel Barberà, el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Mn. Joan Busquets, el vice-rector de la Universitat Rovira i Virgili, Dr. Lluís Arola, la degana de Pedagogia, Dra. Carme Borbonès i els vice-degans de Químiques i de Dret de la mateixa Universitat.

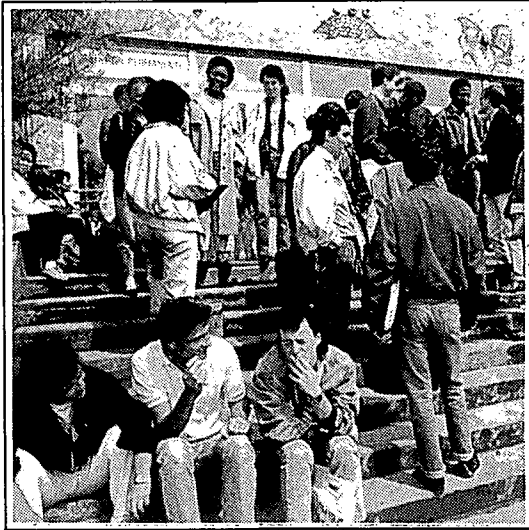
L'acte començà a 2/4 de 8 del vespre a càrrec de l'actual director de l'Institut: Dr. Armand Puig dedicà unes paraules de salutació als presents. Explicà el sentit de la tasca de l'Institut de Teologia i la seva situació actualment, i va valorar molt positivament la tasca portada a terme fins aquests moments,

des que l'Institut va ser erigit canònicament l'any 1977 per l'arquebisbe Dr. Josep Pont i Gol, i per l'anterior director el Dr. Josep Gil.

Uns continguts rigurosos

També es va remarcar el caràcter universitari que tenen els estudis que imparteix l'Institut, tant per part del professorat que dona les classes, com per part de l'alumnat que hi accedeix a partir de COU o estudis equivalents. Amb tres anys els alumnes obtenen una Diplomatura en Teologia, títol reconegut eclesiàsticament però que d'aquí a pocs mesos tindrà una validesa civil. En efecte, l'Institut de Teologia proposa un estudi sistemàtic i rigorós de les disciplines que configuren la teologia cristiana, tractades en el marc de la tradició catòlica. L'aprofundiment dels continguts de la fe es fa des de la referència fonamental a la Sagrada Escritura, interpretada en l'Església, i amb la necessària projecció en la realitat personal i social. L'estudi dels continguts de la fe implica un diàleg amb els corrents actuals de cultura i pensament.

A continuació, la Dra. Montserrat Coll, que és alhora la cap d'estudis de l'Institut, va llegir la lliçó inaugural, amb el títol *Déu té nom? La transcen-*

Els estudis tenen caire universitari

dència de Déu en la filosofia de Paul Ricoeur.

L'acte va seguir amb un concert a càrrec del grup reusenc Barroc-2. A la flauta de bec: Anton Colom, i al clavicèmbal: Francesc Rius. Les obres interpretades foren de Marcello, Couperin, Händel i Bigaglia.

La cloenda de l'acte, amb unes paraules d'agraïment per l'esforç que es porta a terme a l'Institut i també d'encoratjament pel nou curs començat, va anar a càrrec del Dr. Ramon Torrella i Cascante, com a arquebisbe de Tarragona i president de l'Institut de Teologia.

Quan es va acabar es va servir un refrigeri a tots els assistents en un ambient de màxima cordialitat.

Fets i criteris

RAMON TORRELLA
I CASCANTEArquebisbe de
Tarragona i Primat

L'Evangelí de la família

Totes les persones tenen una vocació de part de Déu, i cadascun de nosaltres hem nascut en una família. Podem parlar de l'Evangelí de la família en el sentit que en el seu si vàrem començar a conèixer la «bona notícia» de la bondat, de la vida i de l'amor.

Déu ens ha manifestat el seu projecte d'amor i de misericòrdia en la família: els nostres pares han reflectit en nosaltres la bondat i l'amor de Déu i ens han fet entendre que el Pare del cel, per mitjà de Jesucrist, ens ha fet conèixer la voluntat de salvar-nos i de fer-nos participants de la vida, i d'una vida abundant.

L'Església va acollir amb goig la iniciativa promoguda per les Nacions Unides de proclamar l'any 1994 com a Any Internacional de la Família. Ara que ens apropem a la fi d'aquest any, és adient recordar les motivacions en les quals es fonamenta la importància de la família.

Déu estimà tant el món que li donà el seu Fill únic, que entrà en la història humana a través d'una família: sabem que Jesucrist, el nostre Redemptor, visqué gran part de la seva vida a Natzaret «sotmes» a Maria, la seva mare, i a Josep, el fuster.

El misteri de l'encarnació del Verb es realitzà en estreta relació amb la família humana. Per aquest mateix fet la família irradia la bona nova de l'amor misericordiós de Déu envers tota la humanitat.

Durant tot aquest Any Internacional l'Església ha manifestat amb innombrables testimoniatges el seu amor i la seva sol·licitud per la família. Joan Pau II, el 2 de febrer d'aquest mateix any, publicava la seva Carta a les famílies, com un esplèndid *vademecum* o guia doctrinal i pràctica per a tota la vida familiar.

Els principals educadors dels fills són els pares, els quals han d'educar-los en la veritat i en l'amor. Això ho han de realitzar en una recíproca comunió que ha d'afavorir una comunicació vital entre pares i fills, de manera que aquests últims creixin i assimilin plenament nous valors i noves actituds de sinceritat, d'honradesa, de generositat i de coratge que els portin a afrontar la vida amb sentiments nobles, amb respecte, amb confiança i amb solidaritat envers tothom.

Els pares i mares han d'estar convençuts que «la família és la cèl·lula primera i vital de la societat». No podem oblidar que és la primera escola de les virtuts socials.

Les famílies no poden viure aïllades; han d'assumir, amb generositat, serveis socials envers els més necessitats. D'altra banda, han de sentir-se protagonistes de la «política familiar». No poden romandre indiferents ni passives davant els problemes i mals de la nostra societat, si no volen acabar sent-ne les primeres víctimes. Les autoritats públiques han de ser conscients de la seva responsabilitat per ajudar les famílies en tot allò que necessiten en la societat actual.

L'Evangelí de la família és la bona nova de la vida, de la veritat, de l'amor, de la justícia i de la solidaritat.

Obertura de curs al Seminari

Tortosa

«Vivim una crisi d'un determinat model de família»

J. Blanc i Bahima

TORTOSA.— Amb 12 alumnes al Seminari major i 8 al menor començà el curs acadèmic. Una gran novetat plena d'esperança: canvi de rector en la persona de Mn. Domingo Escuder, delegat del Clergat, escriptor i coneixedor a fons de la figura de Ramon Llull.

Llegí la lliçó inaugural el professor de Teologia Moral, Mn. Vicent Beltran Nebot. En sintonia amb la celebració de l'Any Internacional de la Família, el títol va ser: *La família, horitzó existencial de la persona humana*. Igualment, es facilità la conferència en forma de llibret que contribuirà a la divulgació

i aplicació apostòlica d'aquesta temàtica en la diòcesi. Mn. Beltran oferí un excel·lent treball acadèmic i seriós, basat amb força cites del Magisteri eclesiàstic.

Si es volgués una síntesi de la conferència podríem copiar un paràgraf de les conclusions finals: «Nos encontramos ante un cambio profundo de entender y vivir la realidad familiar... Pero, pienso que no es una crisis de la familia, sino de un determinado modelo de familia. La familia, como tal es un valor que se cotiza muy alto. Volveremos a ser una sociedad orientada hacia la familia. Pero un nuevo modelo de familia».

Després i sota la presidència del bisbe Lluís Martíñez i Sistach se celebrà la missa de l'Esperit Sant, seguida del ritual de jurament de fidelitat al Magisteri.

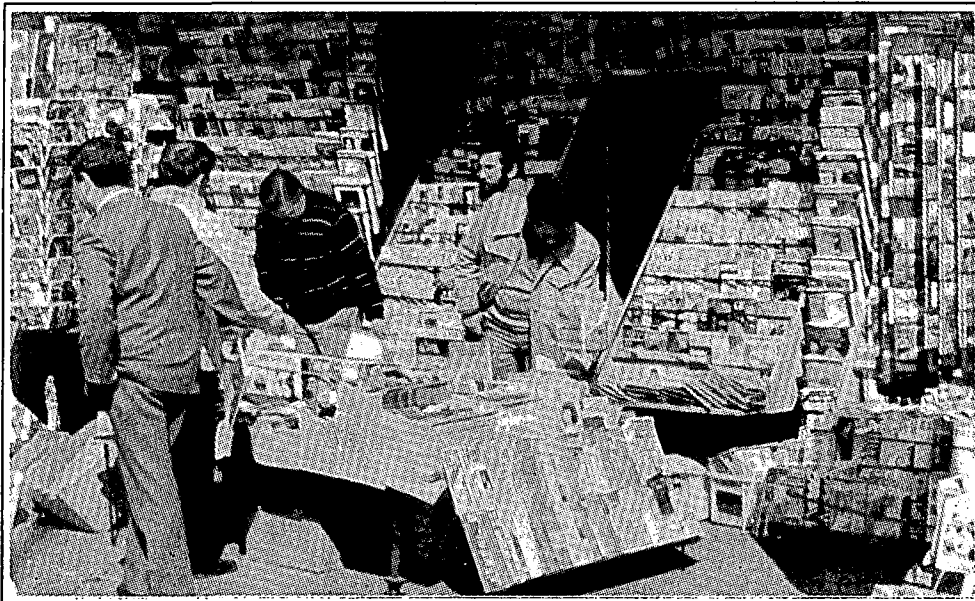
Girona

Es projecta editar una revista i muntar una emissora

M. Caballé

GIRONA.— El delegat de Mitjans d'Informació de la diòcesi, Carles Sánchez, ha anunciat en una conferència de premsa que hi ha el projecte d'editar una revista que intentaria coordinar les nombroses publicacions ja existents en el bisbat a càrrec de parròquies i associacions. Segons Carles Sánchez, es tractaria d'una revista diferent del *Full Parroquial* i el *Butlletí Oficial*. Encara no se sap quina periodicitat tindria, si només mensual o bé setmanal.

D'altra banda, el mateix delegat de Mitjans de Comunicació va anunciar que el bisbat manté el projecte de crear una emissora de ràdio si finalment la Generalitat li concedeix el permís. Sánchez va dir que l'emissora no tindria pas un caràcter purament confessional, sinó que tindria uns continguts apropiats per a tota mena d'oients.

Hi ha el projecte d'editar una revista que coordini les publicacions catòliques del bisbat

El bisbat té 105 missioners entre sacerdots i religiosos

En la mateixa conferència de premsa el delegat diocesà de Missions, mossèn Pere Carreras, va indicar que actualment el bisbat de Girona té 105 missioners, escampats en diferents estats d'Amèrica, Àsia i l'Àfrica. Entre els quals s'hi troben tretze sacerdots diocesans, vuit pares claretians, set missioners franciscanes, set religioses de Nazaret, sis filles de Sant Josep, sis jesuïtes, sis sacerdots de l'Institut Espanyol de Missions Estrangeres, etc.

Finalment, mossèn Pere Carreras va indicar que la campanya del Domund de 1993 va recollir un total de 30.470.530 pessetes, xifra que representa unes 45 pessetes per habitant. El delegat va afegir que les primeres dades indiquen que enguany la col·lecta augmentarà en un 5 per cent més.

Respecte a les vocacions missioneres al bisbat de Girona mossèn Carreras va afirmar que cada setmana el visiten dues o tres persones interessades a anar a treballar a algun país del Tercer Món, encara que la majoria com a laics.

Urgell

La diòcesi ha enviat 31,6 milions de pessetes a Rwanda

Antoni Mirabet

ANDORRA LA VELLA.— La diòcesi d'Urgell ha enviat a Rwanda 31.584.112 pessetes, resultat de la col·lecta extraordinària realitzada a les parròquies per iniciativa de Càritas Diocesana.

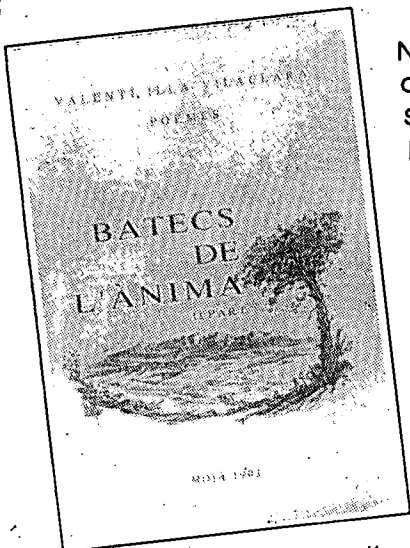
La Plataforma d'Acció Humanitària d'Andorra, integrada per Càritas Andorrana, UNICEF local i Creu Roja andorrana, ha recollit 26.241.783 pessetes en les col·lectes realitzades a les parròquies de les Valls d'Andorra per a Rwanda.

A la resta del Bisbat d'Urgell s'ha recollit 5,3 milions de pessetes, xifra que sumada als donatius d'Andorra dona un resultat total de 31,6 milions de pessetes.

Els fidels de la diòcesi d'Urgell han estat generosos amb la iniciativa promoguda per Càritas amb l'objectiu d'enviar ajuda humanitària a Rwanda. A part de les motivacions bàsiques, fruit de la fe i de la caritat, fonts properes a Càritas han subratllat també la influència decisiva dels Mitjans de Comunicació Social, sobretot de la televisió, que han informat àmpliament dels desastres que la guerra civil ha provocat al país africà i del protagonisme d'algunes persones i institucions en oferir aliments i medicaments. Una ajuda que a vegades ha exigut el risc, fins i tot, de la pròpia vida i de la salut.

Els promotors i coordinadors de les col·lectes extraordinàries per a Rwanda han agraït a les parròquies la col·laboració de persones i entitats en la realització de la campanya i els generosos donatius dels feligresos.

Batecs de l'ànima

La millor ofrena de Nadal per als bons amants de la lectura clàssica. El segon llibre de poemes humà i entenedor de Valentí Illa i Vil·laclara, de Molà (Bages).

Un volum de 272 pàgines amb il·lustracions a la ploma de Miquel Esparbé, avalat pels millors poetes i filòlegs de la llengua i parla tradicionals.

Utilíssim en totes les llars cristianes per a l'educació dels seus fills, que

en gaudiran i se'n beneficiaran.

En preparació el tercer i darrer volum del mateix títol. Obtingueu-lo abans no s'esgoti. Comandes a les principals llibreries o trucant al núm. 830 00 72 que us serà tramès per reembossament al mateix preu de venda de 1.300 ptes.

Solsona

Donatius per restaurar una parròquia cremada

Ll.B.T.

LA GUÀRDIA DE MERLÈS.— Els focs d'aquest estiu passat, a més de cremar boscos, conreus, granges i masies també van cremar algunes esglésies com la de la Guàrdia, parròquia i santuari de la Mare de Déu, de l'arxiprestat de Gironella Puig-reig, al Berguedà. Com que la desgràcia i les pèrdues materials han deixat ben arruïnades aquelles contrades, els feligresos de la Guàrdia no es veuen pas amb cor de recollir els més de quatre milions de pessetes que ha costat (sense comptar la casa rectoral, també destruïda) la teulada, el portal d'entrada i les altres dependències del temple. Per això el Consell d'Economia i la delegació d'Ajuda a l'Església del bisbat de Solsona ha decidit endegar una campanya d'ajuda entre les parròquies del bisbat (sobretot aquelles que no van sofrir els desastres de l'incendi) i d'arreu del país. El compte corrent obert a la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona és a nom de la parròquia de la Guàrdia, número 2100-0417-0100317741. Confiam en la col·laboració i, en nom de Déu, l'agraïm a la bestreta.

Un nou estil de visita pastoral

LA SEGARRA.— El bisbe Antoni Deig continua fent aquella visita pastoral que va començar a principis d'any a l'arxiprestat del Pla d'Urgell (Mollerussa) i que va continuar amb l'arxiprestat de Tàrraga. Va començar la de la Segarra en el santuari de Sant Ramon i ara anirà visitant cadascuna de les parròquies i parroquies d'aquell extens arxiprestat. La visita del bisbe Antoni Deig es clourà a Cervera a mitjans de febrer de 1995. Aquest nou estil de visita pastoral del bisbe solsoní (que pràcticament resideix en alguna població de cada arxiprestat que visita) li permet d'estar al costat dels seus diocesans i de fer-se'ls fàcilment accessible.

Barcelona

S'està a punt d'enviar la seva causa de beatificació a Roma

58è. aniversari de la mort del bisbe Irurita

C.C.

BARCELONA.— El dia 4 de desembre de 1994 es compleixen els 58 anys de la mort als murs del cementiri de Montcada del bisbe de la ciutat Manuel Irurita Almádoz, afusellat pels milicians, que l'havien detingut al domicili de D. Antoni Tort, al carrer del Call núm. 17 on havia estat acollit en fugir del Palau Episcopal el dia 21 de juliol de 1936.

Identificades les despulls per la indumentària i per l'anàlisi anatómic, com consta en el Decret signat pel bisbe Dr. Gregori Modrego Casaús el 16 de novembre de 1943 (BOB núm. 15/43 pàg. 544 ss.) foren traslladades de Montcada a la Catedral de la ciutat comtal i sepultades, a la capella del Sant Crist de Lepant els dies 10 i 11 de desembre de 1943.

Del 1958 al 1962 es féu una investigació i s'escoltà en els testimonis del presumpte martiri del bisbe Irurita, presidint el Tribunal investigador el cardenal Narcís Jubany, llavors bisbe Auxiliar de Barcelona. La convocatòria del Concili Vaticà II i més tard el nomenament del Dr. Jubany per a la seu de Girona, deixaren en suspens el procés durant el qual s'havien celebrat 37 sessions i escoltats 23 testimonis sobre la mort del bisbe Irurita i, també sobre la mort a Sabadell, el dia 14 d'agost de 1936; de Mn. Gaietà Clausellas, capellà de l'Asil de les Germanetes dels Ancians d'aquella ciutat, afusellat a la carretera de Sabadell a Matadepera.

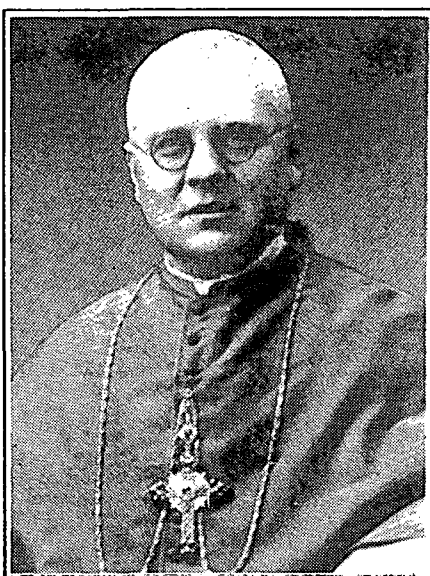
El cardenal-arquebisbe, Dr. Ricard M. Carles, disposà l'abril de 1993 reprendre la causa d'aquests presumptes màrtirs i nomenà Postulador Mons. Francesc Muñoz i constituí nou Tribunal: President, Mons. Lluís Serrallach;

Fiscal, Dr. Joan Benito; Noiari, Dr. Josep Baucells, els quals han celebrat deu sessions, han revisat les actuacions anteriors i estan completant el procés interrogant nous testimonis, mentre el P. Antoni Sospedra continua recollint la documentació fefaent dels esdeveniments sobre la mort del bisbe i de Mn. Clausellas, i els teòlegs Dr. Joan Ma. Cascante i P. Pere Seuñer, han emès dictamen sobre els escrits signats pel bisbe Irurita.

Seguint les indicacions de la Congregació per a les Causes dels Sants rebudes de Roma, un cop completada la investigació es remetrà a aquell Dicasteri tot el que ha estat actuat, en ordre a què la causa de beatificació sigui admesa.

És amb motiu d'aquesta represa que volem notificar als sacerdots i als altres fidels l'itinerari d'aquest afer, promentent informació periòdica i demanant pregàries per l'èxit d'aquests treballs.

El Sr. cardenal-arquebisbe celebrarà l'Eucaristia a la Catedral de

Barcelona, a les 7 de la tarda, el diumenge dia 4 de desembre, 58è aniversari de la mort martirial del Dr. Irurita.

Tots els anys, damunt del sepulcre del bisbe Irurita, els fidels que el recorden disposen rams de flors. Aquest any hom podrà adquirir medalles i estampes que recorden la persona i el dia que el Pastor lliurà la vida per les seves ovelles.

Algunes dades biogràfiques

El dia 19 d'agost de 1876 neix a Larraínzar (Navarra). Es ordenat sacerdot el 27 de juliol de 1900 i celebra la primera missa el 6 d'agost. Doctorat en Teologia per la Universitat Pontifícia de València el 23 de setembre de 1906 i en Filosofia el 15 de juny de 1907 per la mateixa Universitat, el 12 de juny de 1916 és nomenat Canonge de la Catedral de València. És Catedràtic de llengua grega al Seminari de València.

El 20 de desembre de 1926 és preconitzat bisbe de Lleida i consagrat a la Catedral de Pamplona el dia 25 de març de 1927. El dia 13 de març de 1930 per Butlla Pontifícia S.S. Pius XI l'anomena bisbe de Barcelona. El dia 16 de maig arriba a Barcelona i el diumenge dia 25 fa l'entrada solemne a la Catedral.

Molts anys de fidelitat a un projecte

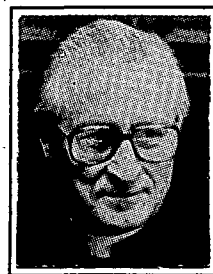
Josep Oriol Pujol i Humet

Gerent FPT

BARCELONA.— Recentment el Patronat de la Fundació Pere Tarrés va agrair emotivament la tasca desenvolupada per dos membres que han cessat en la seva darrera renovació. Es tracta de Mn. Antoni Verdura, persona vinculada al món de les colònies des de la «represa» d'aquestes en acabar la Guerra Civil Espanyola, i del Sr. Antoni Ma. Claret Verdú, ex-director de l'Escola de l'Esplai i vinculat històricament al Servei de Campaments de Vacances - Sant Pere Claver del Clot.

Ambdues persones han estat «militants» de base i en algun moment de la seva trajectòria dirigents de l'«obra» de colònies. Des del Servei Colònies de Vacances i l'Escola de l'Esplai, en un primer moment, i des del Patronat de la Fundació Pere Tarrés des de la seva creació l'any 1985, han col·laborat silenciosament en l'àmbit en el qual se'ls ha demanat ajuda amb gran fidelitat a la institució.

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La contemplació i l'acció

«A la primavera, tot rebrota amb força i bellesa. L'ocell i el lliri no han perdut pas gens d'un any a l'altre. ¿Podem aprendre res del seu missatge? I tant! Ens podríem reconfortar seguint l'exemple dels lliris del camp i dels ocells del cel. Crist és el mestre, mentre que els ocells i els lliris són com uns professors adjunts.» Al·ludeix Kierkegaard a les paraules de Jesús sobre els lliris i els ocells, i subratlla com ens alliberen de preocupacions de pobresa i d'abundància; de petitesse i de grandesa; de turmentar-nos a causa de la indecisió, de la inconstància o de la desesperança. Però, perquè sigui així, cal «contemplar» el lliri o l'ocell: «Tu, que lluites, reflexiona!» «Déu vulgui que, fins al darrer dia, no ens oblidem mai ni del lliri ni de l'ocell.»

Sense contemplació, la vida interior mor, perquè cessa el pensament de Déu. Però és una facultat avui menysvalorada.

Contemplació és «aturar-se per veure detingudament». No donar un cop d'ull i restar a la superfície dels esdeveniments i de les persones. Es «contempla» només allò que interessa molt. Les altres coses es poden «veure» simplement.

No aturar-se a contemplar pot dur a la presumpció, al desinterès, a la superficialitat o a la comoditat. La impossibilitat d'aturar-nos no l'admetem mai pel que fa al que ens és vital. Contemplar exigeix: amor, disponibilitat, sacrifici i humilitat.

Ens ve a trobar, quan despunta el cansament i l'avoriment del simple mirar sense veure, quan ens avergonyim de restar sempre a la superfície. En el que és sobrenatural, l'home necessita estar «en la pregonesa» del seu ésser i del fet de relacionar-se, per viure en la seva autèntica realitat i perquè, al seu interior -o al seu proïsme, mirat amb profunditat-, és on troba Déu. La contemplació d'una veritat comporta la seva «fructificació». I infinitament més, la de Déu.

La contemplació és un fonament necessari de l'acció. La tensió acció-contemplació no es resol evidentment amb l'eliminació de l'una o de l'altra. De la primera, no, perquè la vocació de gairebé tothom és d'una vida activa. De la segona, tampoc, perquè també és vocació de tot cristià i, a més, la vida no tindria cap sentit mancada d'ella.

Sense contemplar, allò que es fa, més aviat es desfà. Ni l'escriptor, ni el pedagog, ni el sanitari, ni l'intel·lectual, ni l'obrer, ni l'esportista no poden fer res correctament si no s'aturen a contemplar la seva acció.

És important subratllar que el veritable fer-humà i intel·ligent no pot existir sol sense la contemplació. Però la contemplació sola sí que té un sentit perfecte.

En l'àmbit humà, això és així, perquè la veritat és vàlida com a veritat i l'acció no ho és, si no es fa amb intel·ligència. Així, una llei física és veritable i té valor, encara que no tingui cap utilitat.

En l'àmbit sobrenatural, això és així, perquè només el coneixement i l'amor de Déu donen sentit ple a una vida. I, a més, el coneixement de Déu i de la seva voluntat remeten indefectiblement a l'amor al proïsme. Mai no són una invitació a la inèrcia o a la passivitat.

Tarragona

Nou nomenament

C.C.

TARRAGONA.— El Sr. arquebisbe Dr. Ramon Torrella ha nomenat Mn. Francesc Gallart i Magarolas, com a capellà-administrador de la Capella de Sant Magí de la ciutat.

Avisos i Comunicats

• **RECÉS D'ADVENT AL MIRACLE.** - Dies de reflexió i pregària per preparar el Nadal, del 9 a l'11 de desembre (comença i acaba a la tarda), amb Mn. Jordi Orobitg, rector del Seminari Interdiocesà. Informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. (973) 48-00-45.

• **LA VEU DE L'EVANGELI: TEL. (93) 415-66-16.** - Servei telefònic del Secin que permet escoltar cada setmana una reflexió sobre l'evangeli dominical; en aquest temps d'Advent, a càrrec de la Gna. Llum Delàs. Hi ha servei en castellà, des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o bé 44-55-55, i també des de Madrid: tel. (91) 634-20-77. Des de Donostia/Sant Sebastià, en euskera: tel. (943) 47-33-11, i en castellà: (943) 47-33-00.

BARCELONA

radio estel FM 106.6
FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMIS-TAT.** - Recés mensual, amb Mn. Josep Serra, diumenge 4, a les 17h, al propi local (c/ Gran de Gràcia 237, pral. 2a, 08012 Barcelona). Més informació: tel. 217-94-46.

• **CONFERÈNCIES AL C.I.C.** - Activitat del dilluns, de 17 a 18.30h; dia 5, diàleg en la fe i celebració de l'eucaristia, amb el P. Josep Massana, caputxí; dia 12, conferència «Expressar-se, desinhibir-se, fer servir la imaginació: l'adquisició de la llibertat i el dret a ser feliç» de Carme Aymerich. Conversa amb Mn. Josep M. Bardés, dimarts 13, de 11.15 a 17h. El C.I.C. és a Via Augusta 205 (tel. 200-11-33).

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA** (Fund. Ll. Espinal). - Conferència «La solidaritat en una època de desencís», de Jon Sobrino, dilluns 5, de 19.30 a 21h, a c/ Roger de

Llúria 13, 08010 Barcelona. Més informació: tel. 317-23-38.

• **DIADA DE LA PURÍSSIMA A LA CATEDRAL.** - Solemnitat de la Immaculada Concepció, dijous 8, a les 10h, cant de laudes, i a les 10.30h, celebració de l'eucaristia, presidida pel Sr. Arquebisbe, cardenal Carles. Tot seguit, trasllats a la capella on hi ha la imatge de Maria amb les claus de Barcelona (en memòria del vot del municipi per la gràcia de veure's alliberada la ciutat de la pesta del 1651), pregària i cant de la salve.

• **ACADEMIA CATÒLICA DE SABADELL.** - Solemnitat de la Puríssima, diada patronal: dijous 8, a les 12h, a la Parròquia de la Puríssima, participació a l'Eucaristia, i a les 18h, a la mateixa església, concert coral a càrrec de Solixent; divendres 9, a les 20.30h, a la Parròquia de Sant Feliu, missa en sufragi dels socis difunts; dissabte 10, a les 20h, inauguració de l'exposició de pessebres.

• **FESTIVITAT DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ.** - A la basílica de la Mercè, dijous 8, a les 18h, vespres amb la Comunitat de l'Anyell (Germanetes de Sant Domènec) i, tot seguit, adoració del Santíssim; a les 20h, celebració de l'Eucaristia.

• **EL PRIMER TESTIMONI MÀRTIR DE JESÚS (Ac 7).** - Sessió del curs «Els orígens del cristianisme», divendres 9, a les 20h, a Filles del Cor de Maria (c/ València 273 pral, 08009 Barcelona), amb el prof. Josep Rius i Camps. Informació: tel. 268-23-42.

• **ENCONTRE MATRIMONIAL.** - D'aprofundiment en la relació d'esposos i en el sagrament, els

dies 9 (des de 21h), 10 i 11 (fins a 18h), a Llavaneres. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, seguint un temari adient. Més informació als telèfons: 232-38-77, 349-75-87 o 213-45-42.

• **RECÉS D'ADVENT PER ALS JOVES.** - Organitzat per la Delegació de Pastoral de Joventut, dissabte 10, a les 10h. Més informació: tel. 301-12-77.

• **BEATIFICACIÓ DE PETRA DE SANT JOSEP.** - Celebració d'acció de gràcies, dissabte 10, a les 19h, a la catedral, presidida pel cardenal Carles, arquebisbe de Barcelona.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.** - Dirigit pel Sr. Arquebisbe, cardenal Carles, diumenge 11 (3r d'Advent), de les 10 a les 17.30h, a la casa d'exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Més informació: tel. 203-88-62.

• **UNIÓN EUCARÍSTICA REPARADORA.** - Recés d'Advent, diumenge 11, de 10 a 19.30h, a Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Informació i inscripcions: Missioneres Eucarístiques de Natzeret, tel. 213-01-82).

• **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.** - (segons el mètode del P. I. Larrañaga, caputxí). - Sessió de perseverança, diumenge 11, a les 17h, al Col·legi Divina Pastora (c/ Bailèn 40, 08010 Barcelona). Més informació: tel. 490-41-48.

• **ESCOLA DE LA PARAULA.** - Continua la celebració de vespres i experiència de la Paraula de Déu, amb la Comunitat de l'Anyell (Germanetes de Sant Domènec), diumenge 11, a les 18h, i dimecres 14, a les 21h, a la Capella

Marcús, de Barcelona (a l'extrem del c/ Montcada).

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.** - Curset sobre «Emergència i aparició de l'humà» (l'evolució) a càrrec del prof. Josep-Maria Via i Taltavull, dies 12 i 19 de desembre i 9 i 16 de gener. Informació i inscripcions (fins al dia 7): c/ Rivadeneyra 3 bxos, 08002 Barcelona; tel. 412-33-31 (de 10 a 14h i de 16 a 20h).

• **JORNADES DE RECÉS PER A JOVES.** - Al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Anglès 55, 08017 Barcelona); tema general «¿Què ens diu Jesús a les paràboles?»: segona trobada, diumenge 18; arribada a les 9.30h (8.15h, laudes), per acabar amb les vespres. Més informació: tel. 203-89-15 (Gna. Roser o Gna. Catalina).

• **ESCOLANIA DE LA SANTA CREU, DE LA CATEDRAL DE BARCELONA.** - Fa una crida a les famílies amb nens de 10 a 12 anys, i als nois a partir de 18-20 anys amb coneixements de solfeig, perquè s'integrin al servei de la catedral. Es tracta d'un cor de Pueri Cantores en fase de consolidació pedagògica i tècnica, que dirigeix Maria-Eugènia Castellví. Cal adreçar-se a la catedral o bé al tel. 301-19-25.

• **PSICOTELÈFON: 427 44 22, DE LA FUNDACIÓ NOU CAMÍ.** - Una ajuda especialitzada per a tota persona afectada directament o indirecta per la problemàtica de la malaltia mental. Compta amb el suport de les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús.

• **C.A.F. RESIDÈNCIA PER A NOIES.** - De 18 a 25 anys, en habitació individual. Informació: tel. 317-79-44 (de 17 a 20h).

TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDES.** - Dins la V Tardoral d'Orgue al Penedès, organitzada pels Cors Antistiana i Santa Maria, dimarts 6, a les 18.30h, a l'església de Santa Maria, actuació del Trio Tertian, amb M. Nacy a l'orgue; dimecres 7, actuació de l'Orquestra de Cambra de Vila-seca.

GIRONA

• **NOVENA DE LA IMMACULADA: MARIA I L'ANY LITÚRGIC.** - Continua cada dia, a les 19h, al Temple del Sagrat Cor, de Girona (Pares Dominics/Congregacions Marianes); diumenge 4, a les 20.30h; dissabte 3, dimecres 7 i dijous 8, a les 18.30h. Hi intervenen: Mn. Joan Baburés i els dominics P. Josep Coloma, P. Lluís-Carles Bernal, P. Ramon Cabedo i P. Jordà Gallego.

LLEIDA

• **SECRETARIAT DIOCESÀ DE CURSETS DE CRISTIANITAT.** - Curset mixt, els dies 2, 3 i 4, a la Casa Diocesana d'Exercicis (Seu Vella). Més informació: tel. 23-80-56 i 26-04-89.

• **ESCOLA DE L'ESPLAI DE LLEIDA.** - Curs monogràfic sobre Minories Ètniques (inici 3 de desembre) i d'altres. Demaneu-ne informació: Av. Blondel 11, 3r, 25002 Lleida; tel. 27-28-64.

VIC

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. Fernando Cavada, s.i., del dimarts 13 (a les 20h) al dijous 22 (a les 10h), a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

GUSTAVO PÉREZ BARQUISIMETO 1011 A- CARACAS VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
P JOAN M. VILA CANAL PADRES CARMELITAS ED. ARAGUA VENEZUELA.....	24.804 Ptes.
M. ÀNGELS MASSIP SANT THOMAS CONVENT, STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptes.
JOSEP M. VIÑAS MISSIONERS CLARETIANES MALABO GUINEA EQUATORIAL.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms..... Tel.....
Direcció.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Població..... Província.....
Pregó al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura.....
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Pocs places.
Tel. 427 44 53.

Missions

Dos missioners màrtirs

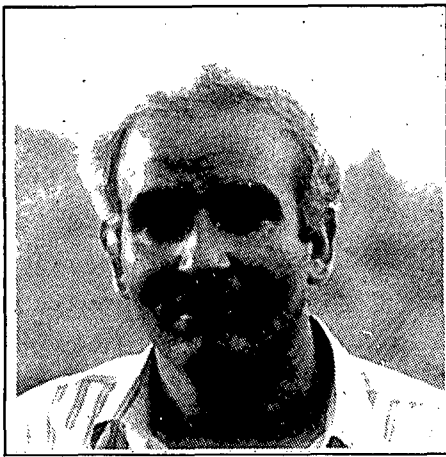
Jaume Camprodon
Bisbe de Girona

Ni l'Església ni el país no envelleixen, malgrat els senyals evidents de sequera espiritual. Com no envelleixen tampoc els terrenys cremats aquest estiu mentre els queda un gruix de terra. L'endemà del desastre, en un bosc de Breda apuntava un rebrot.

Han passat uns mesos des de les darreres notícies sobre Mn. Joaquim Vallmajó, de la congregació de Pares Blancs, fill de Navata. Tot avala el fet de la seva mort, víctima de la lluita entre clans rwandesos.

La mort que, segons diuen, es presenta com

ben clara la seva opció. «Esperem la vostra solidaritat. Enteneu ara el que significa el Cos de Crist. Si nosaltres ens ensorrem, és quelcom de la vostra esperança que s'ensorra. Si de les cendres assolim la vida de nou, és quelcom que neix de nou en vosaltres». Ho deixà escrit Mn. Alsina la vetlla de la seva detenció. En l'última carta del P. Vallmajó hi llegim: «Portadors d'esperança com som, volem sostenir tots els moviments que neixen per a una societat de pau, de justícia, de dinamisme i de respecte a la naturalesa...». ¿És la rauxa intel·ligent de dos empordanesos? No ho sé, però analitzeu el recorregut de tots dos i us refermareu que aquí hi ha la saviesa de Déu.

Joaquim Vallmajó

Joan Alsina

un lladre, no l'haurà agafat per sorpresa. La veia venir. En la balança entre la mort i l'amor pesà més el plat de l'amor. El Nadal passat el va viure a Navata amb la família. L'endemà de Cap d'Any tornava a Rwanda i vingué a acomiadar-se. Ja al peu de la porta li vaig dir: «Si el conflicte s'agreuja, torna. Aquí hi ha prou feina a fer». El seu rostre dibuixà un mig somriure madur. «És possible que no ens veiem més», va respondre; «Déu em crida a través d'aquella gent». L'encaixada tingué una fortalesa evangèlica. El fet del P. Vallmajó porta a la memòria el testimoni segellat amb sang d'un altre capellà gironí: Mn. Joan Alsina, fill de Castelló d'Empúries, del qual fa vint-i-un anys, aquests dies, que fou executat per cap altre motiu que la seva fidelitat als companys de treball.

Els darrers escrits de l'un i de l'altre deixen

L'Amor que ve de Déu, confessat o no, no és un amor sensible, emocionat. És una forta voluntat de crear el bé en aquell que s'estima; de fer possible que les persones i els pobles puguin viure dempeus. Aquesta saviesa de Déu es manifesta en centenars d'homes i dones que es lliuren al servei de l'amor creador. Si reculem en la vida dels dos mossens, trobarem un pare, el de Mn. Joan, que nou mesos després de l'execució és capaç d'adreçar una carta al cel: referint-se a la persona que li causà la mort, diu: «Voldria saber qui és aquest amic. No per venjar-me, sinó per perdonar-lo i enviar-li el meu indult... Perquè de molt jove m'ensenyaren a perdonar i encara no ho he oblidat». En la mare de Mn. Joaquim trobem la dona forta que encomana pau. Dues vides pastades en la fe. Una Església i un país que generen aquesta mena de persones no poden estar en decadència.

REGNE DE TONGA

Segle i mig d'evangelització

Als 150 anys dels inicis de l'evangelització, el regne de l'illa de Tonga, amb els seu centenar i mig d'illes menors a la Polinèsia, ha establert relacions diplomàtiques plenes amb la Santa Seu «amb la finalitat de reforçar els vincles d'amistat i de col·laboració existents entre totes dues parts». El 8 de setembre passat, a la Catedral de la capital del país, Nuku'alofa, es van celebrar solemnes actes commemoratius del jubileu. Van ser presidits per l'enviat especial del Papa, cardenal Tomko. En una població de gairebé 100.000 habitants, els catòlics són actualment 14.000, repartits en 13 parròquies. Dels seus 27 sacerdots, 25 són nadius. Al servei de la comunitat catòlica i no catòlica l'Església té, a més a més, 11 germans laicals i 63 religioses, així com 119 catequistes. Els religiosos maristes van ser els pioners en l'evangelització d'aquestes illes fa ara un segle i mig. Des de llavors han donat un gran impuls a l'ensenyament. En els seus centres educatius d'ensenyament mitjà es formen actualment uns 3.000 joves polinesis. (OFIM)

RWANDA

Assassinat un missioner canadenc

Ha estat assassinat brutalment el missioner canadenc pare Claude Simard. Present a Rwanda des de fa trenta anys, el dilluns 17 d'octubre va ser copejat d'una manera salvatge amb un martell fins a morir. Treballava a la diòcesi de Ruhengeri. El visitador apostòlic enviat per Joan Pau II, monsenyor Henry Hoser, ha declarat per aquest motiu que «els sacerdots i religiosos estrangers s'han convertit en el centre dels dos camps —tutsi i hutu— i que, actualment, diversos missioners han estat arrestats pel nou Govern». «La situació —va dir— és gairebé pitjor que abans». (OFIM)

No s'aconsella la tornada dels missioners

«Tres bisbes, dels nou que tenia el país, uns 100 sacerdots i un altre centenar de germans laicals i de religioses van ser assassinats a Rwanda durant els últims mesos» ha declarat el bisbe auxiliar de Malinas-Brussel·les, monsenyor Luk De Hovre, a la tornada després de 10 dies a l'Àfrica. El prelat ha subratllat davant els periodistes que molts dels dos milions i mig de refugiats rwandesos desitjarien tornar a les seves llars, però tenen por de fer-ho perquè no hi ha suficients garanties de viure en pau, i que el nou Govern rwandès no sembla gaire interessat en aquesta tornada perquè continua consentint que les cases i propietats dels fugits siguin requisats i ocupats pels tutsis. No sembla pas, en aquestes condicions, que s'aconselli la tornada dels missioners i missioneres i dels sacerdots autòctons. Dues religioses que havien tornat a Rwanda estan empresonades des de fa dues setmanes, a l'igual que un sacerdot. Les autoritats no han donat cap explicació per aquest comportament. (OFIM)

«Sembradors d'estels»

Jordi Jorba

Com cada any, a les vigílies del Nadal, l'Església missionera es farà present a les nostres ciutats i pobles gràcies als nens i nenes de la Infància Missionera que feliciten les festes en nom de milers de missioners i missioneres que arreu del món fan néixer el Crist en tants homes i dones de races i pobles allunyats.

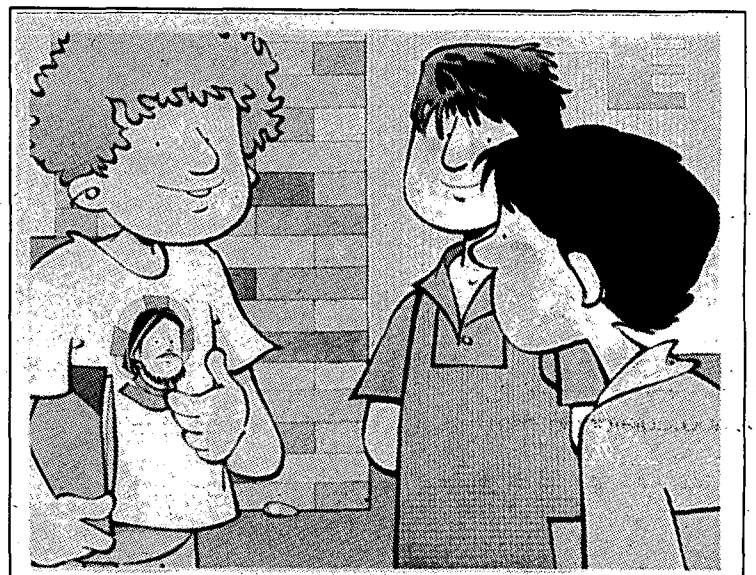
El matí del dissabte 17 de desembre, us trobareu pel carrer amb grups d'infants acompanyats per educadors, pares i professors. Ells —com els missioners— no us demanaran res. Us oferiran la seva alegria, els seus cants i us posaran un estel a la solapa.

Els nens i nenes de la Infància Missionera experimenten durant un matí el que és el pa de cada dia dels missioners de l'Església: l'acceptació joiosa de la Bona

Nova de Jesucrist, l'amic dels pobres i dels petits, i també el rebuig d'algunes persones que els menyspreen.

Els nostres sembradors d'estels se senten durant l'any missioners, oberts a les esperances, dolors i explotació de tants milions de nens i nenes dels països del Tercer Món. Preguen per ells i els ajuden amb gran generositat. Totes les diòcesis espanyoles van donar 346 milions de pessetes durant el curs passat. A Barcelona els donatius per als nens de les missions van ser més de 12 milions.

Als grans, ja ens ho va dir Jesús a l'Evangeli: «Si no us feu com els infants, no entrareu pas al Regne del Cel» (Mt. 18,3). Els petits sembradors d'estels obren una llum d'esperança universal i missionera al nostre món tan envellit, tancat i egoista. Ells ens preparen per poder viure millor l'autèntica alegria del naixement de Jesús.

Joan Pau II s'ha tornat a avançar als esdeveniments. Encarant la proa de l'Església cap a l'any 2000, el Sant Pare passeja ja la seva mirada pel tercer mil·lenni, i convida tots els cristians i persones de bona voluntat a afrontar el futur amb una actitud de sincera conversió i penitència, ja que aquest és el camí per a la reconciliació de la humanitat, i de tots els homes i dones amb Déu. D'aquesta manera, parlant del futur i referint-se, fins i tot, al seu propòsit de visitar «amb ocasió de l'any 2000, tots aquells llocs

que es troben en el camí del Poble de Déu de l'Antiga Aliança», respon Joan Pau II als qui, en els últims mesos, el donaven gairebé per mort, qualificant-lo pràcticament de «vell agonitzant».

Oferim, en dos lliuraments, el text íntegre d'aquesta Carta Apostòlica, que el Papa ha titulat significativament («En el llindar del tercer mil·lenni») i que està datada a Roma el 10 de novembre de 1994.

Carta Apostòlica *Tertio millennio adveniente* com a preparació del Jubileu de l'Any 2000

En el llindar del tercer mil·lenni

Als Bisbes.
Als sacerdots i diaques.
Als religiosos i religioses.
A tots els fidels laics.

1. Mentre s'apropa el tercer mil·lenni de la nova era, el pensament es remunta espontàniament a les paraules de l'apòstol Pau: «Quan va arribar la plenitud del temps, Déu envià el seu Fill, nascut d'una dona» (Ga 4, 4). En efecte, la plenitud dels temps s'identifica amb el misteri de l'Encarnació del Verb, Fill consubstancial al Pare, i amb el misteri de la Redempció del món. Sant Pau subratlla en aquest fragment que el Fill de Déu ha nascut de dona, nascut sota la Llei, vingut al món per rescatar els qui es trobaven sota la Llei, per tal que poguessin rebre filiació adoptiva. I afegeix: «La prova que som fills és que Déu ha enviat als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que crida: Abba, Pare!». La seva conclusió és veritablement consoladora: «Per tant, ja no sou esclaus,

misteri de l'Encarnació inclou la revelació del misteri trinitari i de la prolongació de la missió del Fill en la missió de l'Esperit Sant. L'Encarnació del Fill de Déu, la seva concepció i el seu naixement són premisa de l'enviament de l'Esperit Sant. El text de Sant Pau deixa entreveure així la plenitud del misteri de l'Encarnació redemptora.

I

«Jesucrist és el mateix ahir i avui...»

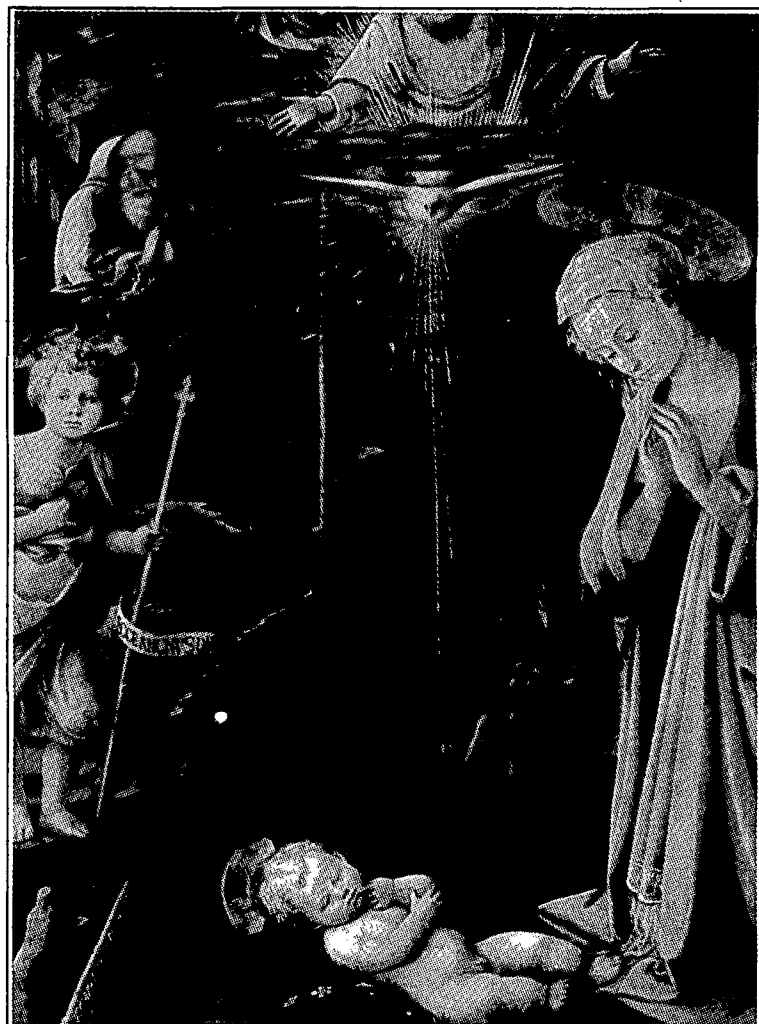
(He 13, 8)

2. Lluc en el seu Evangeli ens ha transmès una concisa descripció de les circumstàncies relatives al naixement de Jesús: «Per aquells dies sortí un edicte de Cèsar August ordenant que es fes el cens de tot l'imperi (...) Totom anava a inscriure's a la seva població d'origen. També Josep va pujar de Galilea, del poble de Natza-ret, a Judea, al poble de David, que es diu Betlem, perquè era de la família i descendència de David. Josep havia d'inscriure's juntament amb Maria, amb qui estava unit per acord matrimonial. Maria esperava un fill. Mentre eren allà se li van complir els dies, i va néixer el seu fill primogènit: ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se» (2, 1.3-7).

Es complia així allò que l'àngel

Gabriel havia revelat en l'Anunciació. S'havia adreçat a la Verge de Natza-ret amb aquestes paraules: «Déu te guard, plena de la gràcia del Senyor! Ell és amb tu» (1, 28). Aquestes paraules havien torbat Maria i per això el missatger diví s'apressà a afegir: «No tinguis por, Maria. Déu t'ha concedit la seva gràcia. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran, i l'anomenaran Fill de l'Altíssim (...) L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això mateix, el fruit que naixerà serà sant, i l'anomenaran Fill de Déu» (1, 30-32.35). La resposta de Maria al missatge angèlic fou clara: «Sóc l'esclava del Senyor; que es compleixin en mi les teves paraules» (1, 38). Mai a la història de l'home tant no va dependre, com aleshores, del consentiment de la criatura humana¹.

3. Joan, en el Pròleg del seu Evangeli, sintetitza en una sola frase tota la profunditat del misteri de l'Encarnació. Escriu: «El qui és la Paraula s'ha fet home i ha habitat entre nosaltres, i hem contemplat la seva glòria, glòria que ha rebut com a Fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat» (1, 14). Per a Joan, en la concepció i en el naixement de Jesús es realitza l'Encarnació del Verb etern, consubstancial al Pare. L'Evangeli es refereix al Verb que en el principi era amb Déu, per mitjà del qual ha estat fet tot el que existeix; el Verb en qui estava la vida, vida que era la llum dels homes (cf. 1, 105). Del Fill unigènit, Déu de Déu, l'apòstol Pau escriu que és «engendrat abans de tota la creació» (Col 1, 15). Déu crea el món per mitjà del Verb. El Verb és la saviesa eterna, el Pensament i la Imatge substancial de Déu, «esplendor de la glòria

En la concepció i en el naixement de Jesús es realitza l'Encarnació del Verb etern, consubstancial al Pare

«El fet que el Verb etern assumís en la plenitud dels temps la condició de criatura confereix al que s'esdevingué a Betlem fa dos mil anys un singular valor còsmic (...). I és que el Verb, encarnant-se, renova l'ordre còsmic de la creació» (núm. 3)

sinó fills, i si sou fills, també sou hereus, per obra de Déu» (Ga 4, 6-7).

Aquesta presentació paulina del

de Déu i empremta del seu mateix ésser» (He 1,3). L'engendrat eternament i eternament estimat pel Pare, com a Déu de Déu i Llum de Llum, és el principi i l'arquetipus de totes les coses creades per Déu en el temps.

El fet que el Verb etern assumís en la plenitud dels temps la condició de criatura confereix al que s'esdevingué a Betlem fa dos mil anys un singular valor còsmic. Gràcies al Verb, el món de les criatures es presenta com a cosmos, és a dir, com univers ordenat. I és que el Verb, encarnant-se, renova l'ordre còsmic de la crea-

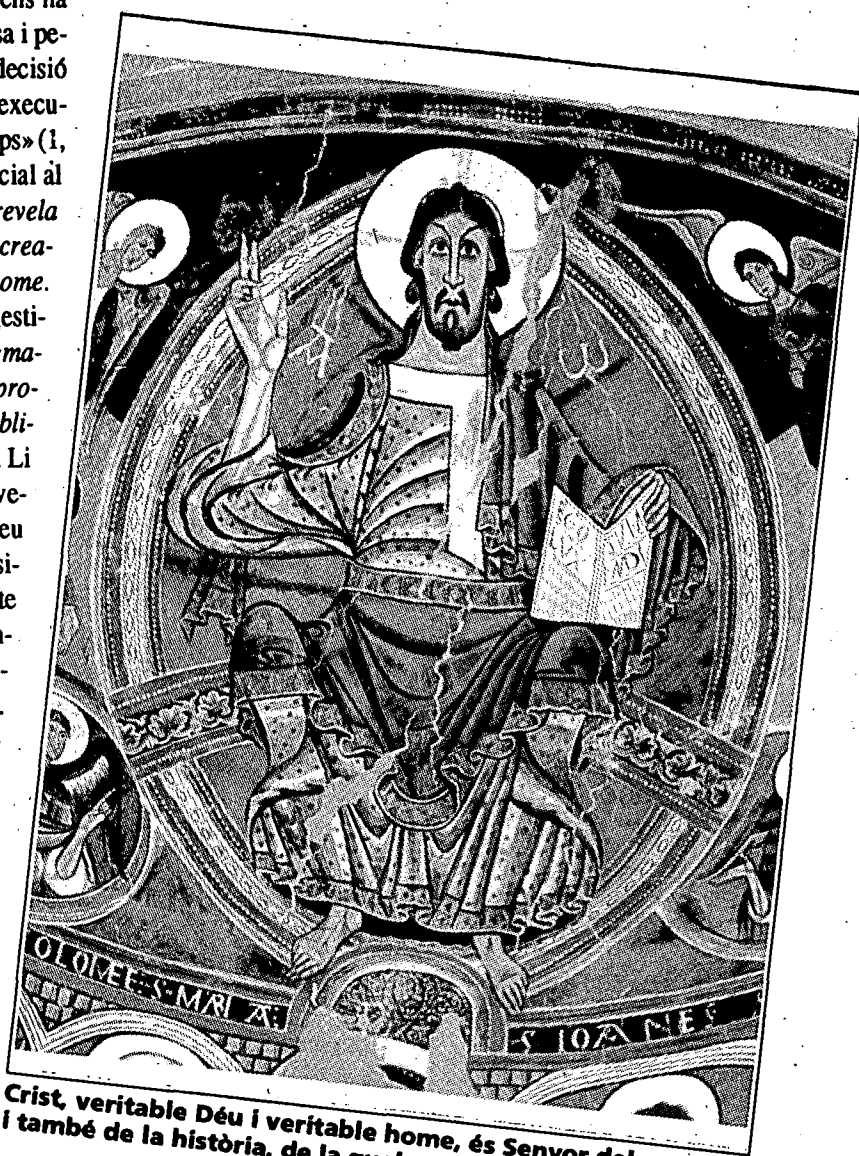
ció. La Carta als Efesis parla del disseny que Déu havia prefixat en Crist «per executar-la en la plenitud dels temps: ha volgut unir en el Crist totes les coses, tant les del cel com les de la terra» (1, 10).

4. Crist, Redemptor del món, és l'únic Mediator entre Déu i els homes, perquè no hi ha sota el cel altre home pel qual puguem ser salvats (cf. He 4,12). Llegim a la Carta als Efesis: «En Ell, per la seva sang, hem obtingut la redempció, el perdó dels nostres pecats. La riquesa de la gràcia de Déu s'ha

Segueix

desbordat en nosaltres. Ell ens ha concedit tota aquesta saviesa i penetració que tenim (...) la decisió benèvola que havia pres per executar-la en la plenitud dels temps» (1, 7-10). Crist, Fill consubstancial al Pare, és, doncs, Aquell que *revela el pla de Déu sobre tota la creació, i en particular sobre l'home*. Com afirma de manera suggestiva el Concili Vaticà II, Ell «manifesta plenament l'home al propi home i li descobreix la sublimitat de la seva vocació»². Li mostra aquesta vocació revelant el misteri del Pare i del seu amor. «Imatge de Déu invisible», Crist és l'home perfecte que ha tornat a la descendència d'Adam la semblança divina, deformada pel pecat. En la seva naturalesa humana, lliure de tot pecat i assumida en la Persona divina del Verb, la naturalesa comuna a tot ésser humà ve elevada a una altíssima dignitat: «El Fill de Déu amb la seva encarnació s'ha unit en certa manera amb tot home. Treballà amb mans d'home, pensà amb intel·ligència d'home, obrà amb voluntat d'home, estimà amb cor d'home. Nascut de la Verge Maria, es féu veritablement un dels nostres, semblant en tot a nosaltres, excepte en el pecat»³.

5. Aquest «fer-se un dels nostres» del Fill de Déu s'esdevingué en la major humilitat; per això no sorprèn que la historiografia profana, pendent dels esdeveniments més clamorosos i de personatges més importants, no li hagi dedicat al principi més que fugaces, encara que significatives, al·lusions. Referències a Crist es troben, per exemple, en les *Antiguitats Jueves*, obra escrita a Roma per l'historiador Josep Flavi entre els anys 93 i 94⁴, i sobretot en els *Annals* de Tàcit, redactats entre el 115 i el 120; entre ells, relatant l'incendi de Roma del 64, falsament imputat per Neró als cristians, l'historiador fa explícita menció de Crist «ajusticiat per obra del procurador Ponç Pilat durant l'imperi de Tiberi»⁵. També Suetoni en la biografia de l'emperador Claudi, escrita al voltant del 121, ens informa sobre l'expulsió dels jueus de Roma, ja que, «sota la instigació d'un cert Cresto provocaven freqüents aldarulls»⁶. Entre els intèrprets hi ha estesa la convicció que aquest passatge fa referència a Jesucrist, convertit en motiu de contesa dins l'hebraisme romà. També és important, com a prova de la ràpida difusió del cristianisme, el testimoni de Plini el Jove, governador de Bitúnia, el qual explica a l'emperador Trajà, entre el 111 i el 113, que un gran nombre

Crist, veritable Déu i veritable home, és Senyor del cosmos i també de la història, de la qual n'és l'Alfa i l'Omega.

de persones solia reunir-se «un dia establert, abans de l'alba, per cantar alternament un himne a Crist com a un Déu»⁷.

Però el gran esdeveniment, que els historiadors no cristians es limiten a mencionar, assoleix llum plena en els escrits del Nou Testament que, fins i tot essent documents de fe, no són menys atencibles, en el conjunt dels seus relats, com a testimonis històrics. Crist,

«És Déu mateix que parla en el seu Verb etern fet carn. Trobem el punt essencial pel qual el cristianisme es diferencia de les altres religions, en les quals des del principi s'ha expressat la recerca de Déu per part de l'home»
(núm. 6)

veritable Déu i veritable home, és Senyor del cosmos i també Senyor de la història, de la qual és «l'Alfa i l'Omega» (Ap 1,8; 21,6), «el Principi i el Fi» (Ap 21,6). En Ell el Pare ha dit la paraula definitiva sobre l'home i sobre la història. Això és el que expressa sintèticament la Carta als Hebreus: «En moltes ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes; però ara, en aquests dies definitius ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill» (1, 1-2).

6. Jesús nasqué del Poble elegit, en compliment de la promesa feta a Abraham i recordada constantment pels profetes. Aquests paraven en nom i en lloc de Déu. En efecte, l'economia de l'Antic Testament és essencialment ordenada a preparar i anunciar la vinguda de Crist, Redemptor de l'univers, i del seu Regne messiànic. Els llibres de l'Antiga Aliança són així el testimoni permanent d'una atenta pedagogia divina⁸. En Crist aquesta pedagogia assoleix la seva fita: Ell no es limita a parlar «en nom de Déu» com els profetes, sinó que és Déu mateix que parla en el seu Verb etern fet carn. Trobem aquí el punt essencial pel qual el cristianisme es diferencia de les altres religions, en les quals des del principi s'ha expressat la recerca de Déu per part de l'home. El cristianisme comença amb l'Encarnació del Verb. Aquí no és només l'home

que cerca Déu, sinó que és Déu que ve en Persona a parlar d'Ell mateix al l'home i mostrar-li el camí pel qual és possible abastar-lo. És allò que proclama el Pròleg de l'Evangeli de Joan: «A Déu, ningú no l'ha vist mai: el seu Fill únic, que és Déu i està en el si del Pare, és qui l'ha revelat» (1, 18). El verb encarnat és, doncs, el compliment de l'anhel present a totes les religions de la humanitat: aquest compliment és obra de Déu i va més enllà de tota expectativa humana. És misteri de gràcia.

En Crist la religió ja no és un cercar Déu «a les palpentes» (cf. Ft 17, 27), sinó una resposta de fe a Déu que es revela: resposta en la qual l'home parla a Déu com a Creador i Pare seu; resposta feta possible per aquell Home únic que és al mateix temps el Verb consubstancial al Pare, en qui Déu parla a cada home i cada home té capacitat per respondre a Déu. Més encara, en aquest Home respon a Déu tota la creació.

Jesucrist és el nou començament de tot: tot en Ell convergeix, és acollit i restituït al Creador de qui procedeix. D'aquesta manera, Crist és el compliment de l'anhel de totes les religions del món i, per això mateix, és la seva única i definitiva culminació. Si per una part Déu en Crist parla d'Ell mateix a la humanitat, per altra, en el mateix Crist, tota la humanitat i tota la creació parlen d'ells mateixos a Déu, és més, es donen a Déu. Tot retorna d'aquesta manera al seu principi. Déu «ha volgut unir en el Crist totes les coses» (cf. Ef 1, 10) i alhora, el compliment de cada cosa en Déu: compliment que és glòria de Déu. La religió fonamentada en

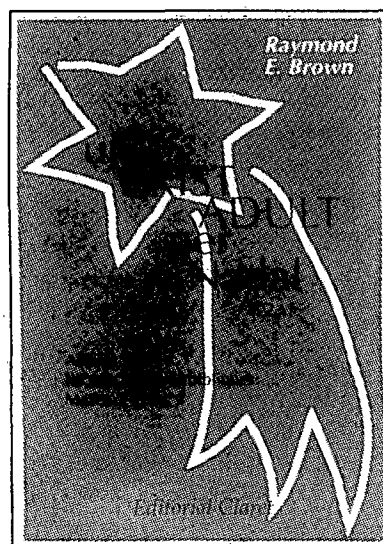
Jesucrist és religió de la glòria, és existir en una vida nova per a lloança de la glòria de Déu (cf. Ef 1, 12). Tota la creació, en realitat, és manifestació de la seva glòria; en particular l'home (*vivens homo*) és epifania de la Glòria de Déu, cridat a viure de la plenitud de la vida en Déu.

7. En Jesucrist, Déu no solament parla a l'home, sinó que el cerca. L'Encarnació del Fill de Déu dóna testimoni que Déu cerca l'home. D'aquesta recerca Jesús en parla com de la troballa de l'ovella perduda (cf. Lc 15, 1-7). És una recerca que neix de l'intim de Déu i té el seu punt culminant en l'Encarnació del Verb. Si Déu va a la recerca de l'home, creat a imatge i semblança seves, ho fa perquè l'estima eternament en el Verb, i en Crist vol elevar-lo a la dignitat de fill adoptiu. Per tant, Déu cerca l'home, que és la seva propietat particular d'una manera diversa de com ho és cada una de les altres criatures. És propietat de Déu per una elecció d'amor: Déu cerca l'home mogut pel seu cor de Pare.

Seguix

Editorial Claret

Roger de Llúria 5 - 08010 Barcelona - Tel.(93) 301 08 87 Fax (93) 317 48 30

Raymond E. Brown

Un Crist que arriba en l'Advent Un Crist adult per Nadal

Col. Paràbola, 1 i 2. 70 i 54 pàg.

Després dels comentaris de Brown sobre els textos bíblics de la Passió, la Pasqua i la Pentecosta, arriben ara aquests dos volums dedicats als temps litúrgics de l'Advent i el Nadal.

L'autor ens parla sobre tot allò que envolta el naixement del Messies en les Escriptures, la historicitat de les narracions del naixement i infància de Jesús i la seva significació teològica. I ho fa amb un llenguatge planer i entenedor, pensant en aquelles persones que volen aprofundir i actualitzar els seus coneixements de la Paraula de Déu.

¿Per què el cerca? Perquè l'home s'ha allunyat d'Ell, amagant-se com Adam entre els arbres del paradís terrestre (cf. Gn 3, 8-10). L'home s'ha deixat extraviar per l'enemic de Déu (cf. Gn 3, 13). Satanàs l'ha enganyat persuadint-lo de ser ell mateix Déu, de poder conèixer, com Déu, el bé i el mal, i de governar el món al seu arbitri sense haver de comptar amb la voluntat divina (cf. Gn 3, 5). Cercant l'home a través del seu Fill, Déu vol induir-lo a abandonar els camins del mal, en els quals tendeix a endinsar-se cada cop més. «Fer-li abandonar» aquests camins vol dir fer-li comprendre que es troba en una via equivocada; vol dir derrotar el mal estès per la història humana. Derrotar el mal: aquesta és la Redempció. Ella

es realitza en el sacrifici de Crist, gràcies al qual l'home rescata el deute del pecat i és reconciliat amb Déu. El Fill de Déu s'ha fet home, assumint un cos i una ànima en el si d'una Verge, precisament per això: per fer d'ell mateix el perfecte sacrifici redemptor. La religió de l'Encarnació és la religió de la Redempció del món pel sacrifici de Crist, que comprèn la victòria sobre el mal, sobre el pecat i sobre la mateixa mort. Crist, acceptant la mort en la creu, manifesta i dona vida alhora perquè ressuscita, i la mort no té ja cap poder sobre Ell.

8. La religió que brota del misteri de l'Encarnació redemptora és la religió de «romandre en la intimitat de Déu», de participar en la seva mateixa vida. D'això parla sant Pau en el passatge esmentat al començament: «Déu ha enviat als nostres cors l'Esperit del seu Fill, que clama: Abba, Pare!» (Ga 4, 6). L'home eleva la seva veu a semblança de Crist, el qual s'adreçava a Déu «amb grans clams i llàgrimes» (He 5, 7), especialment a Getsemaní i sobre la creu: l'home crida a Déu com cridà Crist i així dona testimoni de participar en la seva filiació per obra de l'Esperit Sant. L'Esperit Sant, que el Pare va enviar en nom del Fill, fa que l'home participi de la vida íntima de Déu; fa que l'home sigui també fill, a semblança de Crist, i hereu d'aquells béns que constitueixen la part del Fill (cf. Ga 4, 7). En això consisteix la religió del «romandre en la vida íntima de Déu», que

s'inicia en l'Encarnació del Fill de Déu (cf. 1C 2, 10), ens introdueix a nosaltres, homes, en aquestes profunditats en virtut del sacrifici de Crist.

«En Jesucrist, Verb encarnat, el temps arriba a ser una dimensió de Déu, que en si mateix és etern (...). D'aquesta relació de Déu amb el temps neix el deure de santificar-lo (...). Des d'aquesta perspectiva es fa comprensible l'ús dels jubileus, que comença a l'Antic Testament i continua a la història de l'Església.»
(núm. 10-11)

II

El Jubileu de l'any 2000

9. Quan sant Pau parla del naixement del Fill de Déu el situa en «la plenitud dels temps» (cf. Ga 4, 4). En realitat el temps s'ha complert pel mateix fet que Déu, amb l'Encarnació, s'ha introduït en la història de l'home. L'eternitat ha entrat en el temps ¿quin «compliment» és més gran que aquest? ¿Quin altre «compliment» seria possible? Algú ha pensat en certs cicles còsmics arcans, en els quals la història de l'univers, i en particular de l'home, es repetiria constantment. L'home sorgeix de la terra i a la terra retorna (cf. Gn 3, 19): aquesta és la dada d'evidència immediata. Però en l'home hi ha una irrenunciable aspiració a viure per sempre. ¿Com pensar en la seva supervivència més enllà de la mort? Alguns han imaginat diverses formes de reencarnació: segons com s'hagi viscut en el curs de l'existència precedent, s'arribaria a experimentar una nova existència més noble o més humil, fins assolir la plena purificació. Aquesta creença, molt arrelada en algunes religions orientals, manifesta entre altres coses que l'home no vol resignar-se a una mort irrevocable. Està convençut de la seva pròpia naturalesa essencialment espiritual i immortal.

La revelació cristiana exclou la reencarnació, i parla d'un compliment que l'home és cridat a realitzar en el curs d'una única existència sobre la terra. Aquest compliment del propi destí és abastat per l'home en la sincera donació d'ell mateix, una donació que només es fa possible en la trobada amb Déu. Per tant, l'home troba en Déu la seva plena realització: aquesta és la veritat revelada per Crist. L'home s'auto-realitza en Déu, que ha vingut al seu encontre mitjançant el seu Fill etern.

Gràcies a la vinguda de Déu a la terra, el temps humà, iniciat en la creació, ha assolit la seva plenitud. En efecte, «la plenitud dels temps» és només l'eternitat, millor encara, Aquell que és etern, o sigui Déu. Entraren en la «plenitud dels temps» significa, per tant, assolir el final del temps i sortir dels seus confins, per trobar el seu compliment en l'eternitat de Déu.

10. En el cristianisme el temps té una importància fonamental. Dintre de la seva dimensió es crea el món, en el seu interior es desenvolupa la història de la salvació, que té el seu cim en la «plenitud dels temps» de l'Encarnació i la seva fi en el retorn gloriós del Fill de Déu al final dels temps. En Jesucrist, Verb encarnat, el temps arriba a ser una dimensió de Déu, que en si mateix és etern. Amb la vinguda de Crist s'inicien els «dies definitius» (cf. He 1, 2), la «hora darrera» (cf. 1 Jo 2, 18), que durarà fins la Parusia.

D'aquesta relació de Déu amb el temps neix el deure de santificar-lo. És el que es fa, per exemple, quan es dediquen a Déu determinats temps, dies o setmanes, com ja passava a la religió de l'Antiga Aliança, i continua passant, encara que d'una manera nova, en la cristianisme. En la litúrgia de la Vetlla pasqual el celebrant, mentre beneeix el ciri que simbolitza Crist ressuscitat, proclama «Crist ahir i avui, principi i fi, Alfa i Omega. D'Ell són els temps i els segles. A Ell la glòria i el poder per tota l'eternitat». Pronuncia aquestes paraules gravant sobre el ciri la xifra de l'any en què se celebra la Pasqua. El significat del ritu és clar: evidència que Crist

és el Senyor del temps, el seu principi i el seu compliment; cada any, cada dia i cada moment són abastats per la seva Encarnació i Resurrecció, per d'aquesta manera trobar-se novament en la «plenitud dels temps». Per això també l'Església viu i celebra la litúrgia al llarg de l'any. L'any solar és així traspassat per l'any litúrgic, que en cert sentit reproduïx tot el misteri de l'Encarnació i de la Resurrecció, començant pel primer Diu-menge d'Advent i conclouent en la solemnitat de Crist Rei i Senyor de l'univers i de la història. Cada diu-menge recorda el dia de la resurrecció del Senyor.

11. Des d'aquesta perspectiva es fa comprensible l'ús dels jubileus, que comença a l'Antic Testament i continua a la història de l'Església. Jesús de Natzaret anà un dia a la sinagoga de la seva ciutat i s'aixecà a llegir (cf. Lc 4, 16-30). Li lliuraren el volum del profeta Isaïes, d'on va llegir el següent pasatge: «L'Esperit del Senyor repo-

desitjat: havia arribat el dia de la salvació, la «plenitud dels temps». Tots els jubileus es refereixen a aquest «temps» i al·ludeixen a la missió messiànica de Crist, vingut com a «consagrat amb la unció» de l'Esperit Sant, com a «enviat pel Pare». És Ell qui anuncia la bona notícia als pobres. És Ell qui porta la llibertat als privats d'ella, allibera els oprimits, torna la vista als cecs (cf. Mt 11, 4-5; Lc 7, 22). D'aquesta manera realitza «un any de gràcia en el Senyor», que anuncia no solament amb paraules, sinó abans que tot amb les seves obres. El jubileu, «any de gràcia del Senyor», és una característica de l'activitat de Jesús i no només la definició cronològica d'un cert aniversari.

12. Les paraules i les obres de Jesús constitueixen d'aquesta manera el compliment de tota la tradició de jubileus de l'Antic Testament. És sabut que el jubileu era un temps dedicat de manera particular a Déu. Se celebrava cada set anys, segons la Llei de Moisès: era

Jesucrist és el compliment de l'anhel de totes les religions del món i, per això, és la seva única i definitiva culminació

sa sobre meu, perquè Ell m'ha ungut. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a curar els cors desfets, a proclamar els captius la llibertat i als presos el retorn a la llum; a proclamar l'any de gràcia del Senyor» (61, 1-2).

El profeta parla del Messies. «Avui —afegí Jesús— es compleix aquesta escriptura que acabeu d'escoltar» (Lc 4, 21), fent entendre que el Messies anunciat pel Profeta era precisament Ell, i que en Ell començava el temps tan

l'«any sabàtic», durant el qual es deixava reposar la terra i s'alliberaven els esclaus. L'obligació d'alliberar esclaus, estava regulada per detallades prescripcions contingudes en el Llibre de l'Èxode (23, 10-11), del Levític (25, 1-28), del Deuteronomi (15, 1-6) i, pràcticament, en tota la legislació bíblica, que així adquireix aquesta

Segueix

RESIDÈNCIA BARCINO

PER A PERSONES GRANS

Cuina pròpia - Places limitades - Habitacions dobles i individuals - Zona residencial - Asist. mèdica

Informació i reserves Tl. 660 19 50 - Vallirana
A 20 minuts de Barcelona

dimensió peculiar. En l'any sabàtic, a més de l'alliberament d'esclaus, la llei preveia la remissió de tots els deutes, segons normes molt precises. Tot això havia de fer-se en honor a Déu. El referent a l'any sabàtic valia també pel «jubilar», que tenia lloc cada cinquanta anys. Tanmateix, en l'any jubilar s'ampliaven les pràctiques del sabàtic i se celebraven amb més solemnitat. Llegim en el Levític: «Declareu sant l'any cinquanta i proclameu la llibertat a tots els habitants del país. Aquest any serà l'any del jubileu; els qui s'havien venut el patrimoni, el recobran, i els qui s'havien venut ells mateixos, retornaran al seu clan» (25,10). Una de les conseqüències més significatives de l'any jubilar era l'«*emancipació*» de tots els habitants necessitats d'alliberament. En aquesta ocasió cada israelita recobrava la possessió de la terra dels seus pares, si eventualment l'havia venuda o perdut en caure en esclavitud. No podia privar-se definitivament de la terra, ja que pertanyia a Déu, ni podien els israelites romandre per sempre en una situació d'esclavatge, ja que Déu els havia «rescatat» per a Ell com a propietat exclusiva alliberant-los de l'esclavatge a Egipte.

13. Encara que en gran part els preceptes de l'any jubilar no passaren de ser una expectativa ideal —més una esperança que una concreta realització, establint per altra banda una *prophetia futuri* com a preanunci del veritable alliberament que hauria estat realitzat pel Messies venidor—, sobre la base de la normativa jurídica continguda en ells ja es va delinear una certa *doctrina social*, que es desenvolupà després més clarament a partir del Nou Testament. L'any jubilar havia de tornar la igualtat entre tots els fills d'Israel, obrint noves possibilitats a les famílies que havien perdut les seves propietats i fins i tot la llibertat personal. Per la seva part, l'any jubilar recordava als rics que havia arribat el temps en el qual els esclaus israelites, novament iguals a ells, podien reivindicar els seus drets. En el temps previst per la Llei s'havia de proclamar un any jubilar, que venia en ajut de tots els necessitats. Això exigia un govern just. La justícia, segons la Llei d'Israel, consistia sobre tot en la protecció dels debils, havent el rei de distingir-se en això, com afirma el Salmista: «Salvarà els pobres que reclamen, els desvalguts que no tenen defensor. S'apiadarà dels pobres i dels febles, els salvarà de la mort» (Sl 72/73, 12-13). Els pressupòsits d'aquestes tradicions eren estrictes:

Crist, el Messies, anuncia la Bona Nova, allibera els oprimits, torna la vista als cecs

tament teològics, relacionats abans de tot amb la teologia de la creació i amb la de la divina Providència. De fet, era convicció comuna que només a Déu, com a Creador, corresponia el «*dominium altum*», o sigui, la senyoria sobre tot el creat, i particularment sobre la terra (cf. Lv 25, 23). Si Déu en la seva Providència havia donat la terra als homes, això significava que l'havia donada a tots. Per això les riqueses de la creació calia considerar-les com un bé comú a tota la humanitat. Qui posseïa aquests béns com a propietat seva era en realitat només un administrador, és a dir, un encarregat d'actuar en nom de Déu, únic propietari en sentit ple, essent voluntat de Déu que els béns creats servissin a tots d'una manera justa. L'any jubilar havia de servir d'aquesta manera al restabliment d'aquesta justícia social. Així, doncs, en la tradició de l'any jubilar troba una de les seves arrels la doctrina social de l'Església, que sempre ha tingut un lloc en l'ensenyament eclesial i s'ha desenvolupat particularment en el darrer segle, sobretot a partir de l'Encíclica *Rerum novarum*.

14. És precís subratllar sempre el que Isaïes expressa amb les paraules: «proclamar un any de gràcia del Senyor». El jubileu, per a l'Església, és veritablement aquest «any de gràcia», any de perdó dels pecats i de les penes pels pecats, any de reconciliació entre els adversaris, any de múltiples conver-

sions i de penitència sacramental i extrasacramental. La tradició dels anys jubilars està lligada a la concessió d'indulgències d'una manera més generosa que en altres anys. Juntament amb els jubileus que recorden el misteri de l'Encarnació, el compliment dels cent, els cinquanta o els vint-i-cinc anys, existeixen també aquells que commemoren l'obra de la Redempció: la creu de Crist, la seva mort en el Gòlgota i la seva resurrecció. L'Església, en aquestes circumstàncies, proclama «un any de gràcia del Senyor» i s'afanya perquè tots els fidels puguin gaudir més àmpliament d'aquesta gràcia. És per això

«El jubileu, per a l'Església, és veritablement aquest “any de gràcia”, any de perdó dels pecats i de les penes pels pecats, any de reconciliació entre els adversaris, any de múltiples conversions i de penitència sacramental i extrasacramental». (núm. 14)

que els jubileus se celebren no només «in Urbe», sinó també «extra Urbem»: tradicionalment això es feia l'any successiu a la celebració «in Urbe».

15. En la vida de cada persona els jubileus fan referència normalment al dia del naixement, encara que també se celebren els aniver-

saris del Baptisme, de la Confirmació, de la primera Comunió, de l'Ordenació sacerdotal o episcopal i del sagrament del Matrimoni. Alguns d'aquests aniversaris tenen la seva correspondència en l'àmbit secular, però els cristians sempre els atribueixen un caràcter religiós. De fet, en la visió cristiana cada jubileu —el 25è aniversari del sacerdoti o del matrimoni, dit «de plata», o del 50è, denominat «d'or», o del 60è, «de diamant»— constitueix un «*particular any de gràcia*» per a la persona que ha rebut un dels sagraments enumerats. El que hem dit sobre els jubileus particulars també es pot aplicar a les comunitats o a les institucions. Així doncs se celebra el centenari o el mil·lenni de fundació d'una ciutat o d'un municipi. I en l'àmbit eclesial se celebren els jubileus de les parròquies o de les diòcesis. Tots aquests jubileus personals o comunitaris tenen un paper important i significatiu en la vida dels individus i de les comunitats.

Sota aquest aspecte, els dos mil anys del naixement de Crist —prescindint de l'exactitud del càlcul cronològic— representen un Jubileu extraordinàriament gran no només pels cristians, sinó indirectament per a tota la humanitat, donat el paper primordial que el cristianisme ha jugat en aquests dos mil·lennis. És significatiu que el còmput del transcurs dels anys es faci gairebé arreu a partir de la vinguda de Crist al món, i així es converteix en el centre del calendari més utilitzat avui. És que això no és també un signe de la incomparable aportació que per a la història universal ha significat el naixement de Jesús de Natzaret?

16. El terme «jubileu» expressa alegria; no només alegria interior, sinó un goig que es manifesta exteriorment, ja que la vinguda de Déu també és un esdeveniment exterior, visible, audible i tangible, com recorda sant Joan (cf. 1Jo 1, 1). És just, doncs, que tota expressió de goig per aquesta vinguda tingui la seva manifestació exterior. Aquesta indica que l'Església s'alegra per la salvació, invita a tots a l'alegria, i s'esforça per crear les condicions per tal que les energies salvífiques puguin ser comunicades a cada u. Per això, el 2000 marcarà la data del Gran Jubileu.

Pel que fa al contingut, aquest Gran Jubileu serà, en certa manera, igual a qualsevol altre. Però, alhora, serà divers i més important que els anteriors. En efecte, l'Església respecta les mesures del

temps: hores, dies, anys, segles. D'aquesta manera camina al pas de cada home, fent que tots entenguin com cada una d'aquestes mesures és impregnada de la presència de Déu i de la seva acció salvífica. Amb aquest esperit l'Església s'alegra, dona gràcies i demana perdó, presentant súpliques al Senyor de la història i de les consciències humanes.

Entre les súpliques més fervents d'aquest moment excepcional en apropar-se un nou Mil·lenni, l'Església implora del Senyor que prosperi la unitat entre tots els cristians de les diverses confessions fins assolir la plena comunió. Desitja que el Jubileu sigui l'ocasió adequada per a una fructífera col·laboració en la posada en comú de tantes coses que ens uneixen i que són certament més que les que ens separen. A aquest propòsit ajudaria molt que, respectant els programes de cada Església i Comunitat, s'assolissin acords ecumènics per a la preparació i celebració del jubileu: aquest tindrà encara més força si es dona testimoni al món de la decidida voluntat de tots els deixebles de Crist d'aconseguir el més aviat possible la plena unitat en la certesa que «res no és impossible a Déu».

III

La preparació del Gran Jubileu

17. En la història de l'Església cada jubileu és preparat per la divina Providència. Això també val per al Gran Jubileu de l'Any 2000. Convençuts d'això, avui mirem amb sentit de gratitud i també de responsabilitat tot el que s'ha esdevingut en la història de la humanitat a partir del naixement de Crist, principalment els esdeveniments entre el Mil i el Dos mil. De manera molt particular adreçem la mirada de fe a aquest segle nostre, cercant-hi allò que dona testimoni no solament de la història de l'home, sinó també de la intervenció divina en les vicissituds humanes.

18. En aquest sentit es pot afirmar que el Concili Vaticà II constitueix un esdeveniment providencial, gràcies al qual l'Església ha iniciat la preparació pròxima del Jubileu del segon mil·lenni. Es tracta d'un Concili semblant als anteriors, encara que molt diferent; un Concili centrat en el misteri de Crist i la seva Església, i alhora obert al món. Aquesta obertura ha estat la resposta evangèlica a la recent evolució del món amb les desconcertants experiències del segle XX, turmentat per una primera i una segona guerra mundial, per l'experiència dels camps de concentració i per horribles ma-

Segueix

tances. El que s'ha esdevingut mostra sobretot que el món té necessitat de purificació, té necessitat de conversió.

Amb freqüència es pensa que el Concili Vaticà II marca una època nova en la vida de l'Església. Això és veritat, però alhora és difícil no veure com l'Assemblea conciliar ha après molt de les experiències i de les reflexions del període precedent, especialment del pensament de Pius XII. En la història de l'Església, «el vell» i el «nou» sempre estan profundament relacionats entre si. El «nou» brota del «vell» i el «vell» troba en el «nou» una expressió més plena. Així ha estat pel Concili Vaticà II i per l'activitat dels Pontífexs relacionats amb l'Assemblea conciliar, començant per Joan XXIII, seguint amb Pau VI i Joan Pau I, fins al Papa actual.

El que ells han realitzat durant i després del Concili, tant el magisteri com l'activitat de cada un, ha aportat certament una significativa ajuda a la preparació de la nova primavera de vida cristiana que haurà de manifestar el Gran Jubileu, si els cristians són dòcils a l'acció de l'Esperit Sant.

19. El Concili, encara que no va emprar el to sever de Joan Baptista, quan a les vores del Jordà exhortava a la penitència i a la conversió (cf. Lc 3, 1-17), ha posat de relleu quelcom de l'antic Profeta, mostrant Crist amb nova vigoria als homes d'avui, l'«Anyell de Déu, el qui treu el pecat del món» (Jo 1, 29), el Redemptor de l'home, el Senyor de la història. En l'Assemblea conciliar l'Església, volent ser plenament fidel al seu Mestre, es planteja la seva pròpia identitat, descobrint la profunditat del seu misteri de Cos i Esposa de Crist. Posant-se en dòcil escolta de la Paraula de Déu, confirmà la vocació universal a la santedat; disposà la reforma de la litúrgia, «font i cim» de la seva vida; impulsà la renovació de molts aspectes de la

seva existència tant a nivell universal com al d'Esglésies locals; s'entestà en la promoció de les distintes vocacions cristianes: la dels laics i la dels religiosos, el ministeri dels diaques, el dels sacerdots i el dels Bisbes; redescobrí, en particular, la col·legialitat episcopal, expressió privilegiada del servei pastoral exercit pels Bisbes en comunió amb el Successor de Pere. Sobre la base d'aquesta profunda renovació, el Concili s'obrí als cristians d'altres confessions, als seguidors d'altres religions, a tots els homes del nostre temps. En cap altre Concili es parlà amb tanta claredat de la unitat dels cristians, del diàleg amb les religions no cristianes, del signifi-

«Els dos mil anys del naixement de Crist (...) representen un Jubileu extraordinàriament gran no només pels cristians, sinó indirectament per a tota la humanitat, donat el paper primordial que el cristianisme ha jugat en aquests dos mil·lennis» (núm. 15)

20. L'enorme riquesa de continguts i el to nou, desconegut abans, de la presentació conciliar d'aquests continguts constitueixen gairebé un anunci de temps nous. Els Pares conciliaris han parlat amb

gelització, les bases de la qual foren fixades per l'Exhortació Apostòlica *Evangelii nuntiandi* de Pau VI, publicada l'any 1975 després de la tercera Assemblea General del Sínodo dels Bisbes. Aquests Sínodes ja formen part per si mateixos de la nova evangelització: neixen de la visió conciliar de l'Església, obren un ampli espai a la participació dels laics, definint la seva específica responsabilitat en l'Església, i són expressió de la força

que Crist ha donat a tot el Poble de Déu, fent-lo partícip de la seva pròpia missió messiànica, profètica, sacerdotal i règia. Molt eloqüents són en aquest sentit les afirmacions del segon capítol de la

fensar béns tan fonamentals. Els Pontífexs del període preconiliar es mogueren en aquest sentit amb gran diligència, cada u des de la seva pròpia situació: Benet XV es trobà enfront la tragèdia de la primera guerra mundial; Pius XI hagué de fer front a les amenaces dels sistemes totalitaris o no respectuosos de la llibertat humana a Alemanya, Rússia, Itàlia, Espanya, i encara abans a Mèxic. Pius XII va intervenir contra la més gran injustícia de la segona guerra mundial, en el summe menyspreu de la dignitat humana, i també donà lluminoses orientacions pel naixement d'un nou ordre mundial després de la caiguda dels sistemes polítics precedents.

A més els Papes al llarg del segle, seguint les petjades de Lleó XII, han tractat sistemàticament els temes de la doctrina social catòlica, considerant les característiques d'un sistema just en el camp de les relacions entre treball i capital. N'hi ha prou amb pensar en l'Encíclica *Quadragesimo anno* de Pius XI, en les nombroses intervencions de Pius XII, en la *Mater et Magistra* i en la *Pacem in terris* de Joan XXIII, en la *Populorum progressio* i en la Carta Apostòlica *Octogesima adveniens* de Pau VI. Sobre aquest argument jo mateix he insistit repetidament: he dedicat l'Encíclica *Laborem exercens* de manera particular a la importància del treball humà, mentre que amb *Centesimus annus* he intentat reafirmar la validesa de la doctrina de la *Rerum novarum* després de cent anys. A més, anteriorment amb l'Encíclica *Sollicitudo rei socialis* havia proposat altra vegada en forma sistemàtica tota la doctrina social de l'Església des de la perspectiva de l'enfrontament entre els dos blocs Est-Oest i del perill d'una guerra nuclear. Els dos elements de la doctrina social de l'Església —la tutela de la dignitat i dels drets de la persona en l'àmbit d'una justa relació entre treball i capital, i la promoció de la pau— es trobaren en aquest text i es fusionaren. Igualment tracten de servir a la causa de la pau els Missatges pontificis anuals del primer de gener, publicats a partir de 1968, durant el pontificat de Pau VI.

23. El pontificat actual, des del primer document, parla explícitament del Gran Jubileu, invitant a viure el període d'espera com «un nou Advent»⁹. Sobre aquest tema he insistit després moltes altres vegades, i m'hi he dedicat àmpliament en l'Encíclica *Dominum et vivificantem*¹⁰. De fet, la preparació de l'Any 2000 és gairebé una de les seves claus hermenèutiques. Certament no es vol induir a un nou mil·lennarisme, com es féu per part d'alguns al final del primer mil·lenni, sinó que es pretén susci-

En la visió cristiana cada jubileu del sacerdot o del matrimoni, dit de plata, d'or o diamant, constitueix un particular any de gràcia per a les persones que han rebut un dels sacraments esmentats

cat específic de l'Antiga Aliança i d'Israel, de la dignitat de la consciència personal, del principi de llibertat religiosa, de les diverses tradicions culturals dintre de les quals l'Església du a terme el seu mandat missioner, dels mitjans de comunicació social.

el llenguatge de l'Evangelí, amb el llenguatge del Sermó de la Muntanya i de les Benaurances. El missatge conciliar presenta Déu en el seu senyoraatge absolut sobre totes les coses, encara que també com a garant de l'autèntica autonomia de les realitats temporals.

En efecte, la millor preparació per al venciment bimil·lennari ha de manifestar-se en el renovat compromís d'aplicació, el més fidel possible, dels ensenyaments del Vaticà II a la vida de cada u i de tota l'Església. Amb el Vaticà II s'ha inaugurat, en el sentit més ampli de la paraula, la immediata preparació del Gran Jubileu del 2000. Si busquéssim quelcom anàleg en la litúrgia, es podria dir que l'anyual litúrgia de l'Advent és el temps més semblant a l'Esperit del Concili. L'Advent ens prepara per a la trobada amb Aquell que era, que és i que constantment ve (cf. Ap 4, 8).

21. En el camí de la preparació de la cita del 2000 s'inclou la sèrie de Sínodes iniciada després del Concili Vaticà II: Sínodes generals i Sínodes continentals, nacionals, regionals i diocesans. El tema de fons és el de l'evangelització, millor encara, el de la nova evan-

Constitució dogmàtica *Lumen gentium*. La preparació del Jubileu de l'any 2000 es realitza així en tota l'Església, a nivell universal i local, animada per una consciència nova de la missió salvífica rebuda de Crist. Aquesta consciència es manifesta amb significativa evidència en les Exhortacions postsinodals dedicades a la missió dels laics, a la formació dels sacerdots, a la catequesi, a la família, al valor de la penitència i de la reconciliació en la vida de l'Església i de la humanitat, pròximament, a la vida consagrada.

22. Davant del Gran Jubileu de l'Any 2000, esperen al ministeri del Bisbe de Roma tasques i responsabilitats específiques. En aquesta línia han actuat d'alguna manera tots els Pontífexs del segle a punt d'acabar. Amb el programa de renovar-ho tot en Crist, sant Pius X tractà de prevenir les tràgiques direccions que anava adquirint la situació internacional de començaments de segle. L'Església, davant la consolidació en el món contemporani de tendències oposades a la pau i a la justícia, era conscient del deure d'actuar d'una manera decisiva per afavorir i de-

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm: 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Segueix

tar una particular sensibilitat envers tot allò que l'Esperit diu a l'Església i a les Esglésies (cf. Ap 2, 7ss.), així com als individus per mitjà dels carismes al servei de tota la comunitat. Es pretén subratllar allò que l'Esperit suggereix a les distintes comunitats, des de les més petites, com la família, a les més grans, com les nacions i les organitzacions internacionals, sense oblidar les cultures, les civilitzacions i les sanes tradicions. La humanitat, malgrat les aparences, continua esperant la revelació dels fills de Déu i viu aquesta esperança, com es pateixen els dolors de part, segons la imatge emprada amb tanta força per sant Pau a la Carta als Romans (cf. 8, 19-22).

24. Els pelegrinatges del Papa s'han convertit en un element important de l'esforç per a l'aplicació del Concili Vaticà II. Començats per Joan XXIII, a les portes de la inauguració del Concili, amb un significatiu pelegrinatge a Loreto i Assís (1962), tingueren un notable increment amb Pau VI, el qual, després d'haver anat en primer lloc a Terra Santa (1964), va realitzar uns altres nou grans viatges que el portaren al contacte directe amb les poblacions dels diversos continents.

El pontificat actual ha ampliat encara més aquest programa, començant per Mèxic, amb motiu de la III Conferència General de l'Episcopat Llatino-americà celebrat a Puebla el 1979. Es realitzà, a més, en aquell mateix any, el pelegrinatge a Polònia durant el Jubileu pel 900 aniversari de la mort de sant Estanislau bisbe i màrtir.

Les successives etapes d'aquest peregrinar són conegudes. Els pelegrinatges s'han fet sistemàtics, arribant a les Esglésies particulars de tots els continents, amb una acurada atenció pel desenvolupament de les relacions ecumèniques amb els cristians de les diverses confessions. En aquest sentit prenen un particular relleu les visites a Turquia (1979), Alemanya (1980), Anglaterra, Gal·les i Escòcia (1982) Suïssa (1984), Països Escandinaus (1989) i darrerament als Països Bàltics (1993).

En el moment present, entre les fites de pelegrinatge vivament desitjades es troba, a més de Sarajevo a Bòsnia-Hercegovina, l'Orient Mitjà: Lliban, Jerusalem i Terra Santa. Seria molt eloqüent si, amb motiu de l'any 2000, fos possible visitar tots aquells llocs que es troben en el camí del Poble de Déu de l'Antiga Aliança, a partir dels llocs d'Abraham i Moisès, travessant Egipte i el Mont Sinai, fins a Damasc, ciutat que fou testimoni de la conversió de Sant Pau.

25. En la preparació de l'Any 2000 juguen un paper propi les

El terme jubileu expressa alegria, no sols interior sinó un goig que es manifesta també a l'exterior

Esglésies particulars, que amb els seus jubileus celebren etapes significatives de la història de la salvació dels diversos pobles. Entre aquests jubileus locals han tingut summa importància el mil·lenni del Baptisme de la Rus el 1988¹¹ i també els cinc-cents anys de l'inici de l'evangelització del continent americà (1492). Juntament amb aquests esdeveniments d'ample abast, encara que no de dimensió universal, cal recordar-ne d'altres no menys significatius: per exemple, el mil·lenni del baptisme de Polònia el 1966 i d'Hongria el 1968, junt amb els sis-cents anys del Baptisme de Lituània el 1987. A més, es compliran aproximadament el 1500 aniversari del Baptisme de Clodoveu rei dels francs (496), i el 1400 aniversari de l'arribada de sant Agustí a Canterbury (597), inici de l'evangelització del món anglo-saxó.

En relació a Àsia, el Jubileu ens recordarà l'apòstol Tomàs, que ja a començament de l'era cristiana, segons la tradició, dugué l'anunci evangèlic a l'Índia, on al voltant de l'any 1500 arribarien després els missioners portuguesos. Se celebra aquest any el setè centenari de l'evangelització de la Xina (1294) i ens disposem a commemorar l'expansió missionera a Filipines amb la constitució de la seu metropolitana de Manila (1595), i també el IV centenari dels primers màrtirs del Japó (1597).

«El Concili Vaticà II constitueix un esdeveniment providencial, gràcies al qual l'Església ha iniciat la preparació pròxima del Jubileu (...). Es tracta d'un Concili semblant als anteriors, encara que (...) centrat en el misteri de Crist i la seva Església, i alhora obert al món».
(núm. 18)

A Àfrica, on el primer anunci es remunta a l'època apostòlica, junt als 1650 anys de la consagració episcopal del primer Bisbe dels etiòpics, sant Frumenci (a. 397) i als 500 anys de l'inici de l'evangelització d'Angola, a l'antic regne del Congo (1491), nacions com Camerun, Costa d'Ivori, República Centrafricana, Burundi i Burkina-Faso estan celebrant els respectius centenaris de l'arribada als seus territoris dels primers missioners.

Al seu torn, altres nacions africanes l'han celebrat fa poc.

¿Com oblidar a més, les Esglésies d'Orient, els antics Patriarcats de les quals ens apropen a l'herència apostòlica, i que les seves venerables tradicions teològiques, litúrgiques i espirituals constitueixen una enorme riquesa, patrimoni comú de tota la cristiandat? Les múltiples celebracions jubilaires d'aquestes Esglésies i de les comunitats que en elles reconeixen l'origen de la seva apostolicitat evocuen el camí de Crist en els segles i contribueixen també al gran Jubileu del final del segon mil·lenni.

Vista així tota la història cristiana apareix com un únic riu, al qual molts afluents aporten les seves aigües. L'Any 2000 ens invita a trobar-nos amb renovada fidelitat i profunda comunió a les riberes d'aquest gran riu: el riu de la Revelació, del Cristianisme i de l'Església, que corre a través de la història de la humanitat a partir del que es va esdevenir a Natxaret i després a Betlem fa dos mil anys. És veritablement el «riu» que amb els seus «afluents», segons l'expressió del Salm, «alegren la ciutat de Déu» (46/45, 5).

26. En la perspectiva de la preparació de l'any 2000 també se situen els Anys Santos celebrats en l'últim període d'aquest segle. Resta encara fresc en la memòria l'Any Sant que el Papa Pau VI convocà el 1975; en la mateixa línia s'ha celebrat posteriorment el 1983 com a Any de la Redempció. Tal vegada un ressò més gran encara va tenir l'Any Maria 1987/1988, molt esperat i profundament viscut a les Esglésies locals, i especialment als

santuàries marians d'arreu del món. L'Encíclica *Redemptoris Mater*, publicada aleshores, evidencià l'ensenyament conciliar sobre la presència de la Mare de Déu en el misteri de Crist i de l'Església: el Fill de Déu va fer-se home fa dos mil anys per obra de l'Esperit Sant i nasqué de la Immaculada Verge Maria. L'Any Maria fou com una anticipació del Jubileu, incloent en si molt del que s'haurà d'expressar plenament l'Any 2000.

27. És difícil no advertir com l'Any Maria va precedir de prop els esdeveniments de 1989. Són fets que sorprenen per la seva envergadura i especialment pel seu ràpid desenvolupament. Els anys vuitanta s'havien succeït arrossegant un perill creixent, en la petja de la «guerra freda»; l'any 1989 va portar una solució pacífica que ha tingut gairebé la forma d'un desenvolupament «orgànic». A la seva llum ens sentim induïts a reconèixer un significat fins i tot profètic a l'Encíclica *Rerum novarum*: tot el que el Papa Lleó XIII escriu allí

sobre el tema del comunisme troba en aquests esdeveniments una puntual verificació, com he fet present a l'Encíclica *Centesimus annus*¹². A més es podia percebre com, en la trama del que s'ha esdevingut, operava amb urgència materna la mà invisible de la Providència: «¿Pot oblidar-se una mare del seu nadó...?» (Is 49, 15).

Després de 1989 han sorgit, tanmateix, nous perills i noves amenaces. Als països de l'antic bloc oriental, després de la caiguda del comunisme, ha aparegut el greu risc dels nacionalismes, com desgraciadament demostren els contratemps dels Balcans i d'altres àrees pròximes. Això obliga a les nacions europees a un seriós examen de consciència, reconeixent culpes i errors comesos històricament, en el camp econòmic i polític, en relació amb les nacions els drets de les quals han estat sistemàticament violats pels imperialismes del segle passat i del present.

28. Actualment, seguint l'empremta de l'Any Maria i en semblant perspectiva, estem vivint l'Any de la Família, el contingut del qual vincula estretament amb el misteri de l'Encarnació i amb la mateixa història de l'home. Per tant, es pot alimentar l'esperança que l'Any de la Família, inaugurat a Natxaret, arribi a ser, com l'Any Maria, una significativa etapa de la preparació del Gran Jubileu.

En aquest sentit, he adreçat una Carta a les Famílies, en la qual he volgut presentar el nucli de l'ensenyament eclesial sobre la família per dur-lo, per dir-ho així, a l'interior de cada llar domèstica. En el Concili Vaticà II, l'Església va reconèixer com una de les seves tasques la de valorar la dignitat del matrimoni i de la família¹³. L'Any de la Família pretén contribuir a posar en pràctica el Concili en aquesta dimensió. Per això és necessari que la preparació del Gran Jubileu passi, en certa manera, a través de cada família. ¿Per ventura no fou per mitjà d'una família, la de Natxaret, que el Fill de Déu va voler entrar a la història de l'home?

NOTES:

¹ Cf. S. Bernat, *In laudibus Virginis Matris, Homilia IV, 8: Opera omnia*. Ed. Cisterc (1966), 53.

² Const. past. sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 22.

³ *Ibidem*.

⁴ Cf. *Antiquitates Iudaicae*, 20, 200; com també el conegut i debatut passatge de 18, 63-64.

⁵ *Annales* 15, 44, 3.

⁶ *Vita Claudii*, 25, 4.

⁷ *Epistolae*, 10, 96.

⁸ Cf. Conc. Eum. Vat. II, Const. dogm. sobre la Divina Revelació *Dei Verbum*, 15.

⁹ Carta Enc. *Redemptor hominis* (4 de març de 1979), 1: AAS 71(1979), 258.

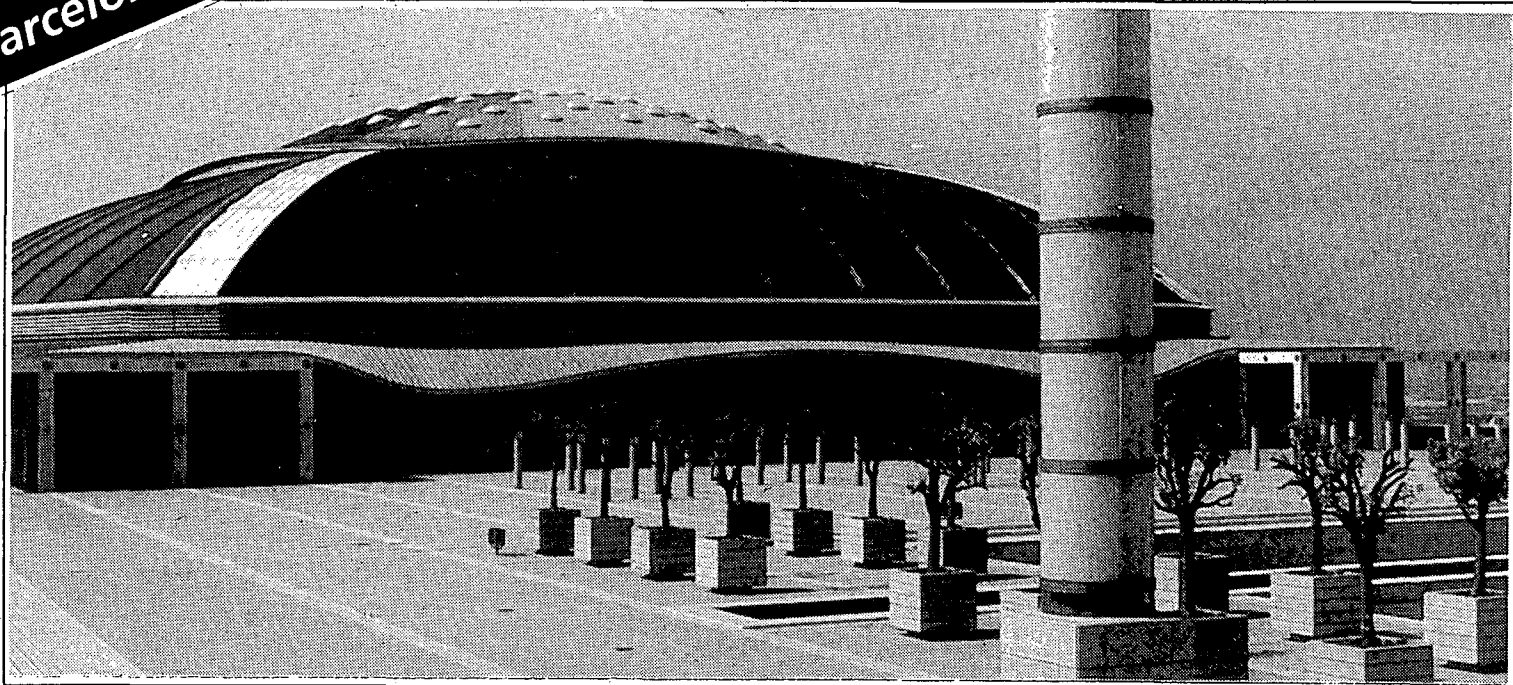
¹⁰ Cf. Carta Enc. *Dominum et vivificantem* (18 de maig de 1986), nn.49ss: AAS 78 (1986), 868 ss.

¹¹ Cf. Carta Ap. *Euntes in mundum* (25 de gener de 1988): AAS 80(1988), 935-956.

¹² Cf. Carta Enc. *Centesimus annus* (1 de maig de 1991), 12: AAS 83(1991), 807-809.

¹³ Cf. Conc. Eum. Vat. II, Const. Past. Sobre l'Església en el món actual *Gaudium et spes*, 47-52.

Arxidiòcesi de Barcelona

18 de desembre de 1994

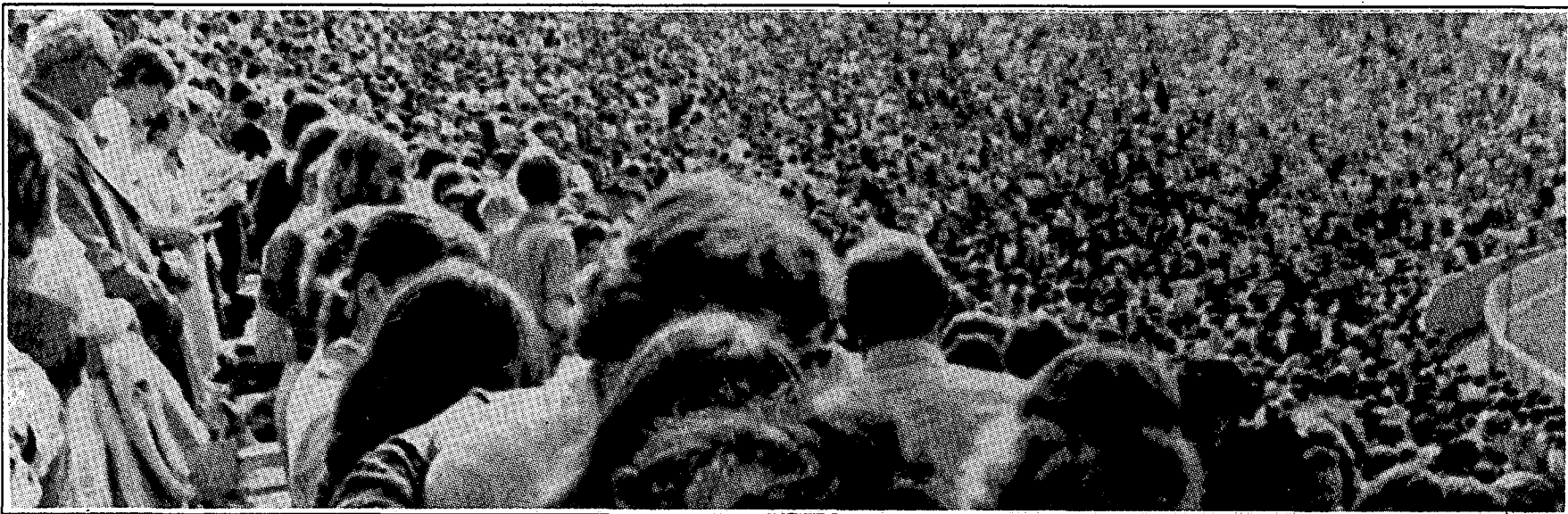
JORNADA CRISTIANA DE LA FAMÍLIA

Palau Sant Jordi —Montjuïc—

Any Internacional de la Família

«Statio Dioecesis» - «Jornada de la diòcesi»

- * Un dia de festa de la Diòcesi de Barcelona que al redós del seu Cardenal Arquebisbe i Bisbes auxiliars celebra, amb un acte popular i massiu, la «Statio Dioecesis».
- * Una commemoració de la importància de la família cristiana com a església domèstica, com a principi i fonament de la nostra societat
- * Un acte festiu que, a partir d'ara se celebrarà cada any, com es ve realitzant en moltes altres diòcesis del món
- * Una oportunitat per celebrar i manifestar l'agraïment especial de la Diòcesi de Barcelona al Sant Pare pel nomenament de Cardenal de l'Església al seu arquebisbe Mons. Ricard Maria Carles
- * Un signe d'unitat i universalitat de l'Església amb la participació de persones de totes les parròquies, moviments, edats i condicions

Programa

10.15	Acollida a les famílies	12.15	Eucaristia solemne. Presidida pel Cardenal Arquebisbe de Barcelona i concelebrada pels Bisbes Auxiliars i Sacerdots de la nostra Diòcesi
11.00	Festival Musical i de Testimoni amb la participació de:
Victòria dels Àngels-sopra
Marta Reyes-cantant nord-americana
Grup Kairós-coral de Costa Rica
Xavier Morlans-sacerdot català i cantautor
Escolania
Entre les actuacions musicals hi haurà testimonis de famílies catòliques de la nostra Diòcesi	13.30	Cloenda de la Jornada, amb imatges i paraules de salutació i benedicció del sant pare Joan Pau II als assistents
- Al Palau hi haurà un servei de guarderia per als petits fins a 6 anys.*

Mirador

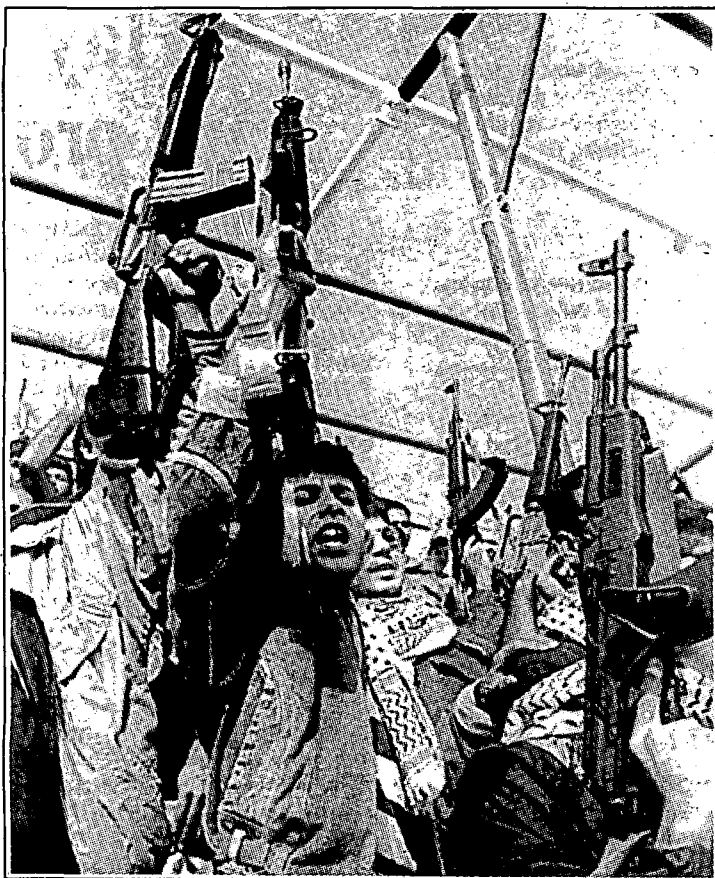
Un casc blau i una dona atenen un soldat bosnià víctima dels trets d'un franc tirador a Sarajevo. L'activitat d'aquests emboscats no ha cessat ni en els moments més «tranquils» de la guerra a Bòsnia

Oriol Camps

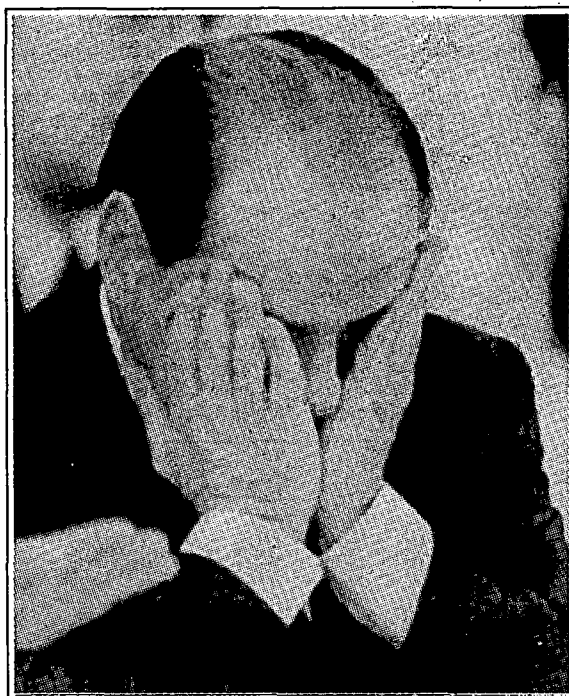
La guerra dels Balcans

Sembla que això no té solució. Les constants indecisions de les Nacions Unides, de la Unió Europea i de la OTAN han donat prou temps als serbis capitanjats per Karadzic per refer-se; preparar-se a consciència i actuar en el moment oportú, com han fet atacant l'enclavament musulmà de Bihac que d'un moment a l'altre caurà a les seves mans, tot i els bombardeigs de l'OTAN que no han fet res més que excitar la bel·licositat sèrbia. Ara bé, fa uns mesos que el president serbi, Milosevic, va ordenar el tancament de fronteres amb Bòsnia-Hercegovina, i va deixar desemparat l'exèrcit i milícies que lidera Karadzic, de manera que tothom va creure que s'havia donat un gran pas per aconseguir la pau. Milosevic va obtenir una petita reducció de les sancions, i s'esperava que es podria arribar a un acord de pau. No ha estat així, i vista l'empenta de la nova ofensiva dels serbis de Bòsnia, potser cal dubtar de la bona fe de Milosevic ja que aquest, després de beneficiar-se amb el millorament de les sancions, ha tornat a nodrir l'exèrcit rebel que, si les coses continuen així, no seria estrany que acabés per ocupar tot el territori

bosnià, Sarajevo inclòs. I les Nacions Unides es veurien totalment burlades després del seu indiscutible esforç de pau, i del seu ajut humanitari per mitjà dels cascos blaus molts dels quals han caigut víctimes de les

Els partidaris de l'asser Arafat i de l'OAP també aixequen la seva veu a Gaza, ja sigui per protestar contra el terrorisme de Hamas, ja sigui per reclamar al seu líder l'aplicació total de l'autonomia pactada amb Israel

El cap del govern Italià, Silvio Berlusconi, en una actitud preocupada. I és normal que estigui preocupat a la vista de les dificultats gairebé insalvables que se li han presentat

apetències sèrbies. La injustícia s'ha fet patent, una vegada més, als Balcans.

La pau al Pròxim Orient

Yitzhak Rabin i l'asser Arafat s'han trobat a Madrid amb motiu d'haver-los estat concedit el premi Príncep d'Astúries 1994. L'acte tingué lloc a Oviedo. Els dos prohoms han

estat rebuts pel rei Joan Carles i també pel president del govern Felipe González. Tot això formava part dels actes oficials. Però al rerafons és que els dos polítics s'han reunit per tractar de la situació a Gaza i altres territoris palestins afectats per l'ofensiva terrorista de Hamas que va fent impossible els acords de pau. Per la seva banda, Rabin exigeix a Arafat que domini la situació als territoris autònoms, i Arafat reclama que l'autonomia es faci efectiva amb les eleccions lliures promeses. Però el gran problema és la negativa dels fonamentalistes a acceptar els acords de pau. Els fonamentalistes van rebent l'ajut incondicional de l'exterior i en aquest aspecte es carrega sobre Iran la responsabilitat de la majoria dels actes terroristes.

Itàlia

Els italians van *alliberar-se* de la democràcia cristiana, acusada de corrupció i potser, també, cansada d'ocupar el poder durant quaranta anys. Quan a la justícia italiana arribaren els primers casos de corrupció i va començar a estirar-ne els fils, la cosa es va anar complicant de tal manera que a les primeres eleccions generals el poble italià va donar el gran cop de timó. Però ara s'ha adonat que la cosa no era tan fàcil, i que posar-se en mans d'uns desconeguts en política tampoc no és rendible. I s'ha trobat que la justícia ha continuat tirant dels fils de la corruptibilitat i ha resultat que arribaven fins al flamant primer ministre Silvio Berlusconi. El italians han aprofitat les primeres eleccions municipals parcials per retirar-li els vots, i en vista d'això els seus aliats de la Lliga Nord es retiren de donar-li suport i els de l'Aliança Nacional (neofeixistes) es freguen les mans pensant en els beneficis electorals possibles... La realitat és que no tothom és apte per exercir la política, encara que se sigui molt bo en el camp dels negocis. Tant, que és a resultes d'aquests que la primera bona imatge de Berlusconi s'ha enfosquit, i els italians sembla que en certa manera hagin perdut el nord... El cap del govern italià no vol sentir parlar d'eleccions generals... però semblen inevitables per arribar a una certa normalització del panorama polític.

Possibilitats de reconciliació nacional a Angola

Miquel Angel Codina
Periodista

El Govern legítim de la República Popular d'Angola, que presideix José Eduardo Dos Santos, i els guerrillers de la UNITA (Unió Nacional per a la Independència Total d'Angola) van firmar el passat 20 de novembre un històric acord de pau a Lusaka (capital de Zàmbia) que posaria fi a quasi vint anys de guerra civil. Un milió de morts —la majoria d'ells, civils— és l'esgarriós balanç d'aquest conflicte, un dels més llargs i sagnants de les últimes dècades arreu del planeta, que esclatà quan Angola, colònia portuguesa, va aconseguir la independència de la seva metròpoli el novembre del 1975.

Llavors, Estats Units proporcionava suport a la UNITA mentre que la desapareguda Unió Soviètica era el sustentacle de l'organització d'esquerra que avui dia controla el Govern, el MPAA (Moviment Popular d'Alliberament d'Angola).

L'absència del cap de la UNITA, Jonas Savimbi, de l'acte on tingué lloc la firma de l'anomenat *Protocol de Pau de Lusaka* —malgrat que el tractat garanteix al líder rebel formar part del nou govern del país en qualitat de vicepresident— ha fet augmentar darrerament un gens dissimulat escepticisme entre diplomàtics i ciutadans sobre la viabilitat de l'alto el foc.

El representant de les Nacions Unides per a Angola, Aliun Blondin Beye, juntament amb els observadors dels Estats

Units, Rússia i Portugal, han assenyalat recentment que cal dur a terme de manera immediata la supervisió de l'aplicació del tractat. Actualment, la missió de verificació de l'ONU al país africà compta només amb 80 membres repartits en cinc de les 18 províncies angleses. Posar en marxa els mecanismes de vigilància necessaris és una tasca imprescindible.

L'últim acord previ de pau que es va assolir entre ambdues parts, el Govern i la UNITA, es trencà arran de les eleccions presidencials del 28 i 29 de setembre de 1992 quan els rebels foren derrotats. Arriba ara una nova oportunitat, encara que fràgil, per al cessament definitiu de les hostilitats i l'inici de la pacificació de la comunitat anglesa. La reconciliació nacional és a un pas.

Acció del Voluntariat

Voluntaris de Catalunya, per molts anys!

L'any que ve es compliran deu anys de la proclamació, per l'O.N.U., del DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARI.

D'ençà d'aleshores, cada any, el 5 de desembre, es celebra a tot el món aquest DIA dedicat a festejar l'esforç i la generositat del personal voluntari. Són l'única força capaç d'eleva el to de vida de tanta pobressa que arreu del planeta -en alguns llocs més que en d'altres- està mancada del més mínim exigible per a viure amb dignitat i amb les necessitats més elementals cobertes.

També nosaltres, és clar!, no hem deixat mai de celebrar-ho. Perquè tot i que normalment la tasca del voluntari és silenciosa i anònima, ens agrada, en ocasions com aquesta, pregonar la felicitat

que sentim com a voluntaris socials. I aprofitar-ho per a sensibilitzar la població i oferir-li camins i possibilitats de fer un servei o altre a favor de les persones oblidades i desateses.

Sense que això signifiqui una instància sol·licitant medalles i

honors, pensem que se'ns permetrà, no obstant, expansionar-nos una mica mostrant la nostra satisfacció per la tasca realitzada pels voluntaris durant aquests darrers anys.

D'ençà de la Primera Trobada a Monells, l'any 1986, s'ha arribat

actualment a col·laborar amb 534 associacions que treballen amb voluntaris que representen a 180.000 voluntaris.

Una satisfacció que no ens distreu, però, de la molta feina que encara resta per fer fins assolir que tots plegats aprenguem a viure com

una família que s'estima i s'ajuda solidàriament.

Són molts els qui treballen per als altres. I encara més els que poden apuntar-s'hi. Que el goig i la festa d'aquesta DIADA, reconforti els uns i animi els altres a entrar-hi, d'una vegada per sempre.

Dia Internacional del Voluntari 1994

Per tal de donar més amplitud i extensió a la celebració del DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARI 1994, la Federació Catalana de Voluntariat Social està duent a terme una campanya arreu de Catalunya per mirar d'aconseguir que les tasques dels voluntariat social siguin més conegudes i apreciades. Es del tot necessari i convenient fer arribar el seu missatge engrescador a tots els nuclis de població de casa nostra.

Els actes públics celebrats arreu del nostre país miren de donar resposta a la gent que sol fer-se aquesta pregunta:

VOLUNTARIAT SOCIAL...¿I AIXÒ QUÈ ÉS?...

El mes anterior, des d'aquesta pàgina de CATALUNYA CRISTIANA ja donàvem una breu recopilació de les característiques més essencials del voluntariat. Unir voluntats, esforços i experiències de servei.

Establir comunió entre persones que es lliuren a si mateixes per acompanyar, compartir, escoltar, orientar, etc.

El que ja s'ha intentat ara amb la campanya al·ludida ha estat

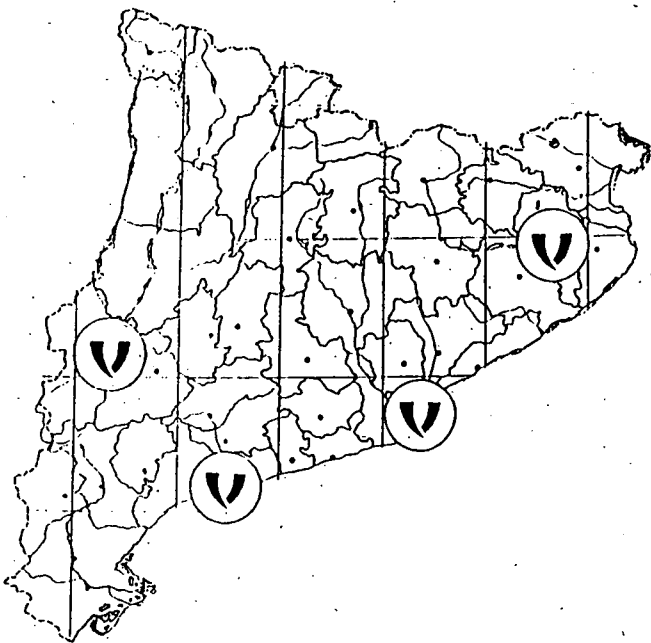
l'entrar més en contacte directe amb les persones que en qualsevol indret de Catalunya se sent cada cop més disposada a viure

més cohesionat amb els seus veïns i a establir

lligams de solidaritat i ajuda mútua.

Sabem que no són més dels que aparentem. Hem de fer que se'ns noti. No per ostentació, però sí com a acte d'afirmació voluntària.

Com pot veure's, així com la celebració del DIA INTERNACIONAL DEL VOLUNTARI de l'any

passat va consistir en un acte únic i multitudinari, enguany s'ha considerat més convenient celebrar actes puntuals a totes les poblacions catalanes, des del 18 de novembre -data del cinquè aniversari de la Federació- fins el dia quinze de desembre.

Campanya del dia Internacional del Voluntari

Calendari de xerrades previstes de la Campanya del Dia Internacional del Voluntari 1994, contestant a la pregunta "voluntariat social...i això què és?..."

POBLE	DATA	HORA
EL PRAT DE LLOBREGAT	22.11.94	18.00
LLORET DE MAR	24.11.94	18.00
BREDÀ	25.11.94	19.30
LES PLANES (GIRONA)	25.11.94	20.00
CERCS	26.11.94	18.00
CAMBRILS	27.11.94	11.00
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	30.11.94	19.30
AGRAMUNT	30.11.94	19.00
IGUALADA	30.11.94	18.00
GRANOLLERS	01.12.94	20.00
PARETS DEL VALLES	02.12.94	19.00
BORGES BLANQUES	02.12.94	21.30
VALLFOGONA-BALAGUER	02.12.94	18.00
SANT CUGAT DEL VALLES	02.12.94	20.00
PERE RIUDEVITLLES	03.12.94	19.00
FIGUERES	10.12.94	19.00
LLINARS DEL VALLES	10.12.94	19.00
AMPOSTA	11.12.94	16.30
BELLPUIG	13.12.94	20.00
MARTORELL	13.12.94	20.00
GELIDÀ	13.12.94	20.00
BERGÀ	13.12.94	19.00
NAVARRCLES	14.12.94	20.00
EL MASNOU	14.12.94	20.00
CASTELLDEFELS	14.12.94	19.00

IX Trobada Nacional d'Alumnes i Professors d'Auxilia - Ensenyament per correspondència

Dels dies 28 al 30 del passat mes d'octubre es va celebrar a Madrid aquesta IX Trobada, on es van reunir alumnes disminuïts físics de tota Espanya, amb els seus corresponents professors voluntaris d'ensenyament per correspondència de l'Associació Auxilia, per canviar impressions, aclarir dubtes i resoldre qüestions pràctiques respecte a les assignatures que estudiaven i imparteixen.

La branca d'Ensenyament per Correspondència és una de les activitats que Auxilia, a través dels seus professors voluntaris, ve realitzant des de l'any 1952.

Les assignatures més habituals, a part de les d'EGB, són idiomes, comptabilitat, dibuix i costura.

En aquesta ocasió van assistir a la Trobada 118 persones, procedents de les següents autonomies: Andalusia, Aragó, Astúries, Canàries, Castella-la Mancha, Castella-Lleó, Catalunya, Euskadi, Navarra i València.

Les sessions pedagògiques i de treball

Un dels principals objectius d'aquestes Trobades és l'oportunitat de compartir experiències, comentar les dificultats en l'aprenentatge o les expectatives davant el nou curs. La sessió pedagògica i de treball entre alumne i professor aprofundeix el mutu coneixement, estableix llaços d'amistat i resolt moltes dificultats.

En aquesta IX Trobada es va comptar amb la col·laboració, com a conferenciant, de Cristina Agulló —paraplègica— vicepresidenta de l'Associació Espanyola de Malalties Musculars, qui, a més a més, realitza activitats a l'INSERSO i està especialitzada en conferències i cursos relacionats amb les persones discapacitades. Tam-

bé és col·laboradora d'Auxilia des de fa 20 anys (va començar com alumna de l'Associació a Madrid).

Des de la seva cadira de rodes, Cristina Agulló va pronunciar una magistral conferència. Sens dubte, la seva anàlisi i la seva visió del disminuït físic des de la seva personal i qualificada experiència va ser de gran estímul per a tots.

Visitar noves ciutats i ampliar coneixements

Aquestes trobades se celebren a diferents localitats espanyoles i d'aquesta manera, també s'aprofita perquè els alumnes puguin conèixer noves ciutats, alguna cosa de la seva història, aspectes monumentals i culturals. Seria difícil, si no fos per aquesta circumstància, que molts d'aquests alumnes poguessin realitzar aquestes visites.

Aquesta vegada, quan es va celebrar la Trobada a Madrid, es va tenir l'oportunitat de visitar el Museu Thyssen-Bornemisza. En grups de 20 persones, acompanyats ca-

dascun pel seu corresponent guia, els participants van poder admirar aquesta valuosa col·lecció. També es va fer un recorregut per tots els carrers més importants de la capital, explicant els guies de turisme, des dels autocars, els edificis, monuments i la història de la ciutat. Pel que fa això cal dir que l'Ajuntament de Madrid va facilitar dos autocars adaptats per a cadires de rodes amb les quals, junt amb l'autocar que es va desplaçar des de Barcelona, de les mateixes característiques, es van poder realitzar-se els recorreguts.

Com a coronament de la jornada del dissabte, a la nit va tenir lloc una vetllada recreativa amb l'actuació de l'Estudiantina de l'Escola d'Enginyers Tècnics Industrials de la Universitat Politècnica de Madrid, que va deixar un grat record per la seva simpatia i integració en el grup.

En resum, una Trobada en la qual, com sempre, a més a més dels objectius específics—contacte personal alumne-professor—serveix per reavivar l'amistat i l'esperit de servei que mou els voluntaris d'Auxilia.

Matinals de diàleg a la pau

Per a entitats dedicades a diferents sectors. Van començar el passat novembre per a malalts i joventut. El del 21 de gener del 95 serà sobre la pobresa; el 4 de febrer presons i drogaaddicció; el 18 de febrer a la infància; el dia 11 de març sobre el Tercer Món; el dia 1 d'abril es parlarà dels disminuïts i el 29 de la gent gran. Acabaran el dia 6 de maig que serà sobre la família

Programació curs 94-95

Totes les entitats federades poden passar a recollir-lo a les nostres oficines.

Vacances per a la gent gran

Posem a la disposició de les entitats dedicades a gent gran, informació sobre el programa de vacances de l'INSERSO. Poden adreçar-se a les nostres oficines de Grassot, 3, 2on. Tel.:458.99.06.

Acció del Voluntariat Punts informatius

Un dels serveis que ofereix la nostra Federació és el d'acollir els futurs voluntaris, informar-los i orientar-los cap a una de les associacions que ens hagin demanat persones amb unes determinades característiques. Les entitats que utilitzen aquest servei, faran bé en anar-nos actualitzant les dades. Les que encara no ho fan, els animem a que no ho demorin.

On adreçar-se:

BARCELONA

ASSOCIACIÓ FAMILIAR DE MALalts MENTALS. C/. Art, 7-9 C.P. 08041. Dilluns matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 455 13 34.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/. Concili de Trento, 313 C.P. 08020. Dilluns tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 278 02 94.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL. C/. Grassot, 3, 2ª planta C.P. 08025. Dimarts tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 458 99 06.

COMPARTIR. C/. Valencia, 370 C.P. 08009. Dimecres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 207 41 60.

CONEX C/. Casanova, 36, baixos C.P. 08004. Dimecres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 451 41 00.

ASSOCIACIÓ CIUTADANA ANTI-SIDA C/. Junta de Comerç, 6, 1r 2a C.P. 08001. Dijous matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 317 05 05.

AUXILIA C/. Angli, 50, 2n. C.P. 08017. Dijous tarda 17 h. a 20 h. Tel. (93) 204 75 02.

RAUXA C/. Dr. Rizal, 14, baixos C.P. 08006. Divendres matí de 11 h. a 13 h. Tel. (93) 415 62 98.

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Grassot, 3, 2a. planta. C.P. 08025. Divendres tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (93) 458 99 06.

BAIX LLOBREGAT

CASAL MARIANA OC. Girona, 30 C.P. 08830 Sant Boi de Llobregat. Dimecres tarda de 17 h. a 19 h. Tel. (93) 630 30 62.

PARROQUIA SANT ANTONI I SANTA GEMMA C/. Verge de la Mercè, 67 C.P. 08950 Esplugues de Ll. Dimecres tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 473 66 88.

EL GARRAF

Pça. Enric Cristòfol Ricart, 12 C.P. 08800 Vilanova i la Geltrú. Dilluns tarda de 18.30 h. a 20 h. Tel. (93) 815 39 34.

VALLÈS ORIENTAL

Roger de Llúria, 1 C.P. 08400 Granollers. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 879 61 81.

VALLÈS OCCIDENTAL

VOLUNTARIS SANT CUGAT C/. Sant Antoni, 10 C.P. 08190 Sant Cugat del Vallès. Dimarts tarda de 18 h. a 19 h. Tel. (93) 589 09 73.

GIRONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Rutlla, 20-20 C.P. 17002. Dimarts matí de 9.30 a 14 h. Dijous tarda de 17 h. a 20.30 h. Tel. (972) 22 71 81.

LLEIDA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Comerç, 38, 1r C.P. 25007. Dilluns a divendres de 9.30 h. a 14 h. i de 16 h. a 19 h. Tel. (973) 22 19 84.

TARRAGONA

FEDERACIÓ CATALANA DE VOLUNTARIAT SOCIAL C/. Rambla Nova, 33, 4t. 2a. C.P. 43003 Dimarts tarda de 17 h. a 20 h. Tel. (977) 24 48 28.

Comunicació i diàleg

Sembla con si a vegades la gent no acabés d'entendre del tot. Això fa que no arribin a identificar-se i a compenetrar-se els uns amb els altres, una condició primordial per a poder considerar que es forma part d'un mateix poble i d'una comunitat determinada.

Voldríem que no passés així entre nosaltres. D'ara endavant els nostres lectors podran disposar d'un espai en aquesta pàgina, perquè ens facin saber la seva opinió sobre les tasques que fa el voluntariat social, ací o a l'exterior.

També, perquè ens diguin com imaginem que és, o quina creuen que hauria de ser la personalitat del voluntari social, així com per a enviar-nos material gràfic, fotos d'alguna acció del voluntariat, algun dibuix o caricatura.

Objectiu de l'associació cultural *País*

Fer créixer el sentit d'identitat nacional

Ha nascut *País*. Es tracta d'una associació constituïda per nombroses persones i diverses entitats que té com a finalitat treballar de valent per aconseguir la creació d'una sòlida consciència nacional entre tothom que viu i treballa a Catalunya, la qual cosa contribuiria, certament, a una major cohesió i estabilitat social del nostre poble.

País vol actuar en dos plans diferents però complementaris: fer créixer en extensió —quantitat— el sentit d'identitat nacional catalana i, alhora, fer-lo créixer en intensitat —qualitat—. Una iniciativa nacional i apartidista realitzada des de la societat civil.

Miquel Àngel Codina

BARCELONA.—Ha tingut lloc, a la sala d'actes del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona, la presentació en societat de l'associació cultural *País*. Aquesta organització pretén actuar per millorar el sentit d'identitat nacional de tots els individus que resideixen i treballen a Catalunya. Les persones i entitats que formen part de *País* conceben el procés nacionalitzador com la formació d'una consciència comunitària, de creixement del sentit de pertinença a una col·lectivitat —la nació catalana— i assumir lliurement ser hereu del seu passat, voler viure el seu present i il·lusionar-se en la construcció del seu futur.

La sessió inaugural de *País* va obrir el cicle de debats que aquesta entitat durà a terme de manera periòdica. *Catalunya vista des d'Espanya* fou el tema del primer debat que va comptar amb la intervenció de rellevants personalitats: Nicolás Sartorius, advocat i membre del

equip directiu de Izquierda Unida, José Miguel Oriol, editor i membre del Pontifici Consell per als Laics i Lluís Hernández, regidor de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramanet que féu de moderador durant el col·loqui.

Consciència nacional

El Sr. Lluís Hernández va ser el primer a prendre la paraula. Va explicar els objectius principals de *País* i de la tasca que pensa realitzar. Afirmà que, pel que fa al nivell de consciència nacional de la societat catalana, «estem insatisfets de les fites que fins ara s'han assolit». També va assenyalar que cal atorgar una especial prioritat en el treball amb els ciutadans catalans d'origen migratori ja que la imensa majoria posseeix un sentit d'identitat molt baix, quan no inexistent. «Cal esmerçar esforços —digué el regidor de l'Ajuntament de Santa Coloma de

Gramanet— per poder actuar en la reconstrucció de la identitat nacional catalana i oferir serveis que puguin esdevenir útils per aconseguir aquest important objectiu». L'associació *País* neix amb aquesta finalitat.

«Sentir-se català és una experiència que cal construir en solitari però que es gaudeix en companyia», asseverà el Sr. Hernández. Tot seguit afegí: «Hem de treballar no solament cap endins sinó també cap enfora per tal d'explicar el fet diferencial català». Els ponents del debat, el Sr. Sartorius i el Sr. Oriol, els presentà com «dos persones que viuen i treballen a Madrid però que coneixen molt bé Catalunya i els catalans».

La nació catalana

Nicolás Sartorius encetà la seva ponència sobre el tema *Catalunya vista des d'Espanya* fent referència a dues premisses bàsiques: «Catalunya és una nació i en pos-

seeix consciència», digué d'una banda i «Espanya és una entitat nacional complexa ja que és una nació de nacions, regions i comunitats», per l'altra. El polític manifestà que ambdues realitats nacionals sempre havien viscut un «estat de dificultat» perquè «durant molt de temps hem estat pobres, ens ha mancat la llibertat i hem estat aïllats». Seguidament va afegir que «diffícilment establim tots plegats un diàleg fructuós si ens neguem mútuament».

També va explicar que la història de Catalunya era un cas atípic dins del conjunt de l'Estat espanyol perquè, ja des de la Reconquesta, ha tingut la seva mirada posada vers Europa molt més que no pas la resta de comunitats de la península. «Per primer cop a la història —afirmà Sartorius— tenim actualment un projecte comú vàlid: l'estat supranacional que representa la Unió Europea. No perdem sobirania sinó que en guanyem».

Crisi del cristianisme

José Miguel Oriol, home d'Església, es mostrà més pessimista

que Sartorius quan al present i futur de la visió de la realitat catalana des de la resta d'Espanya. El seu discurs tingué un aspecte més humanista que el del seu antecessor. «Avui dia l'ésser humà perd cada cop més la seva consciència de si mateix com a persona. Aquesta crisi és fruit de la fragmentació del cristianisme», manifestà el Sr. Oriol.

També, va parlar de la crisi de la família. «La nació neix de la unió de les famílies i aquestes neixen de l'experiència cristiana», digué l'editor. Si el cristianisme està en crisi, també ho està la família, com a nucli de la societat i de la nació. José Miguel Oriol finalitzà la seva ponència amb paraules força pessimistes: «La ignorància sobre Catalunya i els catalans encara és un fet palès en els ciutadans que desconeixen aquesta realitat nacional».

Si voleu més informació sobre l'associació *País*, adreceu-vos a: c/ Avenir, 58 - 08021 Barcelona. Tel.: (93) 414 74 71. Fax: (93) 414 68 39.

D'esquerra a dreta: José Miguel Oriol, Lluís Hernández i Nicolás Sartorius durant el debat inaugural de l'associació *País*

Els experts aconsellen prevenir-ne el consum

La guerra contra la producció de drogues està perduda

A.E.

VITÒRIA.— Tres experts participants en el Congreso Nacional de la Asociación Proyecto Hombre, que se celebrà a Vitòria, asseguraren que la guerra contra la producció de drogues està perduda, per això els esforços s'han de concentrar en reduir-ne la demanda.

El psiquiatra Juan Antonio Abeijón, responsable del master de drogodependència de la universitat de Deusto, Lucio Soave, director de formació de Proyecto Hombre d'Itàlia i Enrique Arranz, sociòleg expert en

el tema de la droga en les presons, intervingueren en la segona jornada d'aquest Congrés.

Els tres experts van reconèixer que la guerra contra la producció, el tràfic i el blanqueig de diners està perduda, i per tant el que cal fer és reduir la demanda, amb un treball des de l'escola que permeti prevenir-ne el consum.

Pel que fa al debat sobre la despenalització dels estupefaents, Enrique Arranz es manifestà contrari, però va demanar que es dugués el debat al Parlament, «ja que és un tema que és al carrer». Aquest sociòleg va

opiniar que hi ha hagut una intencionalitat política en treure ara aquest debat. Lucio Soave va advertir que la gent «pensa que el problema és la persona. La gent que arriba a l'addicció acostuma a viure en la marginació, i és aquí on cal actuar». L'expert italià va recordar a més que el fet que les drogues siguin legals «no vol dir que no causin problemes a la gent». Abeijón assenyala que no sa fet cap estudi seriós que aportés dades sobre les conseqüències de la despenalització. «Se suposa —assenyala aquest psiquiatra— que els delictes disminuirien i que n'augmentaria el consum, però ningú no ho

ha estudiat a fons».

Arranz va assegurar que el nou equip de la secretaria d'Estat d'Institucions Penitenciàries està intentant actuar davant aquest problema de la droga en la presó, però va criticar que les accions siguin disperses i que depenguin en gran mesura de la direcció de cada centre, per aquest motiu va demanar un pla general d'intervenció en el medi penitenciari.

Els equips que intervingueren en les presons, segons aquest sociòleg, estan formats per poques persones i a més es passen el dia elaborant informes, «innundats per la burocràcia» per això és difícil aplicar mesures educatives i rehabilitadores a la presó.

Per tant, la presó, va indicar Arranz, no pot actualment ser un espai per a la desintoxicació, encara que hi ha algun reclus que l'aconsegueixi. El problema, va concloure aquest sociòleg, es veu agreujat per la gran circulació de la droga en l'interior de les presons.

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

24. El nitrogen o «aire sense vida»

L'interès per l'estudi dels gasos que hi ha a l'atmosfera ja va començar quan Jan B. Helmont (1577-1644) trobà el *gas sylvestre*, continuà en altres químics, com Robert Boyle (1627-91), i augmentà amb la troballa del hidrogen que féu Henry Cavendish (1731-1810), com explicarem la setmana passada. Quins són en total els gasos que integren l'aire que ens rodeja? Heus aquí una pregunta que esperonava els químics del segle XVIII a cercar maneres d'esbrinar-ho. I tot s'aconseguí de mica en mica. El 1772 és l'any de la descoberta del nitrogen, i dos anys després es descobria l'oxigen. A tot s'arriba quan hi ha constància (i la cosa és possible!). Parlarem avui del primer:

Dos químics hi van intervenir

El químic Joseph Black (1728-99) va néixer a França, a Bordeus, però no era francès. El seu pare era un comerciant escocès que es va establir al continent, però no volgué pas perdre la nacionalitat ni que la perdés el seu fill, i el va enviar a Glasgow i a Edimburg, on estudià medicina. I, com ja hem vist altres vegades, la medicina el portà

a la química. En aquest cas és perquè s'interessà en la malaltia de formar-se pedres als ronyons, i per investigar això estudià la formació de certs minerals i també química en general, i en aquest camp va fer algunes aportacions: va demostrar que l'*aire fixat* (el diòxid de carboni o anhidrid carbònic) —que com ja vam dir al n. 17 d'aquesta història, havia descobert Helmont i va posar-li el nom de *gas sylvestre*— es pot obtenir del mineral anomenat calcita (carbonat càlcic) per l'acció d'una calor intensa, i que sempre es troba a l'aire en quantitat variable. Si una candela es posa en un recipient tancat amb aquest gas, no crema. I si la deixem que cremi en aire normal però també enclosa sota una campana de vidre, al cap d'un temps també acabarà apagant-se. ¿Serà que tot el que ara hi ha sota la campana és *aire fixat*? No; perquè Black va trobar la manera de treure'n tot l'*aire fixat* fent-hi passar un producte químic que l'absorbia i encara hi quedava gas. ¿Què serà, doncs, el gas residual?

Black confià a un alumne que es volia doctorar que resolgués la cosa. Aquest alumne es deia Daniel Rutherford (1749-1819). Havia nascut a Edimburg 22 anys abans. Va acceptar el repte i en va fer la seva tesi doctoral. Va posar primer un ratolí viu sota una campana de vidre amb aire normal però sense deixar-n'hi entrar més i al cap d'una estona la bestiola expirava. Hi va encendre una candela i s'apagà tot seguit. Va fer passar el gas de la campana a través d'un hidròxid molt actiu i així tragué tot l'anhidrid carbònic. I es posà a analitzar el que en restava: era un *aire mefític*, és a dir mortal per a qualsevol animal. ¿Què dir-ne? No podem oblidar que som al segle del flogist. Tots els químics que volen estar al dia creuen en la teoria de Stahl. La interpretació que hi dóna Rutherford estarà d'acord amb ella: ha de ser un aire que ha acaparat tot el flogist que és capaç d'absorbir, se l'ha d'anomenar, doncs, *aire flogisticat*, el qual, no podent contenir ja més flogist del que té, ja no permet cap combustió ni respiració. El tribunal va estar d'acord amb la tesi del doctorand presentada el 1772 i des d'aleshores és considerat el descobridor del nitrogen, perquè, com el lector ja haurà deduït, no era altra cosa que nitrogen el que en realitat havia aïllat.

L'«aire flogisticat» és en realitat un element químic

Així, doncs, Daniel Rutherford es pot considerar el descobridor del nitrogen només fins a un cert punt. El mateix nom que li va posar ja expressa una idea equivocada. El qui hi va veure clar per dir quina mena de gas era aquell va ser el gran Antoine L. Lavoisier (1743-1794) que, després de demostrar que el flogist no existia, com ja vam dir, va afirmar que el gas descobert pel químic escocès era un dels ingredients de l'aire, que és una autèntica barreja de gasos (i no pas un element, com deien els grecs). Més encara, amb les seves mesures pogué afirmar que ocupa unes tres quartes parts de l'atmosfera. I que ha de ser una substància simple, o sigui un element. I el nom millor que se li podia posar era el d'*azot* (=sense vida, d'*a-* privativa i *zoe*, vida), ja que com demostrà Rutherford no permetia la vida de cap animal en el seu si. Uns anys després un altre químic francès, Jean A. Chaptal (1756-1832) proposava un altre nom: *nitrogen* (generador de nítre; el nítre és un mineral, que en català també anomenem salnitre, nitrat de potassi, conegut de l'antigor; la paraula *nitro* és egípcia). I aquesta altra denominació ha tingut més èxit que la de Lavoisier, si bé encara hi ha qui la fa servir i el diccionari la registra com a correcta. Així, doncs, azot i nitrogen són sinònims.

Saber que tres quartes parts de l'aire consten d'aquest element que és poc actiu químicament, va ser una troballa científica important, però de moment sense cap aplicació pràctica. Però avui dia també el nitrogen té utilitat. És usat per preparar molts compostos industrials: l'amoníac, les sals d'amoní, l'àcid nítric, els nitrats, la urea, i altres. Però les seves propietats criogèniques (manteniment del fred) el fan insubstituïble en la conservació d'aliments congelats i d'òrgans sencers, en medicina, que en nitrogen poden conservar-se en vida durant un temps pràcticament il·limitat.

A més no podem oblidar que és un dels elements essencials per a la vida, i les plantes l'assimilen sobretot en forma de nitrats. D'aquí ve que el nítre sigui un dels adobs més imprescindibles en agricultura.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Catalunya Cristiana

Pulgarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

Nom Adreça.....
Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

El claretià Segundo Gutiérrez exposa les seves escultures a Barcelona

«Jo predico amb la fusta»

Guillem Farré

BARCELONA.— La sala d'exposicions Les Punxes presenta una mostra de les escultures sobre fusta del claretià castellà, Segundo Gutiérrez, de 62 anys. L'artista de Bretón de la Rivera, a la província de Zamora, ha heretat aquesta veta creativa del seu pare, que era fuster ebanista. Els anys de treball en el taller floreixen des que al 1970 un professor de belles arts de Tenerife va orientar Gutiérrez, que ja era un missioner madur, cap al treball amb fusta.

Així es va afiançar una vocació tardana que ha donat els seus fruits en nombroses exposicions arreu del món, i que ha col·locat les seves obres a espais públics i esglésies de Veneçuela, França, Itàlia, Espanya o Estats Units.

El pare Segundo es defineix, eminentment, expressionista, i crea figures esbeltes que, tot i representar temàtiques variades, evoquen una espiritualitat i un sentit transcendent. Alhora, l'amor a la vida i l'esperança són aspectes fonamentals del missatge que l'autor transmet a través de l'obra.

Precisament Segundo Gutiérrez entén l'art com un instrument molt efectiu tant per parlar a la societat o als joves, com per predicar Jesucrist i estendre l'Església entre els ateu i les societats diferents a l'europea. En defensa del llenguatge universal de l'art, l'escultor afirma que «davant els japonesos o la gent de Tierra de Fuego, Fra Angèlic ha fet molt més que sants com Tomàs d'Aquino amb els seus escrits».

Déu inventà el nu

Afinat actualment a Còrdova, d'on és membre de l'Acadèmia de Belles Arts, Segundo Gutiérrez pensa que l'Església ha fet camí en el reconeixement dels artistes cristians, tot i que encara queden reduïdes «ostracistes i tancats» que s'escandalitzen d'un nu, sense adonar-se que «Déu ha fet tants nus, i tan bonics!»

Gutiérrez creu que l'Església ha fet camí en el reconeixement dels artistes cristians

A més del reconeixement oficial dels creatius religiosos, sovint manquen plataformes de coordinació i intercanvi entre els mateixos artistes. En aquest sentit, Gutiérrez ha lloat el paper del Multifestival David, amb qui va col·laborar en l'edició d'aquest any a Saragossa.

L'escultor ha definit la feina del Projecte David com «un aire nou que entra a l'Església, i li fa descobrir que avui, com en el Segle d'Or, hi ha artistes prou poderosos artísticament que, amb la seva obra, poden obrir les portes a tot el món perquè l'Església, lluny de ser Arca de Condemnació, sigui Arca de Salvació».

Presentació d'un llibre sobre les catedrals de Catalunya

S'ha presentat, a la Catedral de Barcelona, el llibre *Les Catedrals de Catalunya*, que ha editat Edicions 62. El llibre inclou 225 fotografies en color i pertany a la col·lecció *Vida i costums catalans*.

S'hi descriuen els temples de Barcelona, Girona, Lleida (la Vella i la Nova), la Seu d'Urgell, Solsona, Tarragona, Tortosa i Vic, on també queden traces de l'antiga catedral romànica, motiu pel qual alguns parlen de deu catedrals.

Varen assistir a l'acte el cardenal Jubany, que va assistir a l'acte en qualitat de prologuista; els autors del volum, el professor Xavier Barral i el fotògraf Jordi Gumí, i l'ex-regidor de Cultura de Barcelona, Oriol Bohigas.

En aquell temps...

«Culebrón»

P-J Ynaraja,
capellà de la Llobeta

Raquel tenia uns ulls molt grossos i una cara rodona de dona immadura, o potser eren dues estrelles radiants en un rostre de nena. Raquel era pastora. La seva mare i la seva germana gran feien a casa seva les feines pròpies de la vida familiar, ella estava tot el dia al costat dels xais i les cabres que saltironaven en la immensitat dels desertos. Potser era aquesta immensitat que en veure-la havia fet més gran els seus ulls o tal vegada era la grandiositat del paisatge que s'hi havia endinsat. Al capvespre amb les parpelles mig aclucades observava com el ramat abeurava a les fonts. Cada dia igual, cada dia els mateixos pastors, cada dia les mateixes paraules, cada dia era tot igual, excepte la interioritat d'aquella nena somnadora. I arriba el moment en el qual es va canviar el paisatge humà. Vora a la font va trobar un noi estranger que s'adreçà a ella i la va cridar pel seu nom. Aquells ulls immensos encara es feren més grans. I s'endugué el jove a casa seva. Era un familiar que s'havia presentat d'improvist, això era el que deia, però pensava que qui anava al seu costat era molt més que un familiar, i sentia que el cor del company batejava alhora que ho feia el seu.

El jove havia viscut conflictes familiars a casa seva que l'havien obligat a emigrar. Les envejes són perilloses i amargen la convivència. Per això era allí. I volia treballar i refer la seva vida, si és que alguna vegada havia tingut vida pròpia, en aquella llar que una mare ho acaparava tot. Una mare que l'adorava i que no estava del tot absent ara, ja que havia anat a refugiar-se a les seves terres i entre els seus familiars. Però, ¿a què treu cap ara afligir-se? ¿No era un regal del cel aquella pastoreta amorosa y encisadora? Va decidir quedar-se i es va deixar guiar pels impulsos del seu cor. Va decidir deixar-se estimar. Hauria, això sí, de treballar i guanyar-se un dot per accedir del tot al seu cor, per casar-se amb Raquel, la dels ulls immensos.

Engany familiar

Allí tot esdevenia sota l'atenta mirada de l'amo i de la seva filla, la dels ulls petits, dominant i omnipresent en la casa. Però afortunadament arribà el dia que va poder oferir el dot, i es va preparar la boda. Algun dia explicaré com es va desenvolupar l'esdeveniment nupcial perquè s'entengui com va poder ser el jove víctima de l'engany familiar, de moment només cal dir que li pasaren dins el tàlem, no la seva estimada Raquel, sinó la seva germana més gran, la dels ulls incisius com agulles. Com a resultat d'aquella nit es va trobar casat amb Lia, que així s'anomenava, però no va quedar derrotat, ja que se li va donar la possibilitat de guanyar-se la que més estimava. El matrimoni amb la més gran no excloïa que no pogués casar-se amb l'altra. I amb tenacitat va continuar treballant. I es va poder unir amb Raquel, la pastora estimada dels ulls grossos com taronges. En aquell temps un matrimoni múltiple no era tan difícil com des de la nostra òptica poguésem semblar, també us prometo parlar-ne un dia. Però en aquest cas fou conflictiu per una raó especial: horroritzada la casada Raquel va descobrir que el seu si era estèril. Passada la fase més aguda de la crisi intentà una espècie de fecunditat per adopció, que s'estilava en aquells temps i que apaivagava també d'alguna manera la seva aflicció. Es tractava de cedir al seu espós una serventa per un temps i que hi convisqués, perquè després, en arribar l'hora del part, donés llum damunt les seves cuixes a la criatura, i fos així legalment filla seva. Fou un consol però no una satisfacció.

Lluita per la supremacia

Sí, sí, hi va haver rivalitats entre germanes. I tractes amistosos i confabulacions entre ambues, per mantenir hegemonies. Un nebot un dia li va dur mandràgores, la planta de fama afrodisíaca i de fecunditat, o companya de l'eixarm, segons qui la posseeixi i ho cregui. Raquel les va aconseguir. I qui ho sap si fou això el que va influir, el cas és que el final un dia fou mare.

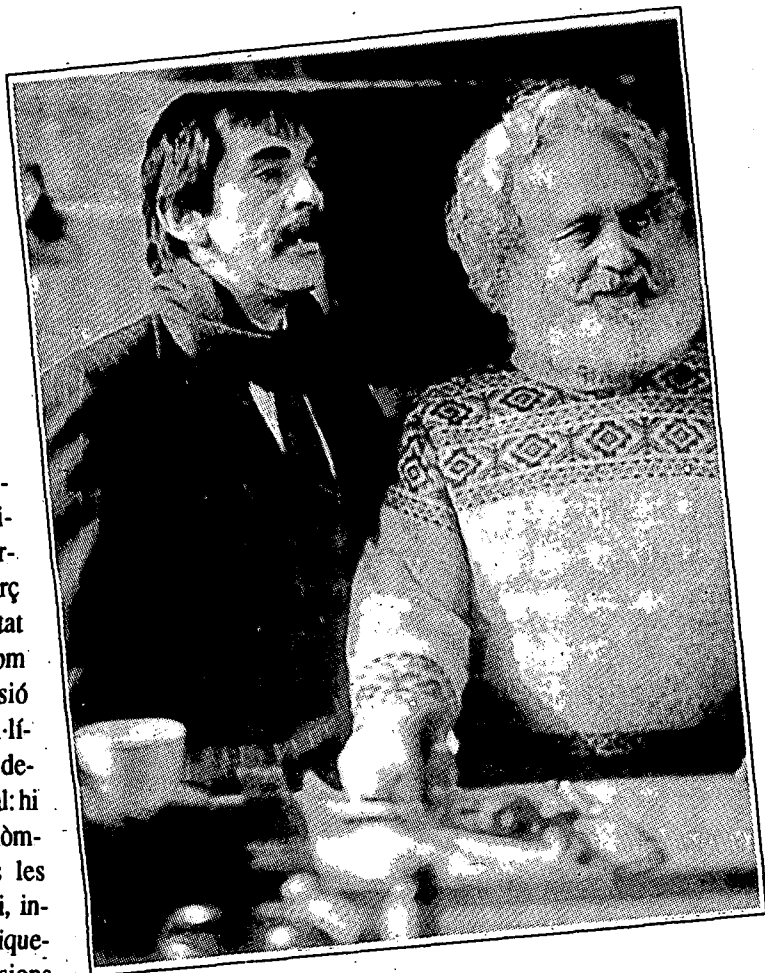
Quins tràfecs sofrien en aquella casa on la prosperitat i la descendència no els permetia una vida tranquil·la. El marit a més enyorava la casa del seu pare i l'amor de la seva mare, i va decidir sortir d'amagat de casa del seu sogre. Se'n va anar amb els seus béns, les seves esposes, fills i criats. Raquel més previnguda, i rancorosa potser amb el seu pare que havia retardat el seu matrimoni a favor de la seva germana més gran, se'n dugué estatuïtes dels deus lars, de ric metall. L'amo va descobrir la fugida i els va perseguir enfadat. En la trobada i davant les seves queixes se'ls va permetre registrar les tendes per cercar el tresor que reclamava. Però Raquel àstuta, es va sentir damunt de les estatuïtes i no va voler moure's adduint que les molèsties de la menstruació li impedien fer-ho. I ho aconseguí.

Raquel va tornar quedar embarassada, però el moment del part fou difícil i va morir. Va ser enterrada a la vora del camí. La seva cenotafi el trobareu a la vora del camí una mica abans d'arribar a Betlem, venint de Jerusalem, a mà dreta. Si un dia passeu per allí, entreu a retre homenatge a Raquel, la dels ulls grossos. La història de Raquel la trobareu en el llibre del Gènesi, cc 29-35.

Cinema

La estrategia del caracol

Director: Sergio Cabrera. Intèrprets: Frank Ramírez, Fausto Cabrera, Florina Lemaitre.

P.A. Urbina
(Aceptensa)

Es tracta d'una paròdia, d'una comèdia de costums urbans..., d'un esforç coral tant en la realitat de la seva factua com en l'intent d'expressió artística. És una pel·lícula que neix d'un desig de denúncia social: hi ha a Medellín (Colòmbia), com en totes les grans ciutats d'avui, injustícies amb grans riqueses i luxoses mansions juntament amb ruïnoses cases de veïns.

Davant la necessitat de salvar el seu habitatge, la seva dignitat, diuen, un grup d'inquilins d'una vella casa de veïns inventa *La estrategia del caracol* per fer front a les lleis de desnonament. És millor no explicar la historieta, perquè ella i la gràcia d'alguns diàlegs potser siguin el millor de la pel·lícula; de fet, gairebé en cap moment deixen de parlar els moltíssims personatges.

L'argument queda en una enfortament simple de bons i dolents, amb disbarats còmics que recorden el cinema espanyol dels anys 40-50, o el neorealisme italià. Hi ha una certa precipitació, que deixa caps per lligar, situacions indegudament grolleres, ignoràncies religioses i errors, i antiquíssims tòpics sobre els rics i els pobres, les dretes i les esquerres...

La direcció és correcta, per bé que no es veu madura, falta una mica de ritme, tal vegada per la dificultat de moure tanta gent, pel desig de la cosa espectacular amb molt pocs mitjans, i perquè, realment, aquest és només el segon llarg-metratge de Sergio Cabrera. Tot i tothom es presenta amb entusiasme i voluntat, amb la frescor del que comença: potser aquest ha estat un dels motius de tants de premis. No l'eficàcia de la seva denúncia social, suposo.

Però seria injust no reconèixer en conjunt l'esforç, meritori d'aquesta pel·lícula colombiana, i no aplaudir el que ha aconseguit: fresc, graciós, autèntic.

Crònica televisiva

El semblant predilecte de la vida

Miquel Àngel Codina

Periodista

Cal reivindicar amb fermesa la comèdia televisiva. Dins de la programació televisiva actual on, dissortadament i de manera majoritària, els cops de puny, els assassinats, les escenes d'alt contingut sexual o les expressions malsonants —és a dir, tota mena de violència a la integritat física, psicològica o moral dels individus— esdevenen els protagonistes de la funció, sempre són ben vingudes les subtils i plaents telecomèdies.

Els trets característics de les anomenades telecomèdies són el saludable sentit de l'humor, el propòsit d'entretenir els espectadors —una audiència preferentment familiar—, l'enginy de la trama argumental i dels diàlegs, els singulars personatges que hi intervenen, juntament amb el feliç desenllaç de l'acció. Tot i que al llarg de la història del cinema i la televisió s'ha considerat molts cops, injustificadament, que la comèdia és un gènere cinematogràfic menor, els grans directors, guionistes i actors coneixen d'allò més bé que és més difícil fer riure el públic que fer-lo plorar. Somriures i llàgrimes a debat. Comèdia i drama: els dos semblants inseparables de la vida.

Dos bons exemples de les esmentades sèries són *Compuesta y sin novio* i *Canguros*, ambdues produïdes per Antena 3 TV. La primera conta la història de Valentina (personatge interpretat per Lina Morgan), una ATS del poble de Benaventè, a Zamora, que és abandonada pel seu nuvi tot just quan són a punt de casar-se. Valentina decideix, això no obstant, seguir endavant encara que en solitari amb el seu viatge de nocces, cosa que li donarà l'oportunitat de veure món i viure noves experiències. *Compuesta y sin novio*, dirigida per Pedro Masó, ha estat concebuda com a vehicle per al gran talent interpretatiu de la popular actriu còmica.

Per la seva banda, *Canguros* té com a protagonistes Alicia, Rita, Sara i Almudena (Maribel Verdú, Silvia Marsó, Lia Chapman i Ana Risueño, respectivament), quatre noies joves que comparteixen pis i amistat. Aquesta divertida sèrie, dirigida per José Ganga, reflecteix la imatge de la dona moderna, emancipada i liberal dels nostres dies. Un univers de somriures i riallades a l'abast de tothom. El semblant predilecte de la vida.

La Sardana i la Dansa

Una cobla femenina

Josep Ventura

La cobla Pare Manyanet, formada íntegrament per noies, es presentarà el proper 13 de desembre en el decurs de la festa de Santa Llúcia de Reus. L'acte de presentació de la nova formació es farà al Col·legi Pare Manyanet.

A Reus, ja fa uns anys, no gaires però, hi va ser destinat el Pare Joaquim Alqueza, complint les normes que imposa el sacerdoci. El Pare Alqueza venia de Blanes, on havia creat l'escola de cobles al col·legi de Santa Maria.

El col·legi de Santa Maria de Blanes marcava una pauta, que sortosament va trobar i troba encara molts

seguidors, i esdevenia un veritable forn d'instrumentistes que han format avui, barrejats uns i altres, una generació optimista de joves instrumentistes que aporten una bona dosi d'optimisme a la sardana.

A Reus, el Pare Alqueza va continuar el seu apostolat, la seva docència musical, i tal com havia fet a Blanes, ha fomentat l'afició per la sardana entre els joves. Ara, el dia 13 de desembre, s'assolirà una fita, s'obrirà plenament una porta a noies intèrprets de cobla, que ja fa temps alternen en les formacions, però que ara ho faran amb responsabilitat i iniciativa totals.

Val a dir que la cobla femenina Pare Manyanet presenta una mitjana d'edat molt baixa, la qual cosa permet albirar un futur esperançador.

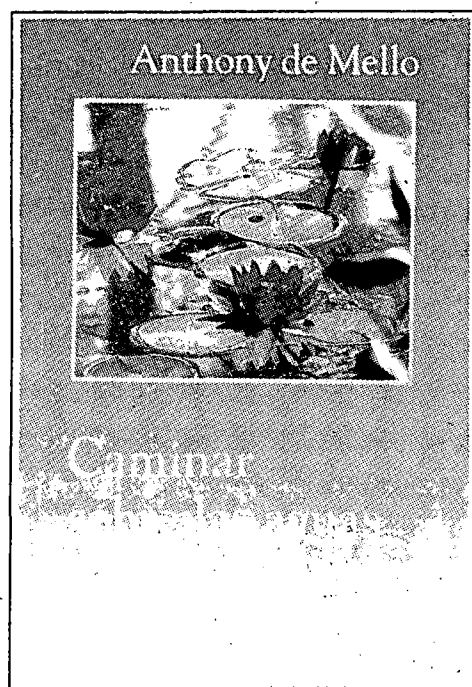
**CASA
GAY**

Servei de lloguer per
a festes i banquets.
Cadires, taules,
cristalleria, vaixel·la, etc.

Roger de Llúria, 12 i 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31

Llibres

Un camí per arribar a Déu

Anthony de Mello.
Caminar sobre las aguas.
Ed. Verbo Divino.

N.M.

El P. de Mello fou un jesuïta de l'Índia, conegut internacionalment per la seva manera creativa d'ajudar les persones a aprendre a pregar i a viure felices.

Va combinar el millor d'Orient i d'Occident, presentant-ne totes les formes de pregar d'una manera nova, combinades amb exercicis simples i pràctics d'autorealització.

Els exercicis cristians de factura oriental semblen exercir una atracció extraordinària entre les persones del món occidental avui.

La primera vegada que el Pare de Mello va aparèixer a la televisió, a Nova York, l'entrevistadora digué haver rebut més trucades telefòniques en aquest programa que en tot un any.

¿Per què era tan excitant sentir-lo? Perquè parlava sobre cada u. «¿Et sents torbat? ¿Amb sentiment de refús, en soledat o et sents poc valorat? ¿No gaudeixes de cada moment del dia? Si la resposta

és "sí", hi ha alguna cosa que no va bé amb tu».

El P. de Mello dedicà la seva vida a ajudar les persones a canviar aquests sentiments i a viure felices. Va fer cursos, va escriure llibres, va fer programes de televisió, fins i tot, un programa transmès via satèl·lit en directe a setanta-sis universitats dels Estats Units i Canadà, i va reunir 3.000 estudiants en diàleg a través de tota Nord-amèrica.

«Gran part de la nostra vida —digué— es malgasta en el passat, plorant els nostres errors, vivint horriblement i suportant remordiments de consciència. O gran part del futur, paralitzat, amb por al que succeirà».

Aquestes i d'altres idees feren dels seus llibres quelcom fascinant i de lectura gratificant.

Participar i viure la missa fonament

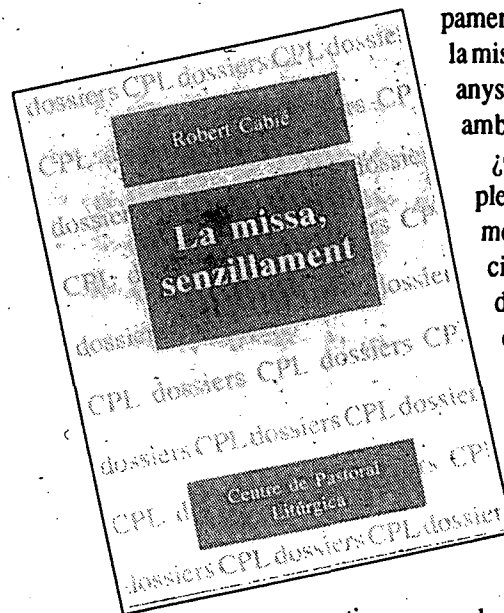
F.P.

La missa, senzillament... precisament perquè no és gens senzill comprendre el seu sentit, la seva celebració. Tant en el seu desenvolupament com en el seu vocabulari, la missa suporta el pes de dos mil anys d'història. ¿Com parlar-ne amb senzillesa?

¿Què significa, per exemple, que és un «sacrifici» i més encara un «sacrifici d'acció de gràcies»? ¿Què vol dir realment que Jesucrist és present en el pa i en el vi? I es plantegen també preguntes des de la vida: ¿anar a missa és el que defineix al cristià? ¿no és estimar l'important?

Davant d'aquestes —i tantes altres— qüestions no podem

accontentar-nos amb respostes superficials. Ajudar en aquest camí de coneixement i de reflexió —i donar instruments per ajudar a d'altres— és l'objectiu d'aquest llibre de Robert Cabié. Des de la seva doble experiència de professor de la Facultat de Teologia de Tolosa i de consiliari jocista. I amb l'exigència de guiar al lector amb competència però també «senzillament» (l'original francès ha estat publicat a la col·lecció «*Tout simplement*» d'Éditions Ouvrières). Amb l'aportació de testimonis cristians d'ahir i d'avui. Perquè a tots ens sigui més fàcil participar i viure la missa... senzillament, fonament.

Robert Cabié.
La missa, senzillament.
Editorial Centre de Pastoral Litúrgica.

Una panoràmica de Catalunya

T.P.

Aquest llibre, en què es combinen lletra i dibuix d'una manera harmònica, presenta una panoràmica de la història de Catalunya i també del país actual. Va adreçat a joves que han deixat enrera l'etapa infantil i poden sentir la necessitat de reflexionar sobre el territori o sobre la relació que s'estableix entre aquest i l'home que hi viu.

Aquestes pàgines poden ser de molta utilitat per als joves, però també per als més grans, ja que l'actual generació adulta va viure una època en què no s'ensenyava la història del país a les escoles. Existeix encara, avui dia, un desconeixement notable sobre el tema en segments àmplis de la població.

Josep Maria Puigjaner, que ja ha fet altres treballs de divulgació en aquest àmbit, presenta un llibre molt didàctic i intel·ligible, seleccionant molt bé els trets essencials de la nostra història. Els moments d'esplendor i els grans daltabaixos en la història del país hi són recollits d'una manera sintètica però suficientment entenedora, amb un estil acurat que demostra una preocupació literària o clara.

Com que un poble és producte, entre altres coses, de la seva història, convé tenir-ne coneixement per situar-nos correctament en el present. Almenys cal tenir uns punts de referència bàsics sobre la història, la llengua, la cultura i l'economia d'un país per analitzar i comprendre molts fets actuals.

Josep Maria Puigjaner.
Això és Catalunya.
Editorial Mediterrània.

Per entendre el món de l'infant i l'adolescent

Dr. Paulino Castells.

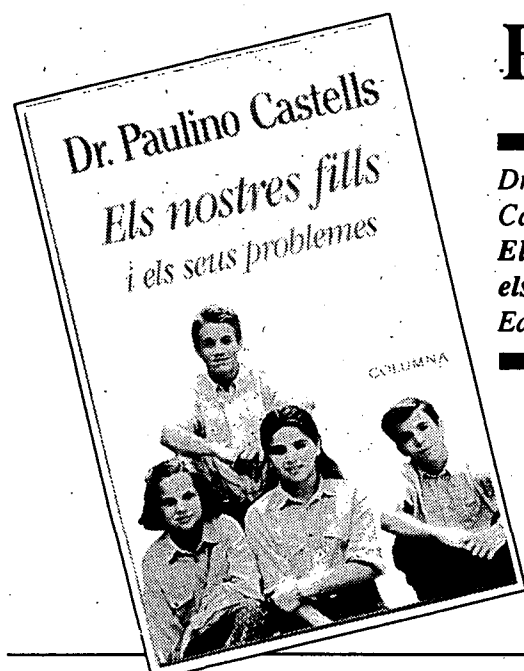
Els nostres fills i els seus problemes.
Ed. Columna.

C.C.

Els nostres fills i els seus problemes tracta gairebé tots els problemes de la conducta de l'infant i de l'adolescent que són a l'abast de la intervenció dels pares i els educadors, i els en dona idees clares. Comprèn pràcticament des de les primeres edats, en què l'infant només coneix l'ambient familiar o comença a anar a l'escola, fins a l'adolescència, en la qual encara no es té prou autonomia i es viu en família, i aquesta es preocupa pel risc que comporten alguns dels grans problemes socials del nostre temps, com ara la relació en el món de les drogues o l'inici

de les relacions sexuals. Aquesta obra és una eina útil per entendre el món de l'infant i de l'adolescent des del punt de vista psicològic, en tots els seus aspectes.

Paulino Castells Cuixart és doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona. És especialista en pediatria, neurologia i psiquiatria. La seva activitat professional es desenvolupa en el camp de la psiquiatria infantil i juvenil; és director del centre de Neurologia i Psicologia Pediàtrica de Barcelona. Ha publicat una dotzena de llibres, per la divulgació de qüestions mèdiques, col·labora en els mitjans de comunicació. Ha estat guardonat amb diversos premis per aquesta tasca.

Una conversa amb el pare

L'altre dia vaig parlar amb el pare. Home, és clar, hi parlo moltes vegades amb el pare. Em pregunta si estic content, si tinc problemes a l'escola, si em porto bé amb la mare, amb la germana i amb els amics, etc. Però l'altre dia va ser diferent. Vàrem parlar només de mi.

El pare treballa molt. Ens veiem poc. Molts dies no ve a dinar. Al vespre arriba tard, sopa, mirem la «tele» i bona nit. Però aquest dia va quedar-se a casa. Em sembla que no es trobava gaire bé.

—Eixerit, voldria parlar amb tu.

—Sí, pare, ¿què vols?

—Res especial. Fer petar la xerrada. Cada dia et fas més gran, més xicot. M'agradaria saber si tens quelcom que em volguessis preguntar, ara que estem sols.

—No. Em sembla que no.

—La mare ja em diu que parles molt amb ella, i que també tens molta confiança en Mn. Josep de la catequesi.

—Sí, és veritat! I en tu també ¿eh?

—M'agradaria que et fessis gran per fora i per dintre.

—No sé què vol dir això.

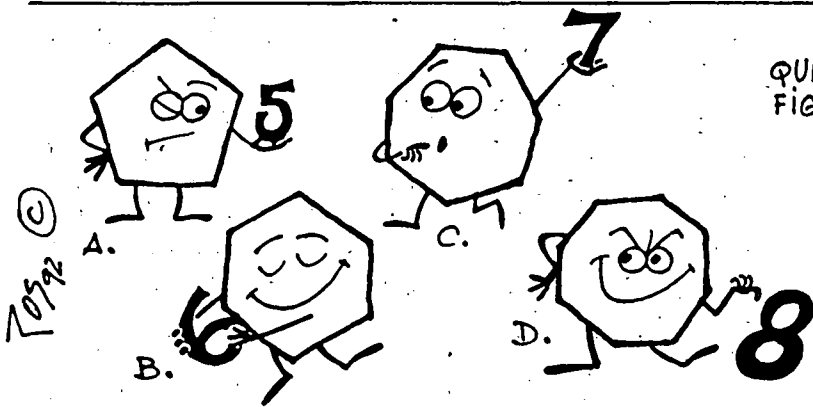
—Doncs, mira, que a mesura que creixes en edat i en coneixements, fossis també més capaç de comprendre les persones i les coses. Tu ja veus que a la vida no tot són flors i violes. Hi ha dificultats i entrebancs. Les persones hem d'estar sempre a punt per afrontar-les i fer que la vida sigui per a tots plena de comprensió i d'estimació. ¿M'entens?

—Potser no gaire. Però m'agrada que em diguis aquestes coses. Tu ja has viscut molt i em pots ensenyar... no sé... ¿què cal pensar i fer quan un es troba amb això o amb allò?

—Escolta, ¿anem a donar un vol?

(I he marxat carrer enllà amb el pare, més content que un pèsol).

L'Eixerit

QUIN ÉS EL NOM D'AQUESTES FIGURES GEOMÈTRIQUES?

SOLUCIONS:

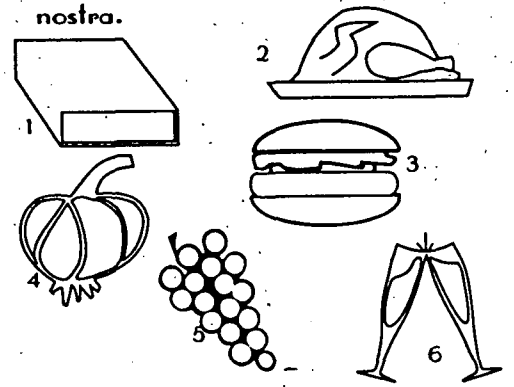
A. PENTAGON, B. HEXAGON, C. HEPTAGON, D. OCTAGON.
1-B, 2-F, 3-A, 4-E, 5-C, 6-D.

Entreteniments

Dues d'aquestes boles son idèntiques.

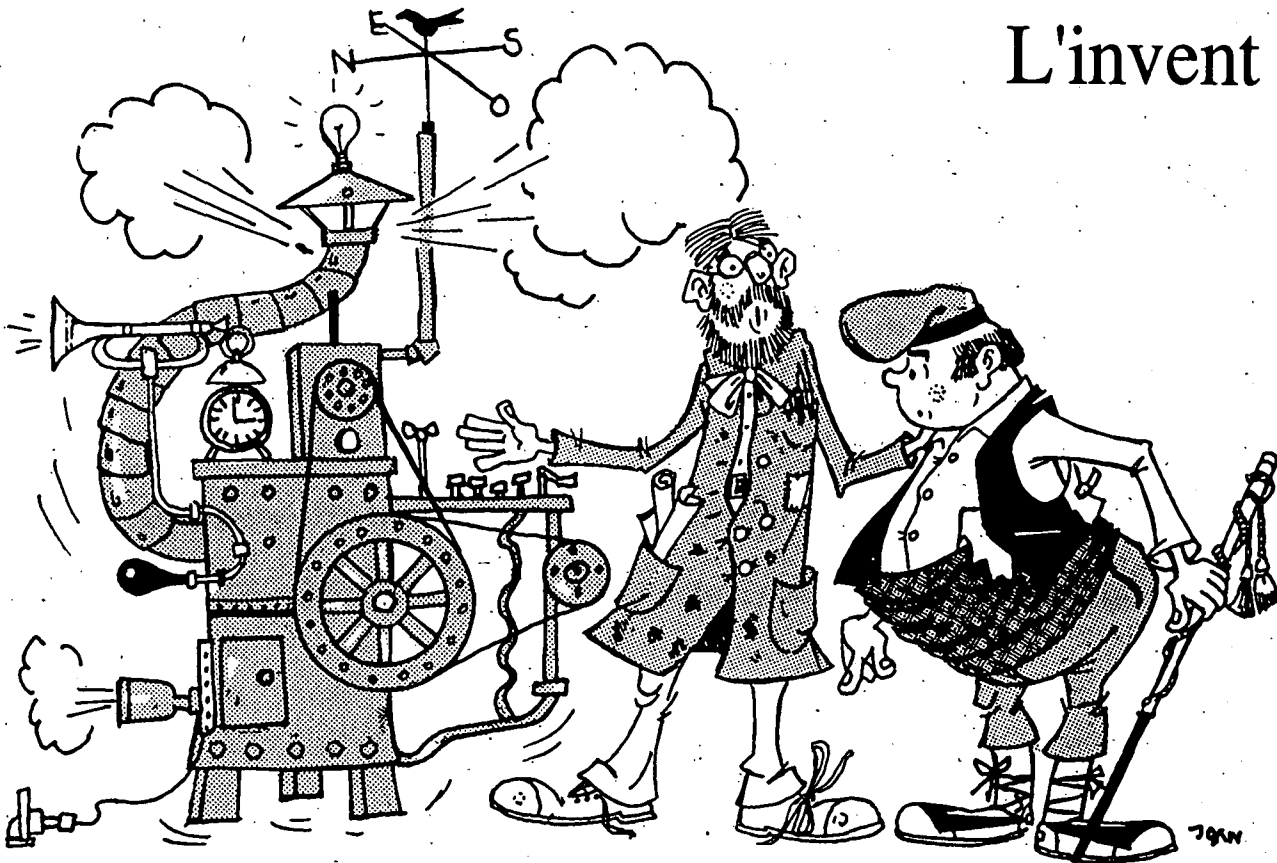
Un d'aquets aliments, no té res a veure amb la cuina de casa nostra.

SOLUCIONS

1. El 2 i el 8.
3. El 4 i el 3.

L'invent

El vell Jaume era un tipus tot estrany, tothom al poble el coneixia perquè no parava de fer coses rares. De fet, era un vellet encantador, però la gent pensava que potser estava una mica boig.

Un dia, el Peret i el Miqueló de ca l'adroguer estaven xafardejant per una finestra de la cabana que el vell Jaume feia servir de laboratori, quan de sobte, en un racó de la cabana van veure un objecte d'allò més estrany. Mai no havien vist res de semblant. I de cop i volta, aquell trasto, tot ple de tubs i llums de coloraines, van arrencar a tossir i treure fum. Els pobres nanos van sortir, cames ajudeu-me, fugint mig morts de por.

La veu no va trigar a córrer pel poble, i a poc a poc, la majoria de la gent va anar acostant-se a cal vell Jaume per veure el misteriós artefacte.

—A mi em sembla que és un pela-pipes —va dir la Marta—, serà molt pràctic per tots els nens del poble...

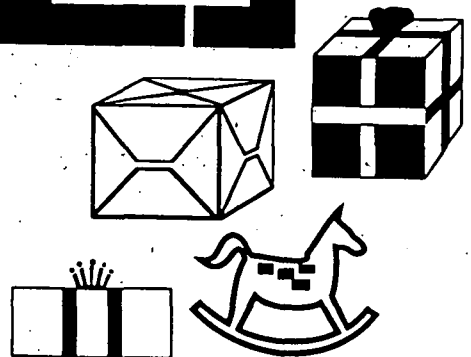
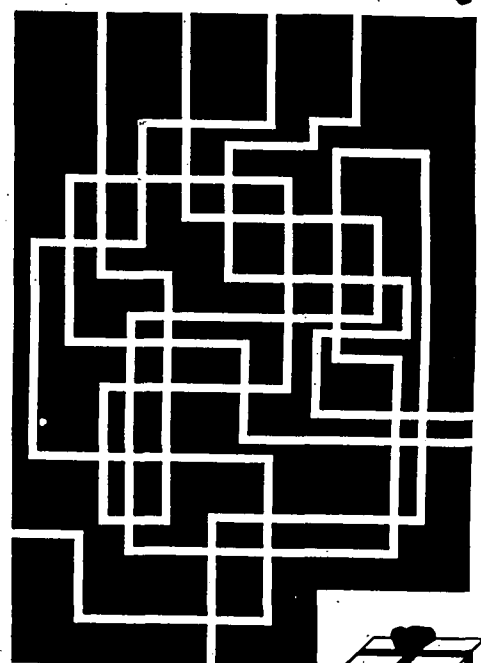
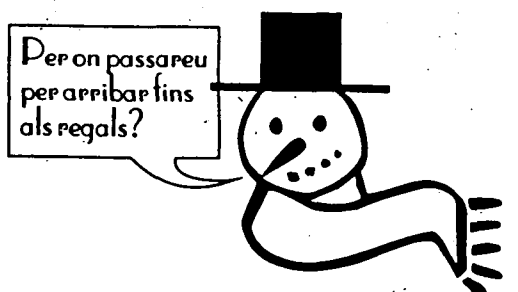
—On vas a parar! Quina bestiesa això del pela-pipes —va dir el Joanot de cals espardenyers—, que no veus que és un lliga-espardenyes, és ben clar!

Tothom hi volia ficar cullerada, tothom creia que havia endevinat de què es tractava el nou invent del vell Jaume. Fins que un dia ja no van poder més, i el senyor alcalde va anar a fer una visita al vellet.

—A veure Jaume, diga'm d'una vegada per totes, ¿per a què serveix aquella maquinota?

—¿Que potser no ho has vist?... És una màquina per fer rumiar!!!

ANNA

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 04.50 *Testimonio:* meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 07.30 *Últimas preguntas.*

Diumenge 11.00 *La Missa:* amb la participació de la Coral Polifònica de Calella (Maresme, bisbat de Girona), sota la direcció de Jaume Riera; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios.*

CANAL 33

Divendres 16.30 *Signes dels temps:* Aquesta setmana entrevista al senyor Tomàs Molina i Bosch (director: Josep-Maria Pont)

Dissabte 12.50 *Signes dels temps:* (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 02/12 22.45 *Creure, avui:* La família. Els canvis que han hagut en la família actual, amb el P. Ignasi Salvat. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 05/12 15.00 *Creure, avui:* (repetició).

Dv 09/12 22.45 *Creure, avui:* Els Evangelis, què són? Una visió actual pel salesià Jordi Latorre. Espai Cultural: El convent de les Tereses; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: Missa brevis per a solistes, cor i orgue,* de Kodaly; *Missa Tu es Petrus,* de Palestrina.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.

10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb el Sr. Dámaso Ruiz, que parlarà sobre les homilies; 2a. entrevista: es parlarà sobre els menjadors gratuïts de Barcelona; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

de 07.00 a 01.00 h. *Emissió de música i informació:* religiosa, general, de serveis i cultura. Durant aquestes setmanes es van incorporant els programes a partir de les 22.00 h.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL/COPE (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Espluga FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;

Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont). L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsemany, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

LLUITA I FESTA: Durada 15'. Lectura de l'Evangeli del diumenge i breu comentari a càrrec de Josep M. Masnou. Conversa setmanal del bisbe (es publica al Full Diocesà); bloc de notícies i informació religiosa. L'emeten:

Anoia Ràdio (FM 92.2) diumenge 10.05h.

Ràdio Montesquieu (FM 106.5) diumenge 13.00h.

Ràdio Moià (FM 107.8) dijous 21.30 h.

Ràdio Ona Juvenil (FM 103.8) diumenge 16h.

Ràdio Ripoll (FM 90) diumenge 9.45h.

Ràdio Voltregà (FM 101.1) diumenge 10h.

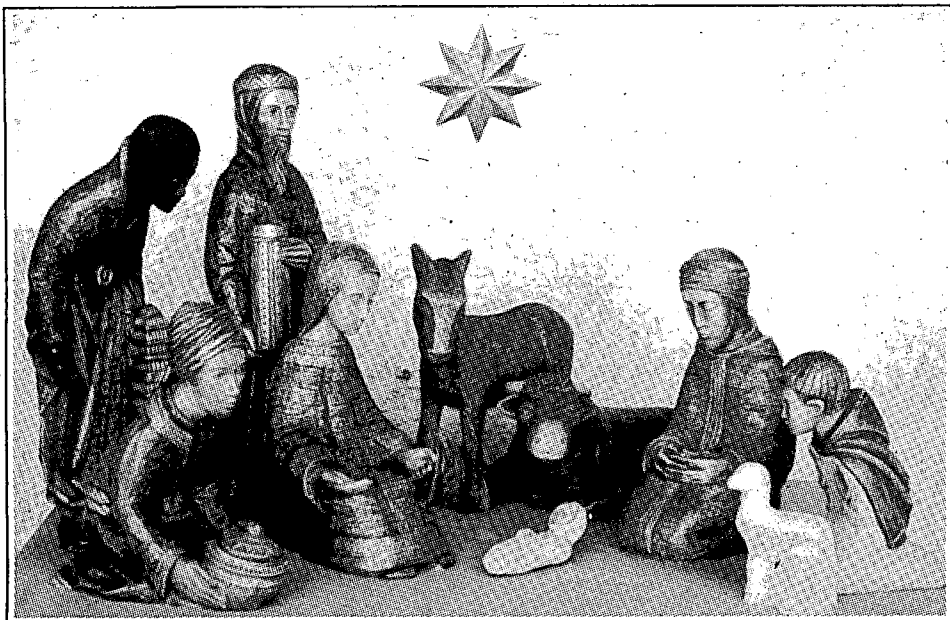
Ràdio Zenith (FM 103.1) dissabte 11h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

PER FER EL PESSEBRE AMB ART I TRADICIÓ

Artesania de la Família Monàstica de Betlem

Figures artesanals, úniques i de producció limitada, fetes als obradors de les Germanes de Betlem i de l'Assumpció de la Mare de Déu (monges betlemites, de clausura), i també altres imatges (baixos relleus, medalles, ceràmica, etc.), a base de dolomia (pedra del Pirineu reconstituïda) i acabades a mà: com a terracotta, policromades o en marfilina. Les podeu veure a l'Associació d'Amics de «Catalunya Cristiana» o bé a la llibreria La Formiga d'Or, de Barcelona. Us n'ofereim aquí una selecció (podeu demanar-ne el catàleg complet il·lustrat).

FIGURES DE PESSEBRE

1. JESUS, MARIA I JOSEP: 10.000,- Pts
2. ÀNGEL, MULA I BOU: 7.000,- Pts
3. ELS TRES REIS: 12.600,- Pts
4. PASTOR ADORANT AMB XAI: 5.600,- Pts

PESSEBRE DE MIDA GRAN

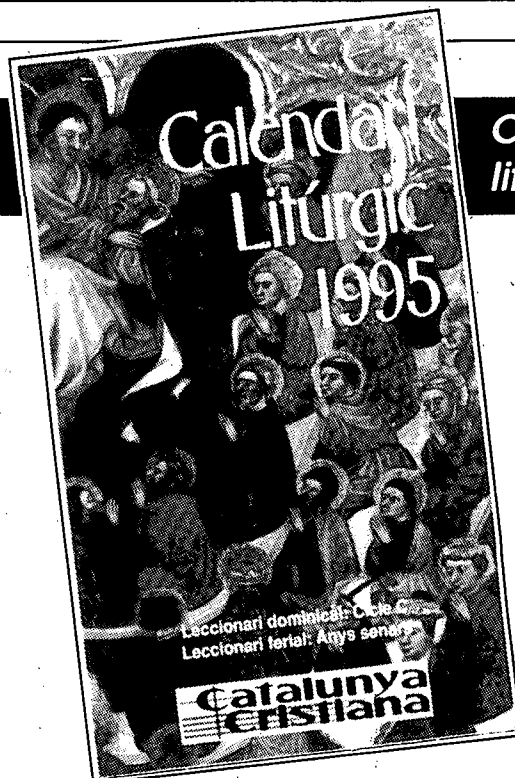
5. SAGRADA FAMÍLIA: 35.000,- Pts
6. PASTOR AMB ANYELLS: 17.400,- Pts
7. REI DRET: 17.500,- Pts
8. REI ADORANT: 17.500,- Pts
9. REI NEGRE: 17.500,- Pts

EN MARFILINA

10. Mdd DE MONTSERRAT: 11.000,- Pts
11. STA. ANNA I Mdd: 5.400,- Pts
12. SAGRADA FAMÍLIA: 8.700,- Pts
13. CALVARI: 6.400,- Pts
14. DÍPTIC Mdd I SALVADOR: 6.400,- Pts

ALTRES IMATGES

15. ST. JOSEP: 11.500,- Pts
16. Mdd TORRE DE DAVID: 11.200,- Pts
17. Mdd ROMÀNICA: 17.000,- Pts
18. ST. BENET: 10.700,- Pts

Calendari
litúrgic 1995

CADA DIA DE L'ANY AMB «CATALUNYA CRISTIANA»

Des de la perspectiva del Congrés de Religiosos de Catalunya i amb vistes al Sinode de Bisbes, tenen tots dos com a tema «Els consells evangèlics: un do de Déu a la seva Església». Per altra banda, com expressa el bisbe Joan Carrera als mots de presentació, la fusió «d'allò més fugisser de l'home, el temps, amb allò més definitiu, la salvació de Jesús, situa tota la nostra existència en l'esperança». Aquella esperança de la qual hem de donar raó i que ens cal alimentar- tot al llarg de l'any.

Calendari 1995 (mural)

Calendari

1995

Catalunya
Cristiana

19. CALENDARI LITÚRGIC 1995; 240,- Pts
20. CALENDARI 1995 mural; 450,- Pts

BUTLLETA DE COMANDA

nom: _____ cognoms: _____

adreça: _____

població: _____

codi postal: _____

telèfon: _____

☐ Indico el número, el nom i l'import del que desitjo que m'enviïn per correu:

Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	TOTAL PTS. _____
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	
Núm. _____	Import: _____	Pts. _____	

(Càrrec de 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa)

☐ Adjunto xec barrat, a nom d'Amics de Catalunya Cristiana.

☐ Ho pagaré contra reemborsament
(hi carregarem les despeses corresponents).

Data: _____
Signatura: _____

☐ Voldria que m'enviéssiu el Catàleg d'Artesania.

PODEU FER LA COMANDA

PERSONALMENT:

A l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana", i també a la llibreria La Formiga d'Or (Av. Portal de l'Àngel, 5, Barcelona).

PER TELÈFON:

Trucant al número (93) 301 37 18, de l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana".

PER CORREU:

Omplint la Butlleta de Comanda i enviant-la tot seguit a l'Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana". Ens permetrem carregar 575,- Pts. per despeses d'embalatge i tramesa per correu.

afinant

Llindar

La dimensió religiosa del Concili (1)

Manuel Valls i Serra
 director

¿Hem pres consciència a bastament que el Concili és un esdeveniment profundament religiós? Sugerint o recordant ara la dimensió religiosa del nostre Concili Provincial, em refereixo, sobretot, a la necessitat de viure'l i seguir-lo com demana de ser viscut i de ser seguit un esdeveniment d'ordre espiritual. Un esguard merament humà o social, per exemple, o bé uns plantejaments més o menys estratègics o ideològics i unes actituds més o menys assembleistes ens allunyarien del veritable *esperit del Concili*. Tanmateix, unes aportacions que manifestessin més aviat pretensions personals o de grup, uns papers o uns judicis realitzats precipitadament sense el necessari discerniment, unes actuacions que recorressin a la utilització de formes de pressió, estarien en absoluta contradicció amb la naturalesa específica d'aquest esdeveniment religiós.

Obviament la celebració d'un Concili no és el mateix que la celebració, per exemple, d'una Assemblea de Catalunya, i ho dic amb el màxim respecte per aquella efemèride cívico-política la importància de la qual no pretenc ara de cap manera posar en dubte. La celebració d'un Concili demana una intensitat de vida espiritual, la qual s'expressa amb una *pregària* fervent, amb una *escolta* atenta i amorosa de la Paraula del Senyor i amb un fort desig de *comunió* eclesial. A les

portes del Concili Provincial, ¿són aquestes les nostres disposicions internes? ¿O encara predominen la tebiesa, la manca d'ardor i la poca confiança? Els bisbes de Catalunya han convidat tot el poble cristià a una pregària intensa com a preparació espiritual pel Concili. No hauríem d'entendre ni rebre aquesta seva petició com una retòrica o rutinària apel·lació. És vital per al bon desenvolupament del Concili.

De la dimensió religiosa d'un concili Pau VI ens en parlà de manera admirable en la seva al·locució de clausura del Vaticà II: «L'Església s'ha recollit en la *intimitat de la seva consciència espiritual*, no per complaure's en erudites anàlisis de psicologia religiosa o d'història de les seves experiències, ni tampoc per dedicar-se a reafirmar els seus drets i a descriure les seves lleis. No. L'Església s'ha recollit per retrobar en ella mateixa la *paraula del Crist*, paraula vivent i, en l'*Esperit Sant*, operant, per escutar més a fons el misteri, és a dir, el disseny i la presència de Déu per damunt de si mateixa i a dintre de si mateixa, i per avivar en ella aquella *fe*, que és el secret de la seva seguretat i de la seva saviesa, i avivar aquell *amor* que l'obliga a cantar sense parar les lloances de Déu».

Certament, el Concili Vaticà II no es limità a aquest «recolliment en la intimitat de la consciència espiritual» de l'Església. El seu esguard s'allargà fins als problemes de tota la humanitat. L'home i la societat de

l'època moderna estigueren en el centre de les seves preocupacions i de la seva sol·licitud pastoral. Però l'esguard sobre aquelles realitats d'ordre temporal sempre partí —cal recordar-ho— d'aquell acte de recolliment més religiós i més íntim, sense el qual no hauria estat possible aquella renovació interior de l'Església que el mateix Concili propugnà. Ara, davant el Concili Provincial, les nostres Esglésies diocesanes han d'avivar també la seva fe i el seu amor i han de viure la celebració conciliar com una veritable immersió en profunditat en l'experiència fortament espiritual de la comunió amb el Senyor i amb la seva Església.

El nostre esguard sobre el Concili no pot perdre en cap moment la perspectiva que «l'Església és un misteri en Crist» i que «ha de ser considerada com a signe i instrument de santedat», tal com declarà el document final del Sínode extraordinari del 1985 sobre els vint anys del Vaticà II. El buit intern i la crisi espiritual que afecten tan profundament la societat catalana difícilment podran ser afrontats si la nostra actitud interior també està com contagiada per aquesta buidor i aquesta crisi. Només des d'una renovada tensió espiritual i religiosa reeixirem

a penetrar-la i transformar-la amb la llum i la vida del Crist. És per això que el document abans esmentat afirmà també que «l'Església ha de conservar i promoure amb força el sentit de la penitència, de l'oració, de l'adoració, del sacrifici, de l'oblació de si mateix, de la caritat i de la justícia».

Em ve ara al pensament la imatge de Moisès en la batalla contra Amalec. Mentre Josuè lluitava, Moisès pregava amb una actitud penitencial: amb les mans alçades. Es mantingué així fins a l'esgotament. Aleshores, Aharon i Hur, un a cada banda, «li aguantaven les mans». Quina imatge tan expressiva! A l'Església, mentre uns afronten els reptes que el món posa a l'anunci de l'evangeli, mentre reflexionen sobre com és possible d'anunciar Jesucrist enmig de les dificultats i les tensions del nostre món, d'altres sostenen el seu treball amb una fervent pregària. El Concili no és una obra d'estratègia humana. Per això no tindrem un veritable Concili si a totes les nostres diòcesis no es crea un clima espiritual que afavoreixi i propiciï la pregària.

Sense una pregària intensa i fervent l'Esperit no davallarà sobre el Concili de les Esglésies de Catalunya.

«La celebració d'un Concili demana una intensitat de vida espiritual, la qual s'expressa amb una *pregària* fervent, amb una *escolta* atenta i amorosa de la Paraula del Senyor i amb un fort desig de *comunió* eclesial. A les portes del Concili Provincial, ¿són aquestes les nostres disposicions internes? ¿O encara predominen la tebiesa, la manca d'ardor i la poca confiança? Els bisbes de Catalunya han convidat tot el poble cristià a una pregària intensa com a preparació espiritual pel Concili. No hauríem d'entendre ni rebre aquesta seva petició com una retòrica o rutinària apel·lació. És vital per al bon desenvolupament del Concili.»

Ara mateix

J. Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

«El gran refús», llibre i testimoniatge

Podríem ben dir que la lectura del més polèmic i més valent dels llibres del canonge Cardó, *La història espiritual de les Espanyes*, ens ha durat més de quaranta anys... Vam començar-la en francès, amb exemplars que ens arribaven clandestinament i amb comptagotes, els últims anys quaranta o els primers cinquanta. El 1977 ja vam poder-la repetir en català. Però no ha estat fins avui que hem pogut conèixer l'obra en la seva totalitat. Ha sortit, finalment, el capítol que hi faltava: *El gran refús*. Va ser el propi Cardó qui ho volgué així, amb una escrupolositat potser excessiva però que, en tot cas, l'honora. *Défense absolue d'ouvrir ce pli avant le 1er. janvier 1990*, va escriure ell mateix en el sobre lacrat que contenia el capítol prohibit. La seva publicació s'ha demorat, encara, quatre anys més... Fidelitat, doncs, amb escriure, per part dels responsables del llegat. Ara els lectors de les noves generacions, ajuntant tots dos volums de l'editorial Claret, podran llegir el llibre d'una tirada. Tant de bo siguin molts els qui ho facin: és un testimoni imprescindible per a entendre el nus intrincat de problemes que esclataren en l'última guerra civil espanyola.

Llegir ara *El gran refús* resulta interessant, no cal dir-ho, però potser una mica menys que no havíem imaginat. Quan la nostra

...el pensament cardonià és tan coherent, tan ben travat, que, de fet, llegint bé el llibre ja descobries el que hi mancava. Ara «El gran refús» ens ofereix la nomenclatura dels cercadors freturosos —o provocadors— de «la catàstrofe prèvia». Però el perfil i la història de la seva actitud ja eren perfectament descrits en les pàgines publicades de «La història espiritual de les Espanyes» i en les de «La nit transparent».

curiositat topa amb una barrera insuperable, la fantasia se'ns dispara sense aturador. Jo, per exemple —no sé si a altres lectors els passarà el mateix— m'havia afigurat, sobretot la primera vegada que vaig llegir l'obra, que el capítol inèdit diria coses encara més grosses... I no és que no ho sigui de gros el que hi explica Cardó. Però, a més del factor imaginatiu, ara t'adones d'una altra cosa: el pensament cardonià és tan coherent, tan ben travat, que, de fet, llegint bé el llibre ja descobries el que hi mancava. Ara *El gran refús* ens ofereix la nomenclatura dels cercadors freturosos —o provocadors— de la catàstrofe prèvia. Però el perfil i la història de la seva actitud ja eren perfectament descrits en les pàgines publicades de *La història espiritual de les Espanyes* i en les de *La nit transparent*.

El coneixement d'aquella nomenclatura i de les seves fetes probablement ens hauria donat, fa trenta anys, arguments o incentius per al combat d'aleshores. Ara, a més distància, més aviat fa pena comprovar tanta migradesa i tanta sordidesa: titllar el cant gregorià de *Els segadors eclesiàstics* i les casulles que avui porta tot-hom, de subversives per antiespanyolistes... fustigar la Federació de Joves Cristians —Gomà i els jesuïtes, amb Irurita, del qual l'autor només salva la pietat—... denunciar els germans... i tantes baixeses més que Cardó detalla...

El text de *el gran refús* va acompanyat de la història de les pressions —amb promeses i amb amenaces— que el règim de Franco va fer, valent-se d'eclesiàstics destacats i d'algun altre personatge, sobre Cardó, perquè no publicqués el seu llibre. Així ens arriba el seu admirable testimoniatge, tant o més important que el mateix llibre. És una crida a vetllar per la bona tradició, i a no oblidar que encara ens sotja la dolenta.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Preserveu-me, Senyor, de l'orgull

L'oració de sexta (migdia), del dissabte de la primera setmana, fa demanar: «Preserveu-me, Senyor, de l'orgull». Una bona pregària. Perquè l'orgull roda pel nostre entorn fins a procurar devorar-nos. Té tanta capacitat de penetració que hi podem conuiu plàcidament. Potser, fins i tot, convençuts que no anem pas massa malament d'humilitat. Pot succeir que es disfressi de zel, quan en realitat no hi ha altra cosa que una reacció exagerada davant del jo trepitjat.

L'orgull, en sentit estricte, és un amor desordenat de si mateix, del propi valer, de les qualitats; una estima exagerada de la nostra persona. En certa manera és la idolatria de si mateix. Un dels pecats arrel —capital— al qual tendim i que explica molts dels actes humans. Perquè al seu costat hi nien la vanitat, l'ambició, la presumpció i la complaença en si mateix. L'enveja —un altre pecat capital— també treballa de conjunt amb l'orgull.

La manca d'humilitat fa ridículs els humans. Més els homes i dones de fe. Se situen en un capteniment que no té res a veure amb el del Mestre «humil de cor» i «Servent». Cadascú ha de saber reflexionar sobre el que és per si mateix, la seva capacitat i el seu saber. Hom ha de reconèixer els seus límits intel·lectuals i morals, cosa no massa freqüent. No es tracta de negar la veritat, sinó de situar-se en la pròpia dimensió real. I de suplicar el do de la humilitat en la pregària. Un do que ens evitarà la vergonya de ser ridículs.

Impromptu

Oriol Camps

Més sobre què diu el Sant Pare

En el meu *Impromptu* del número anterior deia que reproduïa un fragment de la recent Carta Apostòlica de Joan Pau II referent a Pius XII, quan en realitat havia de dir Pius XI... Prego als meus lectors que perdonin l'error.

Però això em dóna motiu per recordar que també Pius XII hagué de fer front durant la Segona Guerra Mundial als totalitarismes: al feixisme italià, al nazisme alemany fins que s'esfondraren, sense comptar amb el comunista... Les dificultats amb els règims de força també foren moltes durant el pontificat de Pau VI. No eren cap secret les tensions entre el Vaticà i el règim franquista.

Jo només voldria que la Carta Apostòlica de Joan Pau II sobre la preparació del Jubileu de l'Any 2000 fos llegida atentament, sense apassionaments fora de lloc, especialment en els punts 22 i 27, referent al primer a les esmentades dificultats, i el segon als nacionalismes violents.

Crec que són bons, oportuns i elegantment formulats. I formen part de la invitació a l'examen de consciència necessari per entrar amb bon peu al tercer mil·lenni.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

«Palestina és la Terra Santa exclusiva dels musulmans»

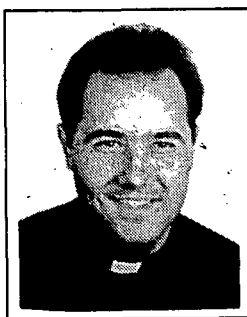
Els mitjans informatius es feren ressò de l'atemptat més greu comès en territori isrealià: 23 morts i 40 ferits. Fou en ple Tel-Aviv. L'autor suïcida, Salah Abel Souay, féu explotar la bomba que duia al seu cos. Entre la desfeta de les seves despulles fou trobat un vídeo-cassette enregistrat en el qual deia als palestins: «Sigueu cruels amb els vostres enemics. Déu ho vol. Déu perdona el creient que és cruel amb el no creient». Jove de 27 anys, Abel Souay, pertanyia al grup clandestí de Ezzedine al-Kassan, que constitueix la branca armada del moviment fundamentalista Hamas.

Quins són els objectius d'aquest moviment integrista, i qui és el seu fundador? El moviment Hamas persegueix un doble objectiu: bloquejar el procés de pau entre àrabs i isrealians, considerant el cap de l'OLP, Yasser Arafat, culpable d'haver pactat amb l'enemic. El moviment fundamentalista, Hamas, reivindica tot Palestina per als àrabs. Això suposa un Estat palestí musulmà, regit per la Charia, o llei corànica. També significa a Palestina, l'expulsió de tots els isrealians jueus. Per aquest moviment, «tot jueu és un boc que cal sacrificar». En els seus barems no es contempla cap entesa de negociació possible.

El fundador de Hamas, Ahmed Yassine, va néixer l'any 1936 a Madjel, al sud de l'actual Israel. Als 12 anys, després de la guerra isrealiana—àrabe, és expulsat del país amb tota la seva família. El mateix any, un cop a la columna vertebral en un partit amistós de futbol el deixa paralític per tota la vida. Refugiat a Gaza, s'instal·la després al Caire i freqüenta el moviment dels «Germans musulmans». L'octubre del 1969 és condemnat a cadena perpètua per incitar a la violència. De retorn a Gaza, crea la seva pròpia organització. L'any 80 marca la seva vida: inspirat per la revolució iraniana, passa a un integrisme radical. L'any 1987 anuncia el naixement de Hamas. En aquella avinantesa, entre altres coses, digué: «La Palestina és la Terra Santa exclusiva dels musulmans».

Petit, barba gris, mig cec, amb cadira de rodes i veu aflautada, Ahmed Yassine és casat i pare d'onze fills.

Què pot esperar-se d'aquest fanatisme? «Res de bo», contestava un jove àrab emigrat a Catalunya. Però afegia: «No tots els àrabs són fanàtics, com no tots els bascos són de l'ETA.»

PERE MONTAGUT I PIQUET

Assistent de la Secretaria General del Sínode

El Sínode i la vida consagrada (II)

L'autonomia de la vida consagrada (VC) no s'oposa al paper propi dels pastors sinó que ha d'harmonitzar-se amb ells. A partir d'una justa dependència en la comunió eclesial ha de néixer la col·laboració entre consagrats i pastors. El Sínode ha considerat dos principis que han de dominar aquestes relacions: el reconeixement i respecte de la funció específica del bisbe com a pastor de l'Església particular i dels preveres com a col·laboradors seus; i la identitat carismàtica de cadascuna de les formes de VC com una riquesa per a l'Església particular.

Religioso animi obsequio

El consagrat, encara més que tots els altres fidels, ha de viure el *sensus ecclesiae* del qual els fundadors han deixat una doctrina i uns exemples admirables. La nova evangelització, a la qual estan especialment convocats, s'ha de portar a terme des de l'interior de la comunió i missió eclesials. Quan manca una perspectiva de fe s'afebleix aquella docilitat bàsica a l'Esperit Sant que assisteix el magisteri del Papa i dels bisbes. Docilitat necessària per rebre'l amb goig, agraïment i humilitat com un do de Déu a la seva Església. Sense esgotar la dimensió de l'eclesialitat de la VC i evitant un reratons negatiu s'han reconegut actituds públiques de persones consagrades que fereixen greument l'Església i que fan estèril tota acció evangelitzadora. El testimoni dels consagrats hauria de mostrar-se amb més claredat sobretot en la catequesi, l'ensenyament de la Teologia, publicacions de llibres, empreses editorials, mitjans de comunicació social, activitats caritatives, institucions educatives, etc. En particular, s'ha subratllat el *sentire cum Ecclesia*, que es concreta en un *cogitare cum Ecclesia*, *iudicare cum Ecclesia*, *criteria habere quae Ecclesia habet*. La debilitat en l'amor als pastors de l'Església està directament relacionada amb la debilitat de l'esperit de fe. Cal tornar a parlar de l'amor als pastors de l'Església i de l'amor al Papa, pastor de l'Església universal.

L'excepció no ha de considerar-se com una vertadera autonomia ni autosuficiència de la VC dins l'Església. L'autoritat del Papa protegeix la identitat del carisma i afavoreix el seu servei universal. Per tant, no és una forma de romandre fora de la direcció dels pastors ni de viure en relació dialèctica amb ell. No seria correcte presentar l'autoritat dels superiors religiosos a semblança de l'autoritat i del ministeri dels bisbes. El fonament i la naturalesa són diferents. Tampoc les Unions de Religiosos no han de convertir-se en una jerarquia paral·lela en qüestions de doctrina, disciplina eclesial o activitats pastorals. La VC no solament és cridada a viure harmònicament en la comunió orgànica de l'Església establint autèntiques relacions de comunió i de col·laboració sinó que n'ha de ser un signe propulsor.

El paper dels bisbes, per la seva part, ha d'anar més enllà de la programació pastoral. El do i les persones de la VC són confiats a la seva caritat pastoral que reconeix, aprecia, protegeix, promou, harmonitza i discerneix.

La dimensió profètica

Massa sovint una pretesa naturalesa pneumàtica i profètica de la VC s'ha contraposat a la jerarquia de l'Església.

Això és més ideològic que teològic, es recolza en una eclesiologia deficient, perjudica molt el creixement de la VC i la unitat de l'Església. La categoria profètica aplicada a la VC s'acostuma a descriure en direccions confoses: una simple predicció del futur, o el dualisme de carisma-institució; o una pura denúncia de les injustícies socials. Però l'element essencial del profeta, a la llum de la Paraula i del Concili Vaticà II, arrela en l'amistat i el diàleg amb Déu que porta al discerniment de la seva voluntat i a la discreció d'esperits. El profeta anuncia sense por la voluntat de Déu en la seva època i accepta amb això la contestació i la persecució. També avui l'Església ha d'anunciar, contra les forces de l'opinió pública dominant, tota la voluntat de Déu i per amor a la veritat acceptar els conflictes. Els consagrats són també la resposta profètica que encarna el testimoni d'uns valors evangèlics desconeguts o rebutjats pel món. La VC, en si mateixa, és una opció fonamental radical pel Crist pobre. La profecia de la pobresa no s'esgota en la denúncia de les injustícies. La pobresa del consagrat anuncia les inesgotables riqueses de Crist. No es redueix ni al desprendre, al compartir, a la disponibilitat ni al treball remunerat... Tampoc no s'és pobre només d'una certa manera o d'una vegada per sempre, sinó en aquella disposició espiritual que ens fa lliures de tot, fins i tot de la nostra pròpia pobresa. Si el món s'acosta als pobres amb mentalitat de ric, l'Església ho fa amb un cor de pobre. L'enorme malentès entre la pobresa econòmica i la pobresa evangèlica ha fet que la pobresa consagrada sigui insignificant tant en les societats opulentes com en les de més penúria. Cal fer comprendre que no es pot conciliar una pobresa a combatre i una altra a abraçar. Només el testimoniatge de la pobresa consagrada és capaç de donar el sentit real al combat contra les propostes.

L'Assemblea sinodal ha sentit vivament l'anhel, sobretot després d'escoltar els testimonis d'esglésies marcades per la sofrença, la creu i el martiri, de donar una imatge més clara de pobresa personal i col·lectiva amb l'efectiva comunió de béns espirituals i materials per part de les persones consagrades.

La dona consagrada

El Sínode ha tingut una àmplia reflexió sobre la sensibilitat, valors i modalitats pròpies que aporten les dones consagrades (72,5%) al conjunt de la VC. A l'inici de les sessions, fora d'alguna anècdota massa sensacionalista per a ser veritable, el tema fou tractat amb tota normalitat i amb la voluntat de reconèixer el paper important desenvolupat per les dones en la VC que, de fet, ha estat un lloc de promoció per a ella i per a les altres dones en la societat i en l'Església. A partir de la reflexió positiva que n'havia fet el magisteri amb l'encíclica *Redemptoris Missio* que ja encoratjava l'aportació de les religioses en la promoció de la dona (Cf. 37;70;86) i després amb la *Mulieris dignitatem*, la temàtica s'ha afrontat a la llum de l'Evangeli més que no pas amb criteris propis de les ciències humanes o de tendències culturals.

Ja l'*Instrumentum laboris* (núm. 88) recollia les propostes que demanaven un espai més ampli per a la dona consagrada en els organismes pastorals de les esglésies particulars. Malgrat les directives donades pel magisteri encara s'està lluny d'un ple inseriment eclesial. En concret, es manifestava la voluntat d'implicar-les més en els processos de discerniment i de decisió, sobretot per allò que afecta directament a les seves vides de dones consagrades. A judici d'algunes respostes rebudes s'indicava una manca de maduresa i de formació teològica a la base de determinades reivindicacions superficials.

El servei de les dones consagrades a l'Església, com diu el missatge final del Sínode, revela la faç materna de l'Església. La seva participació activa en les sessions sinodals s'ha valorat com un enriquiment així com la necessitat que participin més en les situacions en què ho demanin les consultes, l'elaboració de decisions o la mateixa evangelització en l'Església. Elles han de trobar espais adequats d'expressió tant de la seva percepció femenina com de l'experiència particular que fan de Déu. En definitiva: que es valori la dona consagrada no solament pels seus braços sinó per la seva ment i el seu cor. Fou interessant la constatació de les presències femenines que ja es produeixen arreu del món en importants institucions així com també en la Cúria Romana.

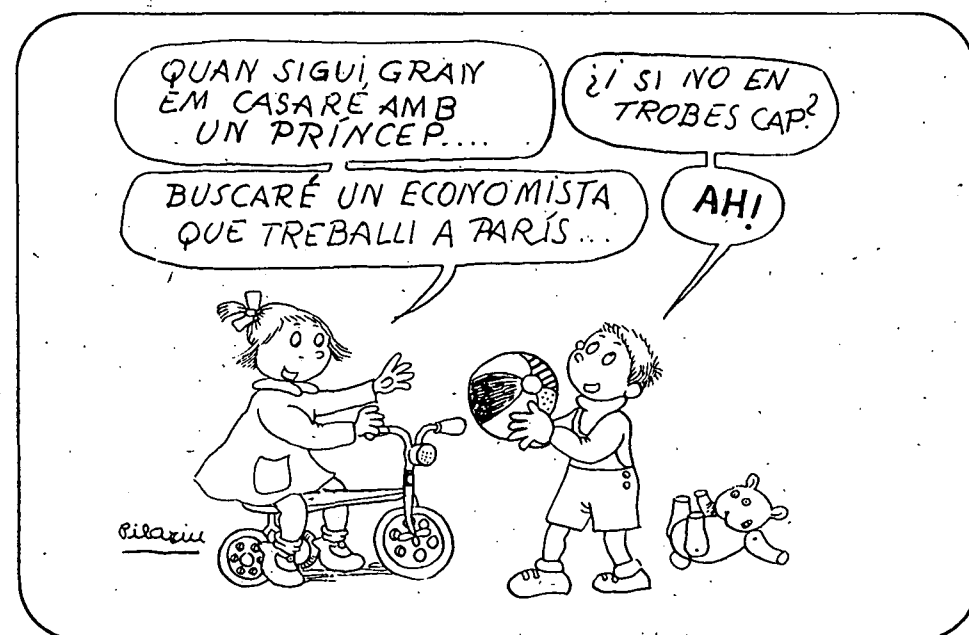
La clausura

Els monestirs de vida contemplativa s'han difós notablement durant aquest segle en tots els continents i especialment els darrers trenta anys en les esglésies més joves. Continua, doncs, viva la crida a representar Crist contemplatiu a la muntanya (LG 46). Són el testimoni d'una *humanitat diversa* que es mou sota el signe d'una conversió radical a Déu i d'una reconciliació contínua amb si mateix, amb els germans i el món. La vida contemplativa no és silenci sord a les necessitats dels homes sinó diàleg exclusiu amb Aquell que satisfà les veritables necessitats. La clausura papal fou presentada com una forma de vida singular, expressió de l'Església com esposa immaculada de l'Anyel Immaculat, i participació de la Pasqua del Senyor. Amb aquesta altíssima pobresa de Crist i en la seva mort, les contemplatives, en l'espai i en les relacions, participen de la vida nova que és la vida en l'Esperit. A la integritat del do de Crist Espòs, l'Església dona una resposta íntegra també amb el seu do corporal en la clausura. El monestir esdevé així una *reserva d'amor* per a l'Església sencera.

Per a no considerar la clausura com un fi sinó com un mitjà s'imposa, a parer de molts, una actualització del document *Venite seorsum* (1969). Així es podrien resoldre qüestions de fons encara no suficientment afrontades sobretot en els monestirs femenins, en aquells casos en què la clausura limita el que hauria de fer créixer o ha esdevingut una font que no genera vida. Tenint en compte els diferents tipus de clausura (papal, constitucional...) s'indicava que fossin els mateixos ordes o monestirs, d'acord amb l'autoritat eclesiàstica, els que poguessin decidir o proposar, a partir de la seva espiritualitat, els termes i el tipus de clausura que vinguin a garantir millor la seva finalitat contemplativa d'acord amb la tradició profunda de cadascú.

Davant la mobilitat congestionada de la vida moderna la clausura s'entén més positivament com espai d'interioritat, de silenci, d'ordre, de pau... El que cal plantejar-se és com assumir les relacions que les formes actuals de vida social imposen, de manera que no minvi la capacitat de viure-les com un servei a la comunitat i no pas com a ocasió de gratificació personal. La vida claustral es presenta avui força motivada encara que la seva pràctica haurà de ser més flexible i diversificada.

Acudit

A l'empara de santa Eulàlia, les germanes Filles de la Caritat regenten aquest centre d'acolliment per als avis

L'Institut del Desert de Sarrià de Barcelona celebra cent anys d'història

Una antiga tradició vol que santa Eulàlia nasqués al barri de Sarrià de Barcelona. En el lloc anomenat *Desert* es construí una petita capella dedicada a la santa, més tard vora de la qual els frares caputxins van fundar el seu primer convent d'Espanya.

L'any 1894 en el mateix lloc fou inaugurat l'Institut del Desert de Sarrià, avui residència d'avis. Cent anys d'història sota el mestratge de la verge i màrtir, santa Eulàlia. Val la pena recordar aquesta institució social i cultural que ha arribat fins als nostres dies sota la protecció de la patrona de Barcelona.

Pere Vives i Sarri

Eulàlia va viure en el tombant dels segles III i IV. Ens en va parlar el bisbe Quirze de Barcelona, que l'any 635 va recollir la versió oral, llavors persistent, i va escriure les actes del seu martiri, va compondre un himne de versos trocaics i va deixar els textos d'una missa pròpia.

Retalls d'història

Llegenda i judici històric expliquen que pel seu determini Eulàlia es presentà a Dacià, que en la persecució decretada a Roma l'any 303 pels emperadors Dioclecí i Maximilià contra els cristians era el *praeses* romà a Bàrcino. Al seu davant confessà la seva fe i malgrat que l'advertiren amb cruels amenaces no va abjurar-la. Després de ser sotmesa a bàrbars turments d'assot i de foc, fou sacrificada en una creu en forma d'aspa: la neu va cobrir la seva nuesa. El seu cos fou rescatat en secret i d'amagat sebollit extramurs. Passaren dècades de dades imprecises.

A conseqüència de la invasió serraïna el culte a santa Eulàlia no és repregué fins a l'any 877, quan el bisbe Frodoí, a instàncies del metropolità Sigebod de Narbona, cercà i trobà, a l'església de Santa Maria de les Arenes, les relíquies de la santa que foren traslladades el 22 d'octubre d'aquell mateix any a la seu visigòtica, cap el lloc de l'actual carrer dels Comtes, de Barcelona. El 10 de juliol del 1339 les despulles foren dipositades, en segon i últim trasllat a la nova catedral de Barcelona, dins un superb sepulcre de marbre d'artista pisà, obra que roman intacta a la cripta sota l'altar major. La catedral va gloriar-se aquella jornada d'un protocol ric sumptuós: el cos de la màrtir fou conduït sota

tàlem pels reis d'Aragó i de Mallorca, el primer Pere el Cerimoniós i el segon Jaume el Dissortat, un cardenal llegat del Sant Pare, l'arquebisbe de Tarragona i quatre bisbes, seguits per les reines Maria, Elisenda i Constança, i per un nombrós acompanyament de sacerdots, prohoms, barons, cavallers de la cort del rei i ciutadans honorats. Entretant la santa era venerada arreu, dintre ciutat i fora comarques; sales de corporacions la tenien en

efígie; places i carrers sovintejaven amb monòlits i obeliscos al seu honor. Car era patrona també de moltes viles, institucions i gremis, i en dies de perill, sotsobre o sequera s'hi acudia a implorar-li el benifet de la pluja, l'amor i la pau. L'onze de setembre del 1714 el conseller en cap Rafel Casanova, tot acudint a muralla en l'assalt on setge i guerra de Successió es dirimien, caigué al baluard de Sant Pere abraçat a la bandera de Santa Eulàlia, que era l'enssenya de la Coronela. I aquesta unció de fervor continua sense minves: cada any, el 12 de febrer, festa de la santa, l'ombriu recer on jau dins la seva bella tomba, s'omple de gom a gom de fidels i devots. La Catedral de Barcelona la té com a titular juntament amb la Santa Creu.

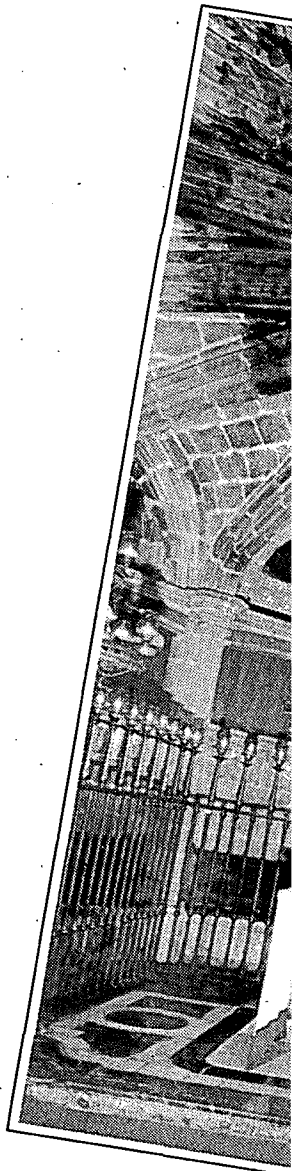
Una obra de segles

La tradició esmenta que una petita capella a Santa Eulàlia fou aparellada en el lloc del

Desert, on és pietosa creença que existí seva casa nadiua. Amb el temps fou enderrada, però una altra de més gran se n'alçà an l'òbol d'un noble fill de Sarrià. La nova capella assolí tal renom que gaudí dels mateixos indults i gràcies de les esglésies incorporades a la basílica romana major de Sant Joan de Laterà. L'any 1576 el Consell Cent de Barcelona sol·licità la vinguda de pares caputxins que, provinents d'Itàlia, arribaren a Catalunya i, després de sojornar transitòriament a Santa Madrona de Montjuïc i Sant Gervasi de Cassoles, s'establiren

Angle de l'edifici i jardí de l'Institut del Desert de Sarrià

**Cripta i sepulcre de
santa Eulàlia a la
Catedral de
Barcelona**

1789. L'heroic capteniment de què feien mostra en els flagells de la glàndola i altres epidèmies, en infortunis i malvestats, així com la virtut en la saviesa, consolidà llur celebritat. L'any 1835 la funesta desamortització del ministre Mendizábal els foragità del Desert i quan l'any 1887 varen tornar a Sarrià ja no s'hi establiren, sinó que anaren a raure al lloc on actualment tenen llur santuari, no lluny de Can Ponsic.

Al llarg dels anys, van tenir lloc diversos fets que enaltiren l'orde i el cenobi. Però fou efímera, ja que va caure altre cop el Desert en una grossa desídia, fins que l'any 1882, posat en venda, va ser comprat pels generosos pròcers l'important industrial Josep M. Sert i el metge homeòpata Josep Ricart, ambdós benemèrits amics. No fou fàcil resoldre el plet que se'n va seguir, però esclarit el confús

litigi amb l'Estat, el 2 d'agost de 1894, festivitat de la Mare de Déu dels Àngels, fou inaugurat, finalment, l'Institut del Desert de Sarrià.

Una llar de pies obres

I aquest Institut del Desert de Sarrià, d'ençà de la seva creació, és un ver espill de casa de pies obres. Els seus estatuts significaren, a l'època de llur redacció, una evident avançada en afers de legislació sobre seguretat i retir per a obrers invàlids i ancians sense ressorts econòmics. L'esperit pairal i la fe cristiana d'antuvi enaltiren la institució, conscients els fundadors que en aquest lloc la tradició sempre hi posa el bressol de santa Eulàlia. Les dependències antigues foren restablertes i adaptades a l'indole de comesa vers la qual se les destinava, i sota la direcció de l'arquitecte Josep Amargós assoliren ser un modelic exemple en funció de la salut precària i l'edat provecta dels seus residents. No mancava de res, fins i tot hi havia biblioteca.

Els anys, però, no passen debades i les instal·lacions anaren tornant-se obsoletes. Entre els anys 1968 i 1971 es construí de nova planta, l'immoble modern de l'Institut que avui veiem i que clou com una règia capçada el paratge agradívol del Desert. Ara que s'escau l'any del seu centenari plau saludarlo com un noble hereu que completa condigne la seva pròpia història. Aquí caldria fer esment de la superiora, germana Esperança Fernández, que fou, justament, la gran impulsora de l'edifici actual i va esmerçar-hi tanta efusió i afany en tota la seva gestió de direcció personal, que fins la premsa del temps va qualificar-la de monja-arquitecta. També és oportú esmentar el nom de l'arquitecte Sr. L.G. Barbón.

A l'Institut és sempre privativa la constant presència d'una comunitat de germanes filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül que són l'empara cuitosa i sol·lícita dels residents, els quals hi troben, enmig del caliu casolà més

afable i planer, els ajuts d'una pulcra i eficient assistència. Com a data efemèrica cal assenyalar que l'actual capella fou beneïda el 6 de febrer de 1977, a les dotze del migdia, pel Sr. cardenal i arquebisbe Dr. Narcís Jubany. D'ençà d'aquesta última inauguració de la primera capella dedicada a la primera patrona de Barcelona, fins a l'any del centenari de l'Institut, han estat superiores de la seva comunitat les cinc filles de la Caritat que tot seguit queden evocades: germana Coronada Rípodas, germana Maria del Carme Baruel, germana Matea Ardil, germana Purificació Serra i germana Maria Socorro García.

Projecció cívica i cultural

És un fet palés, alhora, que en un Institut on els residents —homes i dones— en general tenen hores de lleure i esbarjo, vulguin participar en creacions culturals i accions cívi-ques. Així, des de fa temps, existeixen tres grups de residents cadascun especialitzat en la temàtica cultural que els hi és més pròpia. Per exemple:

Residents amics de les lletres: Josep Esplugas, Ramón Soriano, Antoni Vidal, Joan Batllori, Juliana Muñoz. *Residents amics de l'artesanía:* Ramón Soriano, Enric Barberà, Pere Ruiz, Vicenç Calatayud. *Residents amics de la música:* Germans Marc i Sergi Abella, Gaetà Aranyó i els assistents als concerts del dimarts al matí.

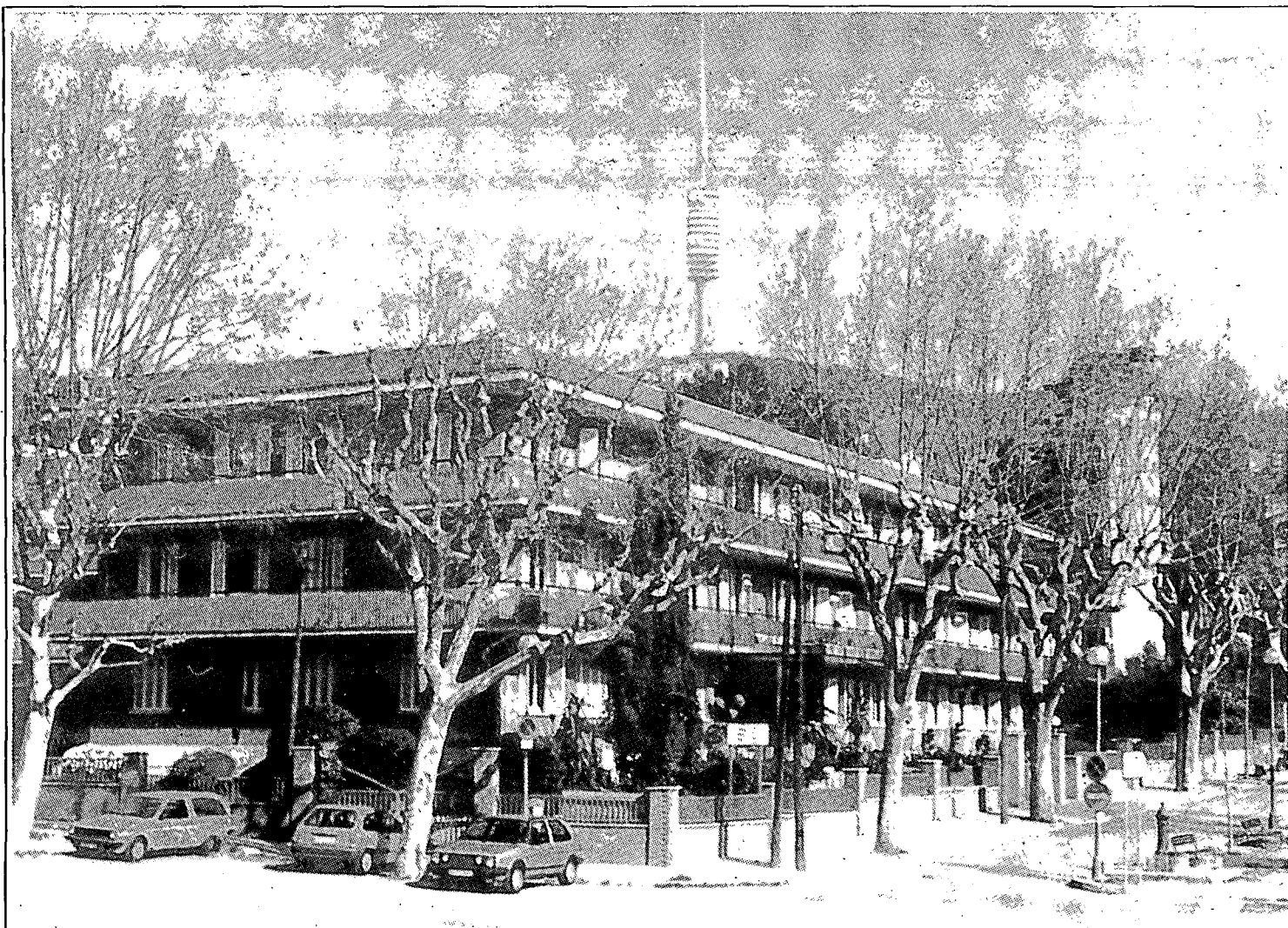
Sempre ajudats per la superiora de l'Institut, el seu treball aconsegueix fites entranyables de labor cultural, de creació personal i de comunicació efectiva. Aquests grups de residents, però, han necessitat la coordinació, l'impuls educatiu i la lúcida preparació d'un resident meritori: Josep Esplugas i Bator, l'home pel qual, avui, l'Institut del Desert de Sarrià és un fogar de creativitat cultural.

Justament de Josep Esplugas, poeta i escriptor, i del seu treball publicat sota el títol *Tres espurnes de retalls d'història*, hem extret les dades històriques dels tres primers apartats d'aquest article.

Cada grup s'esplaia en el seu que-fer preferit: Cita anual als Jocs Florals de Sarrià-Sant Gervasi; assistència als concerts de cada dimarts al matí o fer treballs d'artesanía que després són venuts per ajudar les missions i també per procurar-se alguna excursió col·lectiva.

Així es desenvolupa la vida en aquest gran centre d'acolliment que és l'Institut del Desert de Sarrià.

Desitgem de cor que, per bé dels residents i de les germanes de Sant Vicenç de Paül, aquest segle de vida social i religiosa de l'Institut del Desert de Sarrià, tingui una grata perllongació i el ressò que bé és mereix.

**Façana principal de
l'Institut**

Cartes

◆ Anuncis erronis a Catalunya Cristiana

Sr. Director:

Serveixin les presents per a comunicar-li el meu desacord amb el setmanari que vostè dirigeix que, per dues setmanes consecutives, anuncia la celebració de l'Eucaristia pel segon canal de televisió a les onze del matí, i aquest acte religiós ha brillat per la seva no celebració.

¿Com és que C.C. l'anuncia i no es celebra?... els teletextes l'anunciaven en programa i a les hores citades... ¿és que l'han suprimida definitivament?... En una publicació de marcada informació catòlica em sap greu aquesta errada d'informació verídica del dia... d'un acte religiós que per a molts ens és necessari, i més encara els qui estem mancats de la capacitat d'audició, que no podem servir-nos de les celebracions que emet la ràdio...

Ja no li parlo de la puntualitat de rebuda, aquesta setmana ha estat el dilluns, que altres han explicat a les cartes al Director, i ens indiquen que procuraran corregir-ho. Déu ho vulgui.

Els demano que tinguin en compte el meu prec en el futur o, si no m'informin d'on puc dirigir la meua protesta per a la seva correcció.

Disculpi l'atreviment i molèstia que li

ocasiono, motivats únicament pel bon nom que voldria que tingués C.C. en tots sentits.

XAVIER MERCADÉ I OLIU
Barcelona

◆ Els arguments d'en Jordi Bassas

Sr. Director:

Jo no dubto pas dels coneixements teològics ni de la bona fe d'en Jordi Bassas i Ribalta, però després de llegir el seu article *L'experiència de la mort* (CC 10-XI-94) dubto molt que algunes afirmacions seves s'ajustin al que Jesús diu a l'Evangelí.

Per exemple: ¿com podem acceptar que «els cristians podem admetre perfectament que la vida del difunt ha durat un període determinat de temps i que després, amb la mort, s'ha esvaït tot signe de vida»? ¿O que en la vida pròpia del Ressuscitat, «no hi ha més cera que la que crema»? ¿O encara, que «podem donar la raó a l'agnòstic: després de la mort no hi ha res... però a l'hora de la mort... pot haver-hi un tot que valgui una eternitat»?

Em sembla que en comptes d'elucubracions pseudo-teològiques complicades, als cristians ens cau molt més bé (segurament perquè enraona més clar) el Crist que deia coses com aquestes: «no hi ha ningú que hagi deixat casa, o muller, o germans, o pares, o fills, a causa del Regne de Déu, que

no rebi molt més en el temps present i la vida eterna en el futur (Lluc 18,28-30); «I li rèspongué (al bon lladre): En veritat et dic que avui seràs amb mi al Paradís» (Lluc 23, 43); «després diu a Tomàs: Porta el dit aquí i mira les meves mans i porta la mà i ficala al meu costat i no siguis incrèdul sinó creient» (Joan 20, 27). I això ho deia aquell mateix Jesús que, després de la resurrecció, preparava peixos a la brasa a la platja i els menjava amb els deixebles, perquè veiessin que no era un fantasma si bé tenia un cos glorificat.

Ben mirat, no sembla pas que Jesús donés la raó als agnòstics. Ni, potser, a segons quins teòlegs Qui sap!

LLUÍS BADIA I TORRAS
Navàs

◆ Les joies de la sèrie Poblenou

Sr. Director:

Centenars de persones segueixen, cada tarda, els capítols de la sèrie *Poblenou*. Cal convenir que està ben interpretada i els personatges s'assemblen a molta gent que corre pel carrer i que cada dia trobem a la vida diària.

És difícil a per un guionista mantenir l'interès del públic i al mateix temps ser congruent, vull dir lligar l'argument amb naturalitat i amb realitat. I permeteu que us digui que, entre altres incorreccions, vaig

trobar de molt mal gust que el guionista, en els primers capítols de la sèrie, fes entrebancar la senyora Victòria, una botiguera yídica assenyada i intel·ligent, amb uns amors descabellats i poca-soltes, i per afegidura que fes caure una bona mare de família, la Rosa, en un adulteri llord. Pitjor, encara: que tia i neboda es disputessin el mateix bergant, el qual, finalment, acabà com conclou tot rèptil; esclafat a les pedres, a mans de la màfia.

Naturalment, que el guionista necessitava que aquell brètol robés amb engany les joies del moble que el pare de la senyora Victòria havia amagat secretament l'any 1939. Joies que havia rebut en dipòsit d'un amic combatent republicà, a la retirada de Barcelona, al final de la guerra civil.

Es curiós fer constar que en el primer esborrany del guió es deia que les joies procedien del Comitè Revolucionari del Poblenou, o sigui, que el Comitè les havia requisades en els diversos escorcolls que en aquells anys efectuava a famílies benestants de la ciutat. Aquelles joies, doncs, eren fruit de robatoris, tenyits de color polític.

El guió no va agradar a algú de TV3 perquè descredita els Comitè i entitats polítiques de la Barcelona de durant la guerra, i se'ls acudí una solució substitutòria; dir que les joies eren el recull d'una col·lecta feta en el barri, abans del 1936. No ens estranya la trampa feta al guió: són les pressions polítiques d'avui.

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

Retalls

Le Monde (29-IX-94)

Bòsnia: L'amenaça contra la societat multiètnica

Des de la ruptura de Iugoslàvia, els bosnis somiaven amb una Bòsnia-Herzegovina unida, multiètnica i moderna. Després de dos anys i mig, aquest somni ha desaparegut sota els assalts dels nacionalistes croates i serbis. Malgrat la guerra i la partició del país, els bosnis continuaven cultivant a Sarajevo una certa idea de tolerància. (...) Però, des de fa algunes setmanes, han d'enfrontar-se a una nova onada d'atacs nacionalistes, aquesta vegada dels musulmans.

(...) El debat més dur a Sarajevo afecta els matrimonis. Abans de la guerra, el 45 per cent de les famílies bòsnies de la capital eren mixtes. Un serbi es casava amb una musulmana, un musulmà amb una croata (...) Actualment, aquestes famílies no representen més que el 15 per cent de la població, i la prohibició dels matrimonis mixtos és públicament desitjada per la comunitat islàmica i pel partit del president Izetbegović, l'SDA (Partit d'Acció Democràtica).

«Els matrimonis mixtos són principalment matrimonis fracassats—

escrui l'editorialista del diari *Ljijan*, Dzemaludin Latic—. Engendren conflictes, i els infants nascuts d'aquests matrimonis són éssers frustrats. Per això recomanem acabar d'una vegada per sempre amb aquestes unions. Les diferències entre musulmans i no musulmans són tan flagrants que cal suggerir a les noves generacions que només es casin amb algú que pensi com ells».

«Si es prohibeixen els matrimonis mixtos—diu Sandra, 21 anys—, abandono el país per sempre». La jove plora de ràbia. «Jo sóc mig musulmana, mig croata. Després de dos anys de bombardeigs per part dels nacionalistes serbis, ara em sento agredida pel meu propi camp. És una vergonya. No em fa por dir que trobo a faltar els serbis que se n'han anat i que voldria que altre cop visquéssim tots junts, com abans».

Al cap d'uns dies, Mustafa Spahic, un líder de la comunitat islàmica, parla de les violacions de dones musulmanes comeses per les milícies sèrbies: «Per a nosaltres, aquestes violacions són horribles, incomprensibles i imperdonables; però són menys doloroses i més fàcils d'admetre que tots aquests matrimonis mixtos, que tots els infants nascuts d'aquests matrimonis». (...) Sarajevo es divideix. Un mur separava ja la ciutat

dels nacionalistes serbis; un nou mur separa ara els bosnis dels musulmans».

El perill musulmà, polític o religiós, feia fins ara riure als habitants de la capital bòsnia. «Mireu-nos—simplement deien—. ¿Podem creure els serbis quan diuen que són el baluard contra el fonamentalisme islàmic a Europa?». Els carrers de Sarajevo són clarament els d'una ciutat europea i no els d'una capital musulmana. (...) Ara, s'han donat els primers passos, amb la benedicció del poder. Amb el pretext de raons de seguretat, l'alcohol ha estat prohibit en els despatxos de begudes. Cada nit, el presentador del telediari saluda els telespectadors en àrab, abans d'expressar-se en serbo-croat.

«El musulmans que dirigeixen el país ataquen en primer lloc per la banda de la cultura i de l'educació—explica el director de la ràdio Studio 99, Adil Kulenovic—. Tracten de modificar el nostre llenguatge, donant-li consonàncies arabitzants. Els llibres escolars han estat reescrits, i a l'escola, l'àrab ha reemplaçat l'anglès com a llengua prioritària». El ministre d'Educació i Cultura ha promulgat una llei que prohibeix a les ràdios locals difondre les cançons d'intèrprets serbis o croats, així com les de musulmans que han fugit de Bòs-

nia durant la guerra (...) La ràdio Studio 99 és la punta d'espasa del combat contra les noves orientacions del poder.

«Els musulmans eren més de dos milions abans de la guerra—intenta explicar Nijaz Durakovic, membre de la presidència bòsnia—. Amb la guerra, 250.000 han mort, 150.000 estan ferits o invàlids, i almenys 800.000 han perdut la seva casa i són refugiats. ¿Es pot creure que una família que ha estat delmada es converteixi en tolerant? La veritable qüestió és: ¿Com és que encara continuem sent tan tolerants? Sens dubte, hi ha un nacionalisme musulmà: és un mitjà de sobreviure». (...) «El problema més gran són els refugiats. Un home que ha fugit de Gorazde i que arriba a Sarajevo no comprèn que aquí conviuen serbis, croats i musulmans tots junts».

«La presidència reacciona contra els abusos, contra la intolerància—assegura Kemal Muftic, conseller del president Alija Izetbegovic—. L'important és que, a diferència dels nostres agressors, continuem respectant els drets humans. A Sarajevo mai no hi ha hagut persecucions organitzades contra no-musulmans. Potser alguna vegada els caps locals imposin la seva llei. Però cal comprendre que en el curs de la guerra alguns han perdut la noció de la tolerància».

«El poder menteix—afirma per la seva part un periodista d'*Oslobodenje*—. No tracta de controlar aquests abusos, sinó que els estimula. El seu objectiu és que les famílies mixtes, els intel·lectuals i tots els defensors de la Bòsnia multiètnica se'n vagin de Sarajevo. Jo tinc vint-i-cinc anys i mai no acceptaré aquesta política. Ells ho saben, i per això preparen les noves generacions. En el meu carrer totes les adolescents porten el vel per anar a l'escola. Els meus companys no musulmans que són a l'exèrcit bosni són posats sistemàticament en primera línia. Dintre de deu anys, si aquest país no ha mort, serà islàmic».

Contra els qui volen prohibir els matrimonis mixtos i la llibertat de premsa i d'expressió, contra aquells musulmans que s'alegren de la divisió ètnica, a Sarajevo n'hi ha d'altres que s'hi resisteixen. La població aplaudeix discretament les escasses revistes independents i Studio 99, però en definitiva es calla. Els partits d'oposició a l'SDA no tenen ja veu ni militants. La presidència, el govern, l'exèrcit, a l'SDA i la comunitat islàmica són els pilars d'una societat on el poder no es comparteix. I els crits d'alarma, per nobles que siguin, d'alguns periodistes, intel·lectuals o artistes es perden a causa

■ Rémy Ourdan

La formació litúrgica (i 5)

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

Hem resseguit aquestes últimes setmanes alguns aspectes de la formació litúrgica com a element integrant de la formació cristiana: l'estil sacramental de la vida cristiana, el sentit de participació al misteri a través del ritual de l'Església, el valor fonamental de la Bíblia en la litúrgia, la necessària intel·ligència espiritual dels textos de la pregària. Avui voldria acabar —tantes coses es podrien dir, encara!— assenyalant tres aspectes que em semblen totalment imprescindibles per a una formació litúrgica.

Valoració de la corporalitat

He fet al·lusió en un altre moment a la incapacitat per valorar la celebració litúrgica per part dels qui pensen en un cristianisme com a ideologia o com a espiritualitat individual. Els falta acceptar la totalitat de la persona humana, i més concretament els falta valorar la corporalitat en el que podríem anomenar la seva dimensió simbòlica.

M'explico: les persones humanes ens manifestem i convivim amb els altres a través de la nostra corporalitat, no simplement a través del nostre pensament. Amb el pensament sol no agafem l'autobús, ni anem a passejar o a fer esport, ni seiem a taula per

menjar en família. Som persones humanes, i tot això ho fem en la totalitat del nostre ésser, de tal manera que ens expressem, i convivim, i ens comuniquem en cos i ànima. La corporalitat expressa el que sentim (mentre no siguem hipòcrites!). Una estreta de mà expressa acord, una rialla expressa joia, les llàgrimes expressen emoció..., encara que l'acord, la joia i l'emoció..., com a tals no es veuen. La litúrgia és celebració amb la totalitat de la persona, i per això cal valorar també la nostra corporalitat, i posar-la al servei de la fe. I no defugir-la, ja que allò que fem no sols ens expressa sinó que, alhora, ens impulsa vers els sentiments que significa. Aquest aspecte és molt important per a la participació a la litúrgia; els gestos simbòlics, en efecte, ens vénen donats, són comunitaris, i per tant són educatius per a les nostres actituds. Inclinar-se no és un moviment gimnàstic, sinó una invitació a l'adoració; alçar les mans ens situa en elevació d'esperit i actitud de pobre que suplica; agenollar-se ens porta a humiliar-nos davant Déu, Pare i Senyor.

«Jugar davant Déu»

La frase és del gran liturgista alemany Romano Guardini. És una frase que ha fet fortuna, perquè diu molt bé l'esperit que cal per entrar en la celebració litúrgica: el sentit de la gratuïtat.

Gratuït no vol dir només *no pagar*, sinó que vol dir saber donar sense esperar rebre, i rebre sense refusar. La litúrgia és gratuïta perquè, amb ella, no es vol aconseguir una altra cosa: se celebra per si mateixa. No celebrem el misteri de Crist per entrar en comunió amb la salvació i el perdó dels pecats, sinó que la mateixa celebració és perdó dels pecats i comunió amb el misteri. I és en la mateixa celebració litúrgica on cantem la lloança de Déu. La litúrgia troba en ella mateixa el seu valor. Sant Tomàs d'Aquino ho destacava parlant de l'Eucaristia. Tots els sacraments, deia, porten o vénen de l'Eucaristia, mentre l'Eucaristia se celebra per si mateixa.

L'actitud calculadora no s'adiu amb la litúrgia, i potser difícilment l'esperit tècnic i submergit en l'eficàcia i la competitivitat. Per això la frase del *joc* és vàlida. Jugar davant Déu per lloar-lo, unir-se a Jesucrist, el seu Fill, en la seva oferta glorificadora i santificadora, deixar-se guiar per l'Esperit que prega en nosaltres... Heus aquí la litúrgia de l'Església.

La glòria de Déu

Finalment, cal dir una vegada més que no hi ha formació litúrgica sense profunditzar en la nostra vida com finalitzada a la glòria de Déu. La glòria de Déu vol dir el reconeixement amb obres i paraules del que Déu és,

en la mesura en què nosaltres podem arribar a parlar d'Ell, com a través d'un espill i enigmàticament... La litúrgia és constantment una proclamació de la glòria de Déu, pel fet mateix que és la celebració del misteri de Crist en l'Església. Sant Pau exclama: «Glòria a Déu en l'Església i en Jesucrist, de generació en generació per sempre més. Amén.» (Efesis 3,21).

Quan la litúrgia es redueix a un fet simplement antropològic, a un ritual comunitari regulat jeràrquicament, a una *festa* entre persones conegudes que pensen en Jesucrist i parlen d'Ell, s'està desnaturalitzant la litúrgia, reduint-la al no-res. Si fos això, la litúrgia cristiana seria poc més interessant que un foc de campament, o un consell d'administració..., o un cercle d'estudis o una revisió de vida. Però la litúrgia de l'Església canta la glòria de Déu, i està amarada del sentit de Déu i Pare de Nostre Senyor Jesucrist. Per això a la litúrgia no hi cap banalitat, ni la lletjor, ni la mentida, ni la hipocresia, perquè tot és nu i descobert a la presència de Déu, i tot ha de respondre a la seva Santetat. Això no vol dir necessàriament esplendor material, i certament no el luxe ni l'enfarfec, sinó un esperit pasqual, sense ferments de dolenteria i malícia, amb àzims de sinceritat i de veritat, per celebrar aquí el que per sempre se celebra davant el tron de Déu: la victòria de l'Anyell.

(Publicat el 23-IX-92)

Lectures Bíbliques

Diumenge, II d'Advent

Lectura primera

Déu farà que es vegi pertot arreu la teva resplendor

Lectura del llibre de Baruc

5: Jerusalem, treu-te el vestit de dol i d'aflicció, i engalana't per sempre amb la glòria de Déu. 2Vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern. 3Déu farà que sota el cel es vegi pertot arreu la teva resplendor 4i tindràs per sempre aquest nom, que Déu t'imposarà: Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-del culte-a-Déu. 5Alça't, Jerusalem, guaita des del cim cap a l'orient i veuràs com, per ordre del Sant, es reuneixen els teus fills de llevant i de ponent; canten d'alegria recordant l'obra de Déu. 6Quan van sortir de tu, caminaven escortats d'enemics, però ara Déu te'ls retorna portats gloriosament com en un tron reial. 7Déu ordena que s'abaixin els turons més alts i les muntanyes perpètuas, que s'omplin les fondalades i s'anivelli la terra, perquè Israel camini segur sota la glòria de Déu. 8Fins els boscos i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu. 9Déu conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis.

Paraula de Déu.

Salm responsorial 125 (R. v. 3)

1Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni;

2la nostra boca s'omplí d'alegria,

de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic
el que el Senyor fa a favor d'ells.»

3És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! R.

4Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.

5Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls
criden de goig a la sega. R.

6Sortien a sembrar tot plorant,
emportant-se la llavor;

i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. R.

Lectura segona

*Que arribau purs i sense entrebancs
al dia de Crist*

Lectura de la carta de sant Pau als Cristians de Filipis

1: Germans, 4sempre que prego per vosaltres, la meua oració és plena de goig 5pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'evangelí des del primer dia fins avui. 6Estic segur d'una cosa: Déu, que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme fins el dia de Jesucrist.

8Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable que us té Jesucrist.

9I el que jo demano en la pregària és que el vostre amor

s'enriqueixi més i més, fins a vessar, ple de coneixement i de finor d'esperit, 10perquè sapigueu apreciar els valors autèntics i arribeu purs i sense entrebancs al dia de Jesucrist, 11carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu.

Paraula de Déu.

Al·leluia (Lc 3:4-6)

Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí;
tothom veurà la salvació de Déu.

Evangelí

I tothom veurà la salvació de Déu

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

3: 1L'any quinze del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de la Judea, Herodes era tetrarca de Galilea, Felip, el seu germà, ho era d'Iturea i de la regió de Traconítida, i Lisànies ho era d'Abilena, 2durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan, fill de Zacaries, rebé la paraula de Déu al desert, 3i anà per tota la comarca del Jordà predicant un baptisme de conversió per obtenir el perdó dels pecats.

4Complia el que hi ha escrit al llibre del profeta Isaïes: «Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí. 5S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, i el terreny escabros serà una vall, 6i tothom veurà la salvació de Déu.»

Paraula del Senyor.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

Cicle dominical: C; ferial: I

TEMPS D'ADVENT (salteri: setmana 2)

DESEMBRE:

4. Diumenge 2n d'Advent: *morat*. Lectures: Ba 5:1-9 (Salm 125) / Fl 1:4-6.8-11 / Lc 3:1-6.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Joan Damascè, prevere i doctor de l'Església. Santa Bàrbara, verge i màrtir (patrona del ram dels carburants i dels artificiers); sant Bernat, bisbe (de Parma), cardenal; santa Ada, verge; beat Francesc Gálvez, prevere (franciscà) i màrtir (al Japó, nat a Utiel).

5. Dilluns de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 35:1-10 (Salm 84) / Lc 5:17-26.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Maur, màrtir; sant Sabas, abat; beat Bartomeu Fanti, prevere (carmelita); beat Felip Rinaldi, prevere (salesià); sant Dalmau o Dalmai, bisbe; sant Guerau de Braga, bisbe; santa Crispina, verge.

6. Dimarts de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 40:1-11 (Salm 95) / Mt 18:12-14.

MEMÒRIA LLIURE: Sant Nicolau, bisbe (de Mira, Lícia, venerat a Bari) (*blanc*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pere Pasqual, bisbe (de Jaén) i màrtir (mercedari); sant Fortià (innocent màrtir, venerat a Torelló); santa Asel·la, verge.

7. Dimecres. Memòria de sant Ambrós (o Ambrosi), bisbe (de Milà) i doctor de l'Església: *blanc*. Lectures del dia: Is 40:25-31 (Salm 102) / Mt 11:28-30. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Eutiquià, papa i màrtir; santa Fara, abadessa.

8. Dijous. Solemnitat de la Concepció Immaculada de santa Maria Verge (anomenada també Puríssima): *blanc o blau*. Lectures pròpies: Gn 3:9-15.20 (Salm 97) / Ef 1:3-6.11-12 / Lc 1:26-38. Tot propi.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Eucari, bisbe; sant Romaric, abat; santa Ester (reina bíblica).

Aniversari de la mort del bisbe Aureli del Pino, de Lleida.

Festes majors: Santa Coloma de Queralt.

9. Divendres de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Is 48:17-19 (Salm 1) / Mt 11:16-19.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Restitut, màrtir; sant Pere Fourier, prevere (fundador); santa Leocàdia (Llogaia o Llocaia), verge i màrtir; santa Valèria, verge i màrtir.

Festes majors: Balaguer i Beget.

10. Dissabte de la setmana 2 d'Advent: *morat*. Lectures: Sir 48:1-4.9-11 (Salm 79) / Mt 17:10-13. Vespres de demà.

MEMÒRIA LLIURE: Santa Eulàlia de Mèrida, verge i màrtir (*vermell*).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu de Loreto (patrona de l'aviació); santa Júlia, verge i màrtir; sant Melquíades, papa (africà) i màrtir; sant Gregori III, papa (siríac); sant Trobat, màrtir; beat Jeroni de Sant'Angelo in Vado, prevere (mínim).

La Bíblia a l'abast

Entre la realitat i la utopia: l'esperança

(Ba 5:1-9)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Ferms en l'esperança

La salvació de Déu parteix certament de la realitat. La seva manifestació més plena és l'encarnació: Déu esdevé home entre els homes en tot el llarg i ample de l'experiència humana. La salvació de Déu, però, no queda reclosa en la pura realitat humana. De fet la sobrepassa, sublimant-la. Així la presència de Déu en la realitat de l'home marca sempre una insubornable direcció endavant. Quan Israel sent i palpa la presència de Déu enmig de la condició misteriosa de l'opressió que viu, es posa en marxa. És l'Èxode. Marxa cap a la terra promesa. Cap a la utopia. Quan Déu s'encarna en l'home Jesús, marxa amb ell cap a la resurrecció. La utopia de Pasqua. Si no fos així, la salvació no fóra realització plena de l'home, autèntica salvació. La realitat i la utopia són els dos pilars del pont de la salvació, obra de Déu. I, saltant de pilar en pilar, agosarada, hi ha la gran arcada de l'esperança. És l'audàcia de la fe. La fe se situa en el cor mateix de la realitat. Però de la realitat total. Que no és únicament la que l'home detecta a través dels sentits. Hi ha la realitat que es mou més enllà de la situació de l'home com a criatura i que, de fet, la influencia i el construeix. És la realitat de Déu. Per això, la fe és una invitació a assumir la realitat plena i a sortir constantment de nosaltres mateixos per anar cada cop més enllà, per ser cada vegada més allò que estem cridats a ser. Vet aquí la utopia instal·lada al centre mateix de la vida cristiana. El darrer capítol del llibre de Baruc, que llegim en la perícopa d'avui, és un bell exemple de la fe com a dialèctica realitat-utopia. És un cant de triomf dels temps messiànics adreçat a uns homes esclafats per la realitat més immediata. L'autor, davant del desastre de l'exili, mira, a la llum de l'acció de Déu, aquell munt de runes que és Jesuralem i veu com es dreça davant seu la ciutat transformada. L'aflicció d'avui —la realitat més crua— serà demà —la utopia més engrescadora—: és qüestió de saber mantenir-se drets per quan aquest dia arribi —l'esperança més ferma.

Visió triomfal de la utopia

«Jerusalem, treu-te el vestit de dol i d'aflicció» (v. 1a). No li escau, al poble de Déu, mostrar-se com una viuda. El seu habillament ha de ser el d'una reina. «Engalana't per sempre amb la glòria de Déu» (v. 1b). La glòria de Déu és la realització de la seva voluntat salvadora. «Vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern» (v. 2). La nova realitat, que Jesuralem no hauria pogut

somiar mai, no es quedarà reclosa en ella mateixa. Esclatant en el seu interior, s'expandidrà arreu del món. «Déu farà que sota el cel es vegi pertot arreu la teva resplendor» (v. 3). La ciutat-de-la-pau veurà com Déu li imposa un nom nou: «Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-del-culte-a-Déu» (v. 4). És un signe de la transformació que Déu obra a Jerusalem. Ell, que l'ha cridada a ser seva, la transforma en una realitat nova: per això li canvia el nom. La nova realitat, però, no es reflecteix en l'exterioritat dels seus monuments o de la seva prosperitat. La ciutat canvia perquè els ciutadans es converteixen. La justícia —el bé de la versió litúrgica catalana— és fruit de la relació correcta Déu-home, que evidentment no es dona quan l'home no veu i no tracta els altres homes com el que són: imatge de Déu. Aquesta justícia, que és el compliment de la voluntat de Déu en un sentit existencial i no merament jurídic o legalista, és també el fonament de la pau i el benestar, i es manifesta en el culte a Déu.

A partir del v. 5, el text pren una altra volada. L'autor convida la Jerusalem renovada a alçar-se de la seva prostració i a enfil·lar-se sobre el cim de la pròpia història per esguardar l'arribada d'una nova fillada: «Alça't, Jerusalem, guaita des del cim...» (v. 5). Aquesta corrua de fills que vénen joiosos a l'encontre de la mare, és *obra del Sant*, de Déu. L'exili havia arrabassat els fills de la ciutat santa. Molts s'han perdut, no tornaran. Jerusalem, però, té ara un altre destí: ser el signe del Messies. En comptes de ser la capital d'un regne humà, esdevindrà el bressol dels temps nous. Per això els seus fills «s'hi reuneixen de llevant i de ponent» (v. 5b). El profeta s'esplaià dibuixant un itinerari ple de facilitats i fins de comoditats i refinaments: «Fins els boscos i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu» (v. 6). Els nous fills de la Jerusalem renovada, s'ho mereixen tot.

A l'espera de la gran utopia

Avui, a l'evangelí, trobem Joan Baptista proclamant les mateixes meravelles. L'AT és un camí que desemboca en la gran realització de l'Anunci Joios de Déu: la salvació universal en Jesucrist. És el camí de la realitat humana, que s'insereix en la utopia de Déu. El camí de l'Advent. Sortim a l'encontre del qui ve a nosaltres. Sense crispacions. Amb tot el realisme de la nostra vida tan plena de contradiccions. Però també amb tota la il·lusió de l'esforç humil i unit al dels altres per tirar endavant. Sempre més enllà. Sempre més amunt. Sempre més, sense deixar mai el pas. A l'estil de «Déu que conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis» (v. 9). I que també ara i aquí, malgrat les nostres realitats tan tristes, segueixen essent plenament eficaços.

Les primícies de les Escriptures

Orígens.

Comentari a sant Joan

Les primícies de totes les Escriptures són l'Evangelí... En efecte, primícies i primers fruits no són totalment idèntics: les primícies s'ofereixen després de la collita, mentre que l'oblació dels primers fruits es fa abans. Entre les Escriptures transmeses per la tradició i considerades com a divines en totes les Esglésies de Déu, no seria erroni dir que els primers fruits són la llei de Moisés, i les primícies, l'Evangelí. Perquè després de tots els fruits dels profetes que han precedit el

Senyor Jesús, la paraula perfecta ha brollat... Les primícies de totes les Escriptures són, doncs, l'Evangelí, i, de tots els treballs que pensem emprendre, consagrarem les nostres primícies a les primícies de les Escriptures.

Per la meua part, estimo que els quatre evangelis són com les bases de la fe de l'Església. Sobre aquestes bases es construeix la reconciliació de tot el món amb Déu en Crist, segons el que diu sant Pau: «Déu, en Crist, reconciliava el món amb ell mateix» (2 C 5,19). Jesús va treure el pecat d'aquest món, ja que a propòsit del món de l'Església va escriure: «Mireu l'Anyell de Déu, el qui treu el pecat del món!» (Jo 1,29). Penso

també que les primícies dels evangelis és l'evangelí de Joan que, per parlar d'aquell, la genealogia del qual era coneguda, comença per dir que transcendeix tota genealogia... Cap evangelista no ha mostrat la divinitat de Jesús d'una manera tan absoluta com Joan, que fa referència a les següents paraules: «Jo sóc la llum del món» (8,12). «Jo sóc el camí, la veritat i la vida» (14,6). «Jo sóc la resurrecció» (11,25). «Jo sóc la porta» (10,9). «Jo sóc el bon pastor» (10,11), i en l'Apocalipsi: «Jo sóc l'Alfa i l'Omega, el primer i el darrer, el principi i la fi» (22,13).

Cal atrevir-se, a dir que les primícies de totes les Escriptures són els evangelis, i que les primícies dels evangelis és el de Joan, el sentit del qual ningú no pot aconseguir si no ha descansat sobre el pit de Jesús, i si no ha rebut a través seu a Maria per mare.